

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

1. Çeşitli medeniyet zümrelerinden herhangi birinin yayılıma coğrafyasına bakıldığında; içine aldığı milletlerin göklüğüne, kan, cins, renk ve dil farklılıklarına rağmen bazı ortak özellikler ve nitelikler görümesi aşağıdaki ifadelerden hangisi ile açıklanabilir?
- A) Coğrafi yakınlık insanlar arasında çeşitli ilişkiler doğurur, bu da kültürel etkileşimi meydana getirir.
B) Din ve medeniyet arasında ilişki vardır.
C) Aynı dine mensup milletler, aynı medeniyetin üyeleri olarak ortak özelliklere sahip olabilirler.
D) Kültürler millidir, medeniyet evrenseldir.
E) Kültür farklı olabilir.
2. Aşağıdakilerden hangisinin İslam medeniyeti denen olgunun oluşumunda ve gelişiminde katkısı olmamıştır?
- A) Kurân ve Sünnet
B) Arap Medeniyeti
C) Batı Medeniyeti
D) İran Sasani Medeniyeti
E) Bozkır Türk Medeniyeti
3. Medeniyet ile sosyal hayat ilişkisi bakımından, aşağıdaki tanım ve örneklerden hangisi doğru kabul edilemez?
- A) İnsan tab'ân medenidir.
B) Medeniyet toplu yaşayışla gerçekleşmektedir. Zaten "İtimâi hayat" insanlar için bir zayıftır.
C) Bir toplumun hayat tarzı, aynı zamanda o toplumun medeniyet seviyesini gösterir.
D) Medeniyetin ve tarihi inkişafın temel dinamiklerinden en önemlisi toplumsal dayanışmadır.
E) Medeniyet, toplumun sadece maddi ve teknik yönden ilerlemesiyle elde edilir.
4. Aşağıdaki şairlerden hangisi şiirlerinde Türkler hakkında bilgi vermiştir?
- A) Muhammed b. Sül
B) Şemmah b. Zîrar
C) Aliyyü'l-Kâfî
D) Ahnef b. Kays
E) Abdullah b. Amr b. As
5. Araplarla Türklerin münasebetleri bakımından cahiliye, Hz. Muhammed ve Hulefâ-i Râşidîn dönemleri en iyi nasıl tanımlanır?
- A) Dostluk ve işbirliği sağlanmıştır.
B) Rekabet ve dayanışma vardır.
C) Müspet ve samimi münasebetler kurulmuştur.
D) Siyasi ve askeri mücadele yaşanmıştır.
E) Ticari ilişkiler ve sınır komşuluğu gibi yollarda tanışma olmuştur.
6. Muaviye zamanında tarihte ilk kez Ceyhan nehrini aşan Müslüman Arap valî ve komutan aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Abdullah b. Amr
B) Kuteybe b. Müslim
C) Ahnef b. Kays
D) Abdurrahman b. Rebia
E) Ubeydullah b. Ziyad
7. Türkleri devlet hizmetinde görevlendiren ilk halife aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Halife Ömer b. Abdülaziz
B) Halife Mutasım
C) Halife Emin
D) Halife Muaviye
E) Halife Mansur

A

8. Aşağıdaki Türk İslam devletlerinden hangisi, ortaya çıkış tarihi, coğrafi mevki, teba ve statü bakımından diğerlerinden farklı bir özelliğe sahiptir?

- A) Tolunoğulları
- B) İnşidiler
- C) Karahanlılar
- D) Gazneliler
- E) İdil - Volga Bulgarları

9. İdil-Volga Bulgarlarının Türklüğü, Müslümanlığı ve Türk kavimlerinin kültürleri, tarihleri ve yaşayışları ile ilgili doğrudan ve ilk bilgileri bize aktaran mütevellif ve eser aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) İbn Fadlan, Kutadgu Bilig
- B) İbn Fadlan, er-Rihne
- C) Cahız, Menakibü'l-Etrak
- D) İbnü'l-Esir, el - Kamil
- E) İbn Hassul, Tarfiliü'l-Etrak

10. Aşağıdakilerden hangisi Gazneli Sultan Mahmud'un faaliyetlerini, siyasetini ve Gaznelilerin tarihi konumunu ve önemini ifade eden açıklamalardan biri değildir?

- A) Gazneliler, İslam dininin Hindistan coğrafyasına yayılmasında büyük hizmetler vermiştir.
- B) Gazneliler, daha sonra kendilerinin maddi, manevi, dini ve siyasi miraslarını devir alarak, Türk ve İslam tarihine damgasını vuracak olan Selçukluların gelişmesine sebep olmuştur.
- C) Gazneliler, İslam dünyasının zenginleşmesini sağlamıştır.
- D) Gazneliler sapık fırka ve görüşlere karşı mücadele ederek sünni İslam anlayışını korumaya çalışmıştır.
- E) Gazneliler, sünni İslam anlayışının siyasi ve dini temsilcisi konumundaki Abbasi halifesini meşru kabul edip, ona tabi olmuştur.

11. Türk kültürü ve medeniyeti ile İslam Tarihi kültürü ve medeniyeti ilişkisi bağlamında, Türk-İslam Tarihi için aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Türk İslam kültür ve medeniyeti, Arap ve Fars menşeli diğer müslüman devletlerin ve milletlerin kültür ve medeniyet unsurlarının özelliklerinden etkilmiştir.
- B) Türkler İslam öncesi tarihleri olduğu kadar millî bir kültür ve medeniyetleri de vardır.
- C) Türkler İslam öncesi kültür ve medeniyet unsurlarından bir kısmını İslami döneme taşıyarak Türk-İslam tarihini başlatmışlar ve Türk-İslam medeniyetini meydana getirmişlerdir.
- D) Türkler Müslüman olduktan sonra önceki kültür ve medeniyetlerine ait her şeyi unutmuş, kaybetmişlerdir.
- E) Türklerin İslam'ı kabul etmelerinden sonra sahip oldukları kültür ve medeniyet unsurları ile İslam tarihine dahil olarak İslam tarihi, kültürü ve medeniyetine katkı ve zenginlik sağlamışlardır.

12. Selçuklu Devletini kuran Selçuk ve ailesi, Oğuz boylarından hangisine mensuptur?

- A) Kayı
- B) Yağmalar
- C) Döveler
- D) Bayat
- E) Kınık

13. Selçuklular hukukun ve resmen, ne zaman ve hangi hadiseden sonra kurulmuştur?

- A) 1157'de Tuğrul Bey'in Bağdat'a gelip Büveyhîleri ortadan kaldırmasından sonra
- B) 1071 Malazgirt savaşından sonra
- C) 1157 Karvan savaşından sonra
- D) 751 Talas savaşından sonra
- E) 1040 Dandanakan savaşından sonra

2334 00 ara A

14. Tuğrul Bey'i Bağdat'a gelmesi için kim, ne zaman ve ne sebeple davet etmiştir?

- A) Çağrı Bey, 1071, Karamat isyanı
- B) Amîdül-Mülk el-Kündürî, 1055, Arslan Besâsîf isyanı
- C) Abbâsî halifesi el-Kâim, 1055, Arslan Besâsîf'in isyanı
- D) Arslan Besâsîf, 1055, İbrahim Yinal isyanı
- E) Abbâsî halifesi el-Kaim, 1055, de Büveyhî hükümdarının isyanı

17. Orta Asya Türk kültürü ile Anadolu Türk kültürünün bağlantısını kurmada ve ortak yönlerini tespitte kaynak teşkil eden eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Menâkıbu'l-Ârîin
- B) Menâkıbu'l-Etrâk
- C) Divânü Lüğâti'l-Türk
- D) Fezailü'l-Etrak
- E) Tafdîlü'l - Etrak

15. I. Sultan
II. Hakan
III. Han
IV. Kağan

Yukarıdakilerden hangileri Karahanlı hükümdarları tarafından kullanılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II, III ve IV
- E) III ve IV

18. Kendi irşad ve hikmetli sözleriyle hem Türkler arasında İslamiyetin yayılmasına hem de gönderdiği müritlerinin irşadıyla Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşmasına hizmet eden şahıs aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alp Erenler
- B) Ahmed Yesevî
- C) Mevlâna Celâleddin-i Rûmî
- D) Hacı Bektaş Veli
- E) Bahâeddin Velâd

16. Türk İslam devletlerinde devlet ve hükümet teşkilatı içinde önemli bir yeri olan vezirlerin mevki ve konumu en lvi şekilde aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Vezir, hükümdar ile Teba arasında köprü vazifesi görür.
- B) Vezir, hükümdar icraatlarında en yetkili ve sorumlu kişidir.
- C) Vezir, hükümdarın vazifelerini onun adına yürüten görevlidir.
- D) Vezir, devlet teşkilatında ikinci, hükümet teşkilatında ise birinci şahıstır.
- E) Vezir, hâkin geçiştir. İhtiyaç ve işlerini görmekte mükellef divanları denetleyen kişidir.

19. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklular zamanında Anadolu fethihlerine katkıarak Anadolunun Türkleşmesinde ve İslamlaşmasında rol alan Türk sultan ve komutanlarından biri değildir?

- A) Selçuk Bey
- B) Afişin
- C) Kutalmış oğlu Süleyman Şah
- D) Danişmend Ahmed Gazi
- E) Mengücek Gazi

İzleyen sayfaya geçiniz.

A

A

20. Fütüvethâmelerde geçen; "gülyüz, tatlı söz, ahde vefa göstermek ve iyi söz söylemek, kerem ve cömertlik , ihvana bağlı, iyiliğe karşılıklı bulunmak ve teşekkür etmek" gibi hususlar ahiliğin ve ahî teşkilatlarının hangi yönünü en iyi şekilde ifade eder?

- A) Ahilik, dini ve ahlaki bilgiler vererek, imanlı, ahlaklı, dürüst, çalışkan, olgun, yutsever, müşfik, insanlara hizmet eden diğergam fertlerin oluşturduğu bir toplım meydana getiren kurumdur.
- B) Ahilik meslek eğitimi veren bir kurumdur.
- C) Ahilik ekonomik ve sosyal örgütlenmedir.
- D) Ahilik, kendi kardeşlerinin ve dindeşlerinin her türlü ihtiyaç ve durumunu göz önüne alıp karşılamaktır.
- E) Ahilik bir kültür öçesidir.

21. Ahilik anlayışı ve kültürünün oluşumunda çok önemli yeri olan fütüvethâmelerden birisi durumundaki "Tuhtütü' Vesâyâ" aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Harputlu Nakkaş İlyas oğlu Ahmed
- B) Ahmed Yesevi
- C) Ali b. Hasan b.Ca'daveyh
- D) Katip Çelebi
- E) Ahî Evran

22. İşinde hile yapan, sağlıksız mal üreten, mesleğini kötüye kullanarak, kaliteye uymayan esnafın ahilik geleneği ve kuralları gereği mallarının toplatılarak, cezalandırılma şekli ve yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yolsuz İlan edilmesi
- B) Hapse atılması
- C) Mallarının müsadere edilmesi
- D) Sözle ikaz edilmesi
- E) Şehir meydanında kendisine dayak atılması

23. Anadolu'daki Türk Ahiliğinin kurucusu olarak aşağıdakilerden hangisi kabul edilir?

- A) Ahî Çelebi
- B) Ahî Emir Ali
- C) Ahî Sinan
- D) Ahî Evran
- E) Ahî Mesud

24. Tarih içerisinde Müslüman Türk ailesinin meydana gelmesinde aranan en temel koşul hangisidir?

- A) İcab-Kabul
- B) Milhîr
- C) Soy-asalet
- D) Nikah-evilik
- E) Sevgi-saygı

25. Aşağıdakilerden hangisine Türk toplum yapısı içerisinde çok fazla rastlanmaz?

- A) Boy
- B) Sınıf
- C) Aile
- D) İ
- E) Bodun

26. Aşağıdakilerden hangisi Türk aile müessesesinin yapısında ve işleyişinde çok dikkat geçen ve çok fazla karşılaşılmayan özelliktir?

- A) Türk ailesinin genellikle köklü ve muhafazakâr bir karaktere sahip olması
- B) Tanh boyunca Türk ailesinde birlik, beraberlik ve bütünlüğün dikkat geçmesi
- C) Türk ailesinde anne ve babanın her zaman eşit derecede söz sahibi olması
- D) Türk ailesinin genellikle, törelere göre davranması ve varlığını muntazaman devam ettirmesi
- E) Türk ailesinin sağlam temeller üzerine kurulması

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

2008 AS 3251-A

1. Çeşitli medeniyet zümrelerinden herhangi birinin yayıldığı coğrafyasına bakıldığında; içine aldığı milletlerin çokluğuna, kan, cins, renk ve dil farklılıklarına rağmen bazı ortak özellikler göstermesi aşağıdaki ifadelerden hangisi ile açıklanabilir?
 - A) Coğrafi yakınlık insanlar arasında çeşitli ilişkiler doğurur, bu da kültürel etkileşimi meydana getirir.
 - B) Aynı dine mensup milletler, aynı medeniyetin üyeleri olarak ortak özelliklere sahip olabilirler.
 - C) Din ve medeniyet arasında ilişki yoktur.
 - D) Kültürler millidir, medeniyet evrenseldir.
 - E) Kültürler farklı olabilir.
2. Aşağıdakilerden hangisinin İslâm medeniyetinin oluşumunda ve gelişiminde katkısı olmamıştır?
 - A) Kurân ve Sünnet
 - B) Arap Medeniyeti
 - C) Batı Medeniyeti
 - D) İran Sasani Medeniyeti
 - E) Bizanslı Türk Medeniyeti
3. Aşağıdakilerden hangisinin "kültür ve medeniyet" kavramlarıyla ilişkisi söz konusu değildir?
 - A) Medenî
 - B) Hars
 - C) Civilisation
 - D) Mevâlî
 - E) Hadarâf
4. Aşağıdaki Arap şairlerden hangisi şiirlerinde Türkler hakkında bilgi vermiştir?
 - A) Ahnef b. Kays
 - B) Şemmah b. Zrâr
 - C) Aliyyü'l-Kâfî
 - D) Abdullah b. Amr b. As
 - E) Muhammed b. Süleyman
5. Muaviye zamanında tarihte ilk kez Ceyhun nehrini aşan Müslüman Arap valisi ve komutan aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Abdurrahman b. Rebia
 - B) Abdullah b. Amir
 - C) Ahnef b. Kays
 - D) Kuteybe b. Müslim
 - E) Ubeydullah b. Ziyad
6. Türkleri devlet hizmetinde görevlendiren ilk halife aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Halife Mansur
 - B) Halife Mutasım
 - C) Halife Ömer b. Abdülaziz
 - D) Halife Emin
 - E) Halife Muaviye
7. Aşağıdaki Türk İslam devletlerinden hangisi, ortaya çıkış tarihi, coğrafi mevki, teba ve statü bakımından diğerlerinden farklı bir özelliğe sahiptir?
 - A) İdil -Volga Bulgarları
 - B) İhsitler
 - C) Karahanlılar
 - D) Tolunoğulları
 - E) Gazneliler
8. İdil-Volga Bulgarlarının Türklüğü, İslamiyeti kabulü ve Türk kavimlerinin kütürleri, tarihleri ve yaşayışları ile ilgili doğrudan ve ilk bilgileri aktaran müellif ve eser aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak, birlikte verilmiştir?
 - A) İbn Hassul, Tafdilü'l-Etrak
 - B) Cahiz, Menakbü'l-Etrak
 - C) İbnü'l-Esir, el -Kamil
 - D) İbn Fadlan, Kutadgu Bilig
 - E) İbn Fadlan, er-Rihle

A

2008 AS 3251-A

9. Karahanlıların ve dolayısıyla tüm Türk ve İslâm dünyasının tarihinde yeni bir dönem başlatan olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sultan Mahmud'un Hint seferlerini başlatıp, Hindistan'ı fethetmesi
- B) Karahanlı Şehzadesi Satuk Buğra Han'ın Müslüman olup Karahanlı Devletinin başına geçmesi
- C) Sultan Sancar'ın 1141'de Katvan'da Karahitaylılar'a yenilmesi
- D) Karahanlıların zayıflama sürecine girip 1042'de Doğu ve Batı Karahanlılar olarak ikiye ayrılması
- E) Aparslan'ın Malazgirt Savaşı'nı kazanması

10. Tuğrul Bey'i Bağdat'a gelmesi için kim, ne zaman ve ne sebeple davet etmiştir?

- A) Abbâsî halifesi el-Kâim, 1055, de Büveyhî hükümdarının isyanı
- B) Çağrı Bey, 1071, Karamatı isyanı
- C) Arslan Besâsîrî, 1055, İbrahim Yinal isyanı
- D) Abbâsî halifesi el-Kâim, 1055, Arslan Besâsîrî isyanı
- E) Amîdül-Hümük el-Kündürî, 1055, Arslan Besâsîrî isyanı

11. I. Sultan
II. Hakan
III. Han
IV. Kağan

Yukarıdakilerden hangileri Karahanlı hükümdarları tarafından kullanılan ünvanlardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) III ve IV
- E) II, III ve IV

12. Selçuklu tarihi ve Selçuklular hakkındaki aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Selçuklular Büveyhîleri yenerek devletlerini kurmuşlardır.
- B) Selçuklular tarih sahnesine çıktıklarında, her bakımdan bölünmüşlük, parçalanmışlık, istikrarsızlık ve anarşi içinde bulunan İslâm dünyasında siyasi birliği oluşturarak büyük ölçüde huzur ve istikrar sağlamışlardır.
- C) Selçuklular öteden beri devam eden Müslüman-Hıristiyan mücadelesinde Bizans'ı mağlup ederek, hem bu önemli Hıristiyan gücünü etkisiz hale getirmiş, hem de Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşması sürecini başlatmıştır.
- D) Selçuklular sünî İslâm anlayışını benimzedikleri için Abbâsî hilafetini meşrû ve mebtû tanıyarak, onların siyasi ve dini rakiplerine karşı mücadeleye etmiştir.
- E) Selçukluların ilk resmi ve hukuki sultanı Tuğrul Bey'dir.

13. Aşağıdakilerden hangisi " Kolonizatör Türk Dervişleri " kavramının kapsamında yer almaz?

- A) Abdâlân-ı Rum
- B) Meşîhât-ı Rum
- C) Gâziyân-ı Rum
- D) Ahîyân-ı Rum
- E) Bâciyân-ı Rum

İzleyen sayfaya geçiniz.

A

A

14. Göçlerle Anadolu'ya gelip yerleşerek Anadolu'nun Türkleşmesi-İslamlaşmasına hizmet eden Türkmenlere ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Türkler Anadolu'da yaşayan gayr-i müslim halkla sadece silahlı cihad yapmamışlar, aynı zamanda örnek davranışlar sergileyerek onlarla iyi ilişkiler kurup Müslüman-Türk kimliğini tanıtmışlardır.
 B) Türkler İslam kültürünü benimseyip kendi milli kültürleriyle mezc ederek bunu Türk- İslam kültürü şeklinde Anadolu'da ortaya koymuşlardır.
 C) Horasan ve Maverünnehir'de müslüman olan Oğuz Türkleri İslam dininin cihad anlayışı ile Türk cihan hakimiyeti düşüncesini milli benliklerinde birleştirerek Anadolu'ya gelmişlerdir.
 D) Göçlerle Anadolu'ya gelip yerleşerek Anadolu'nun Türkleşmesi-İslamlaşmasına hizmet eden Türkmenler buradaki yerli halkla kurduğu ilişkilerle etkileşim ve kaynaşma sağlamışlardır.
 E) Anadolu'ya yerleşen Türkmenler yaşadıkları süreç ve kurdukları ilişkiler sonunda kendi milli kültür değerlerini tamamen unutup kaybetmişlerdir.

15. 1071 yılında Bizanslılar ile Selçuklular arasında yapılan meydan muharebesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Malazgirt
 B) Hazar
 C) Talas
 D) Afâs-yâb
 E) Hangâh

16. İçinde hile yapan, sağlıksız mal üreten, mesleğini kötüye kullanarak, kaliteye uymayan esnafın ahlîk geleneği ve kuralları gereği mallarının toplatılarak, cezalandırılma şekli ve yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yolsuz ilan edilmesi
 B) Hapse atılması
 C) Mallarının müsadere edilmesi
 D) Sözle ikaz edilmesi
 E) Şehir meydanında kendisine dayak atılması

17. Ahîlerin çevrelerindeki insanların dîmî, ahîkî değerlerle ruhlarını beslediği, meslek ve toplum hayatını düzenleyen kurallara nasıl uyacaklarını öğretip eğittikleri müesseselere ne ad verilir?

- A) Ahî tekkeleeri-medreseler
 B) Fütüvvetnâme
 C) Örgün eğitim müesseseleri
 D) Ahî Zaviyeleri
 E) Lonca-mürüvvet

18. Anadolu'daki Türk Ahîliğinin kurucusu olarak aşağıdakilerden hangisi kabul edilir?

- A) Ahî Çelebi
 B) Ahî Emir Ali
 C) Ahî Sinan
 D) Ahî Evran
 E) Ahî Mesud

19. Türkiye Selçuklulari devrinde müslim-gayr-i müslim ilişkileri ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Tüccarların inancına bakılmaksızın güvenlikleri sağlanmış ve ticaret canlandırılmıştır.
 B) Vakti plarak yaptırılan müesseselerden müslim gayr-i müslim ayrımı yapılmadan herkesin yararlanması sağlanmıştır.
 C) Kazanılan zafetler ayrı ayrı kullanılmıştır.
 D) Bir sultanın veya alimin vefatında birlikte kederlenmişlerdir.
 E) Ortak ziyaret alanları teşekkül ettirmişlerdir.

20. Aşağıdakilerden hangisi Türk Selçuklu Sultanlarının Hıristiyanlara gösterdikleri hoşgörü ve yakınlıklarına ilişkin ortaya çıkan yanlış anlamalardan biri değildir?

- A) II. Kılıç Arslan'ın gizli hıristiyan olması
 B) Alanya beyinin hıristiyan kızının dîni inançlarının gerektirdiği hayati yaşayamaması
 C) Müslüman erkeklerin müslüman olmayan hanımlarla evlenmesi
 D) Gıyâseddin Keyhüsrev'in vafit edilmesi
 E) II. Keykâvus'un gizli hıristiyan olması

21. Selçuklu sultanlarının yabancı tüccarların Anadolu'ya gelişmesini; getirdikleri ürünlerini satarak ve Anadolu'dan aldıklarını başka yerlere götürerek ticari hayatın canlanmasını sağlamak için yaptıkları en önemli uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müslümanlar ile gayr-i Müslimler arasında ticari birlikler kurmuşlardır.
- B) Yabancı tüccarların dini görevlerini yerine getirebilmeleri için Kiliseler inşa ettirmişlerdir.
- C) Yabancı tüccarlara alım-satım da imtiyazlar sağlamışlardır.
- D) Ticareti kolaylaştırıcı yasalar uygulamışlardır.
- E) Yabancı tüccarların güvenliklerini devlet sigortasıyla sağlamışlardır.

22. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklular devrinde Müslümanlar ile Gayr-i Müslimlerin toplum hayatında görülen müşterek faaliyetlerinden biri değildir?

- A) Müşterek ziyaretler
- B) Birlikte ibadet
- C) Yas ve matemler
- D) Eğerceler
- E) Ziyaret yerleri

23. Anadolu'da, gayr-i Müslimlere gösterdiği sevgi ve hoşgörüsüyle, bir arada yaşama konusunda örnek olduğu bilinen ve öldüğünde de Ermeni ve Süryanîlerin arkasından ağladığı Artuklu Beyi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutalmışoğlu Süleyman
- B) Alaeddin Keykubat
- C) Gazi Belek
- D) Gıyâseddin Keyhüsrev
- E) I. Kılıç Arslan

24. Hacı Bektaş Veli, çevresindeki insanlara kendi inanç ve düşüncelerini anlatarak onları, eğitip; kendini bilen, başkasına zarar vermeyen, topluma yararlı hale getirmek için çırpmış ulu bir kişidir. Aşağıdaki ifadelerden hangisi onunla ilgili bu bilgiye ters düşmektedir?

- A) O, kibir, haset, cimrilik, ağgözlülük, öfke, gıybet, şehvet gibi kötü davranışlardan uzak durmayı salık verir.
- B) İnsanın yetişip olgunlaşmasında sevgi, ümit, ve korku onun mutluluğunun yolunu açar.
- C) Ona göre, insanın dış dünyayı tanıması yeterlidir, kendini tanımasına ihtiyaç yoktur.
- D) O yararlı iş yapmayı, zararlı ve faydasız davranışlardan kaçınmayı tavsiye eder.
- E) İnsan bu dünyadaki en şerefli ve en ulu varlıktır.

25. Aşağıdakilerden hangisi Yunus Emre'nin öğretilerine ters düşer?

- A) İlim, hem insanlar hem de Tanrı katında değerlidir. Öylesse, bilenle bilmeyen biridir.
- B) Misafirperverlik, hasta ziyareti fakirlerin boş çevrilmemesi iyi insanların vasıflarındandır.
- C) Gönlü kıran kişi, dünya ve ahiret mutluluğuna erişemez.
- D) İnsan sevgisi
- E) Bu dünyanın malı, mülkü, serveti tıpkı kendisi gibi gelip geçicidir.

26. Hoca Ahmed Yesevî' ye ait olan, onun hikmetlerini ihtiva eden Divân-ı Hikmete göre aşağıdakilerden hangisi, Yesevîğin insan ve topluma bakışını konu edinen hikmetlerine aykırıdır?

- A) Yesevîlikte, insanın iyi yetişmesi için sadece ruhun yüceltilip olgunlaştırılması yeterlidir ve bilginin artırılmasına gerek yoktur.
- B) Yesevîlikte, ideal insan "garb insan" motifidir.
- C) İnsan bu dünyada yalnız değildir, kendi dışında da varlıklar ve insanlar vardır.
- D) Yesevîlikte, insanları incinemek ve olgun insan olmak temel özelliklerdedir.
- E) Yesevîğin benimsendiği inanç sisteminde, insanın aslının su ve toprak olduğu ifade edilmektedir.

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

2334 ara 2007 A

1. Göçebeliğin; şehrin ve medeni yaşamışın aslı ve temeli olduğunu aşağıdakilerden hangisi belirtmiştir?
- A) Hasan b. Hanzala
B) Kaşgarlı Mahmud
C) İbn Haldun
D) Şemnah b. Zîrar
E) Evs b. Hacer
2. Bir kavmin yapılarının ve vücudta getirdiklerinin tanımlı, içtimâî ve dini düzen, adetler ve inançlara ne ad verilir?
- A) Civilisation
B) Tasvir-i Ahlak
C) Terbiye-i nâs
D) Umran
E) İcay-i nizamat
3. Medeniyeti "kültürel yaratmayı harekete geçiren sosyal bir düzen" olarak aşağıdakilerden hangisi tanımlamıştır?
- A) Will Durant
B) Braudel
C) Ebu's-Sâc
D) Toğaç b. Cuff
E) Yaltekîn el-Akşîd
4. I. Buda-Brahma Medeniyeti
II. Batı Medeniyeti
III. İslâm Medeniyeti
- Yukarıdakilerden hangileri günümüz dünyasında hakim medeniyelerdir?
- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III
5. Kafkas bölgesinde Müslümanlar ile Hazarlar arasında ilk ciddi çarpışma kaç yılında olmuştur?
- A) 32/652-653
B) 32/654-655
C) 32/656-657
D) 32/658-659
E) 32/660-661
6. Mâverâünnehr'in fethi büyük ölçüde aşağıdakilerden hangisi zamanında gerçekleşmiştir?
- A) Ahmed b. Tolun
B) Mu'tasim
C) Ahmed b. Ebî Hâlid
D) Kuteybe b. Müslim
E) Muhammed b. Toğâ
7. Müslüman Araplar tarafından Semerkand kaç yılında feth edilmiştir?
- A) 712
B) 713
C) 715
D) 716
E) 718
8. Aşağıdakilerden hangisi Ömer b. Abdülaziz'in 99/747'de Emevi hilafetine geçtiğindeki uygulamalarından biri değildir?
- A) Yeri halka, fath müslümanlarının kaynaştırma politikasını benimsemesi
B) Savaşlara katılan mevâlîye ganimetten pay verilmesini emretmesi
C) Yeri müslümanlara Arap Müslümanları aynı statüde vatanında sayılması
D) Mâverâünnehr seferlerini yasaklaması
E) Savaşlara katılan mevâlîyeden haraç alınmasını emretmesi
9. Türk-Arap ilişkilerinde dolayısıyla Türk ve İslam tarihinde yeni bir sürecin başlangıcı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Tolunoğullarının yıkılıp, Abbasi devletinin kurulmasıdır.
B) Abbasi devletinin yıkılıp, Sacoğullarının yönetimi ele geçmesidir.
C) Abbasi devletinin yıkılıp, Emevi devletinin kurulmasıdır.
D) Emevi devletinin yıkılıp, Abbasi devletinin kurulmasıdır.
E) İhsîdîlerin yönetimi ele geçmesidir.

İzleyen sayfaya geçiniz.

A

1

2334 ara 2007 A

10. I. Tolunoğulları
II. İnşidiler
III. Sacoğulları

Yukarıdakilerden hangileri kurulmuş ilk Müslüman Türk devletleridir?

- A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

11. Mısır'daki otuzüç yıllık Tolunoğulları hanedanına ve devletine aşağıdakilerden hangisi son vermiştir?

- A) Humâraveyn'in oğulları Celâs ve Harun
B) A'şin et-Türkiye
C) Muhammed b. Süleyman el-Kâtibi komutasındaki Abbasi hilafet ordusu
D) İnşidiler
E) Ebu'l-Kasım Yusuf komutasındaki hilafet ordusu

12. Azerbaycan ve İran'ın bir kısmında, Abbasi hilafetine bağlı olarak valilik yapmış ve bölgeye yaklaşık 40 yıl hakim olma başarısını göstermiş Türk aile ve hanedanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnşidiler
B) Araplar
C) Sacoğulları
D) Tolunoğulları
E) Karahanlılar

13. Aşağıdakilerden hangisi Karahanlı devletini kuran sülalenin hangisine mensup olduğu tartışılan Türk boylarından biri değildir?

- A) Talas faraziyesi
B) Uygur faraziyesi
C) Yağma faraziyesi
D) Karluk faraziyesi
E) Çiğil faraziyesi

14. 900'lü yıllardan itibaren herhangi bir İslam devletiyle doğrudan doğruya siyasi ve askeri ilişkisi olmadığı ve sınırları da bulunmadığı halde kendiliğinden İslamiyeti kabul ederek ilk Müslüman Türk devleti hüviyetini aşağıdakilerden hangisi kazanmıştır?

- A) İnşidiler
B) İdil Volga Bulgarları
C) Sacoğulları
D) Karahanlılar
E) Abbasiler

15. Aşağıdakilerden hangisi Selçukluların İslam dünyasına girdikleri dönemde var olan durumlardan biri değildir?

- A) Siyasi, dini ve mezhep bakımından bölünmüşlük görülmüştürün olması
B) Abbasilerin Fâtımî ve Bizans tehdit ve tehlikelerine maruz olması
C) Çeşitli dini grupların hem birbirleri hem de Sunni inanca karşı mücadele yaşaması
D) Abbasilerin siyasi ve askeri hakimiyetinin olması
E) Sosyal, ekonomik sıkıntıların yoğun olması

16. Büyük Selçuklu Devletini kuran Oğuzlara ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Oğuzlar Türklerin en barışçı grubuydu.
B) IX. yy. sonlarından itibaren Seyhun nehri ve Aral gölü çevresinde yaşamışlardır.
C) "Yabgu" unvanı verilen ve Yenikent'te oturan hükümdarlarının bulunduğu devletler vardı.
D) Yabguların "kül erkin" denilen nabileri bulunurdu.
E) Ordularını "sübaşı" adı verilen komutanlar yönetirdi.

17. Selçuklu devlet ve hanedanına ismini veren Selçuk Bey, Oğuzların hangi boyuna mensuptur?

- A) Büğdüz
B) Kınık
C) Yıva
D) Salur
E) İğdir

18. I. Abbasi hilafetinin Selçuklu devletini tanımmasını istemek
II. Büveyhî devletinin toprakları hedef alınarak sınırların genişletilmesi
III. Hanedan üyelerinin vilayet yönetimine getirilmesi

Yukarıdakilerden hangileri Dandanakan zaferinden sonra Tuğrul Bey'in dış siyaset kapsamında aldığı kararlar ve uygulamalarıdır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

İzleyen sayfaya geçiniz.

2334 ara 2007 A

19. Alp Arslan karşısında tutunamayarak saltanatını bırakmak zorunda kalan veliahd aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Süleyman
- B) Melikşah
- C) Muhammed Tapar
- D) Mahmud
- E) Sançar

20. Aşağıdakilerden hangisi Sultan Melikşah'ın uygulamalarından biri değildir?

- A) Devletin sınırlarını Adalar denizi ve Akdeniz'den Çin'e kadar genişletmesi
- B) Kuds ve Dimeşk'den bu bölgeleri feth etmesi
- C) Tirmiz ve Belh'i işgal eden Karahanlıları itaati altına alması
- D) Cürcan ve Toharistan'a kadar Selçuklu hakimiyetini yayması
- E) Gaznelileri tekrar Selçuklu devletine bağlaması

21. I. Vassal devletlerin Selçuklu hakimiyetinden ayrılması
II. Melikşah'ın oğullarının küçük yaşta olması
III. Terken Hatun'un kıtada mücadelelerine karşması
IV. Haçlı seferleri
Yukarıdakilerden hangileri Selçuklu devletinin birliğini bozan nedenlerdir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) II, III ve IV
- E) I, II, III ve IV

22. Aşağıdakilerden hangisi Malazgirt Meydan Muharebesinden sonraki Anadolu'ya yapılan fetihlerin başlıca farklarından biri değildir?

- A) Türk akıncılarının Ota Anadolu'dan her yöne fethlere girişmesi
- B) Fetihlere "gulam" sistemine göre yetiştirilmiş kumandanların katılması
- C) Türk akıncılarının ganimeti elde ettikten sonra Anadolu'da kalıp yerleşmeye başlaması
- D) Türk akıncıların ciddi bir direnme ve mukavemetle karşılaşmaması
- E) Türk akıncılarının Romanos Diogenes'in ölümünden iki yıl sonra Ege ve Marmara sahillerine inmesi

23. I. Malazgirt'ten önceki göçler
II. Malazgirt'ten sonraki göçler
III. Moğol istilası önünde vuku bulan göçler
Yukarıdakilerden hangileri Anadolu'ya gelen göçmen Türkmen kitlelerinin büyük göç dalgasını oluşturan safhalardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

24. I. Fütüvvet
II. Mütüvvet
III. Rufânik
Yukarıdakilerden hangileri ahilğin ilkeleridir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

25. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlılar döneminde müslim-gayri- Müslim ilişkilerinden biri değildir?

- A) Müdafâ
- B) Topraklarını paylaşma
- C) Komşuluk ilişkileri
- D) Yavaş emâneti
- E) Hediyeleşme

26. Yesevilikte; insanların manevi olgunluğa erişmelerini ve ahlakın yücelmelerini hedefleyen ideal insan tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zengin insan modeli
- B) Yetim ve garip insan modeli
- C) Şerefli insan modeli
- D) Eğitilmiş insan modeli
- E) Dini inançları olan bir insan modeli

A

A

3

TFST RİTTİ.

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

2334 arazi/2006 A

1. Türk medeniyeti tarihine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
 - A) Türkler tarihin en eski kavimlerinden biridir.
 - B) İslâm dinini kabul etmeden önce de Türk milletin kendine has bir kültür ve medeniyeti vardır.
 - C) İslâmiyeti kabul edip İslâm medeniyeti dairesine giren Türk milleti asırlardan beri yaşamakta olduğu milli kültürünü unutmamıştır.
 - D) İslâm kültür ve medeniyetinin bir parçası olduğu için kendi başına müstakil bir Türk kültür ve medeniyetinden bahsedilemez.
 - E) Türk kültür ve medeniyetinin izleri ve örnekleri, Türklerin devlet kurup hakim oldukları tüm coğrafyalara yayılmıştır.
2. Aşağıdakilerden hangisinin İslâm medeniyetinin oluşumunda ve gelişiminde katkısı olmamıştır?
 - A) Kur'an ve Sünnet
 - B) Arap Medeniyeti
 - C) Batı Medeniyeti
 - D) İran Sasani Medeniyeti
 - E) Bozkır Türk Medeniyeti
3. Aşağıdakilerden hangisinin "kültür ve medeniyet" kavramlarıyla ilişkisi söz konusu değildir?
 - A) Medenî
 - B) Mevâlî
 - C) Hadatî
 - D) Hars
 - E) Civilisation
4. Sosyal hayat ile medeniyet arasındaki ilişkiyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?
 - A) İçtimai hayat zaten insanlar için bir zarurettir ve dolayısıyla medeniyet de toplu yaşamın bir ürünü ve gereğidir.
 - B) İnsan tab'an medenidir ve bu nedenle medeniyet meydana getirmeye yatkındır.
 - C) Bir toplumun mevcut yaşayış şekli ve biçimi o toplumun sahip olduğu medeniyet seviyesini gösterir.
 - D) Tarihi ve medeni gelişme ve ilerlemenin temel dinamiklerinden en önemlisi toplumsal dayanışmadır.
 - E) Medeniyet toplumun sırf maddi ve teknik yönden ilerlemesiyle kazanılır.
5. "Bir millet tarafından çağlar boyunca vücuda getirilen ve günümüze aktarılan maddi ve manevî her şey o milletin milli kültürü kavramı içine girer" yargısının gereği aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?
 - A) İnsanın bulunduğu her yerde mutlaka milli kültür ve medeniyet unsurları bulunur.
 - B) Büyük imparatorluklar ki, birbine yabancılık, dil ve hatta dini cemaatleri aynı siyasi nizam altında toplamaktadır.
 - C) Tarih besleyenin müşterek mahsulüdür, dolayısıyla onun kültür ve medeniyete ayrılmaz ilişkisi bulunmaktadır.
 - D) İnsanın bulunduğu her yerde bir tarih vardır ve yaşamıştır.
 - E) Milli kültürün belirgin özelliği, o millet tarafından ortaya konmuş, benimsenmiş ve geliştirilmiş olmasıdır.
6. Muaviye zamanında tarihte ilk kez Ceyhan nehrini aşan Müslüman Arap valisi ve komutan aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Ubeydullah b. Ziyad
 - B) Ahnet b. Kays
 - C) Kuteybe b. Müslim
 - D) Abdullah b. Amr
 - E) Abdurrahman b. Rebia

7. Nüfusun çoğunluğunu Türklerin oluşturduğu Mâverâünnehir de bulunan Buhâra ve Semerkant aşağıdaki Arap komutanlarından hangisi tarafından alınmıştır?

- A) Abdurrahman b. Rebir'a
- B) Ahnaf Kays
- C) Cerrah b. Abdullah
- D) Kuteybe b. Müslim
- E) Ubeydullah b. Ziyad

8. İslamiyetin zuhurundan sonra Türklerle müslüman Araplar ilk defa hangi olaydan sonra karşı karşıya gelmişlerdir?

- A) Hz. Ömer zamanında müslüman Arapların Sasanleri yenip İran'ı fethetmesi
- B) Talas meydan muharebesinin yapılması
- C) Arapların Hz. Muharrem'din peygamberliğini kabul edip müslüman olması
- D) Emevîlerin Endülü's'ü fethetmesi
- E) Müslüman Arapların Bizans'ı mağlup edip Suriye ve Filistin'i fethetmesi

9. Aşağıdakilerden hangisi, Gazneli Sultan Mahmud'un faaliyetlerini, siyasetini ve Gazneliler'in tarihi konumunu ve önemini ifade eden açıklamalardan biri değildir?

- A) Gazneliler, İslam dünyasının zenginleşmesini sağlamıştır.
- B) Gazneliler, İslam dininin Hindistan coğrafyasına yayılmasında büyük hizmetler vermişlerdir.
- C) Gazneliler, sapık fırka ve görüşlere karşı mücadele ederek sünni İslam anlayışını korumaya çalışmıştır.
- D) Gazneliler, daha sonra kendilerinin maddi, manevi, dini ve siyasi miraslarını devir alarak, Türk ve İslam tarihine damgasını vuracak olan Selçukluların gelişmesine sebep olmuştur.
- E) Gazneliler, sünni İslam anlayışının siyasi ve dini temsilcisi konumundaki Abbasi halifesini meşru kabul edip, ona tabi olmuştur.

10. Aşağıda adları verilen ilk Müslüman Türk devletlerinden hangisinin İhsiddiler'le daha çok müsterek yönü bulunmaktadır?

- A) Gazneliler
- B) Sâcoğulları
- C) İdilî (Volga) Bulgarları Hanlığı
- D) Tolunoğulları
- E) Karahanlılar

11. 905 yılında Muhammed b.Süleyman el-Katibi komutasındaki Abbasi hilafet ordusu Mısır'da 37 yıl hüküm süren hangi hanedanlığa ve devlete son vermiştir?

- A) Memlükler
- B) İhsiddiler
- C) Sâcoğulları
- D) Tolunoğulları
- E) İdil Bulgar Hanlığı

12. Tuğrul Bey'i Bağdat'a gelmesi için kim, ne zaman ve ne sebeple davet etmiştir?

- A) Abbasi halifesi el-Kaim, 1055, de Büveyhî hükümdarının isyanı
- B) Çağrı Bey, 1071, Kamatı isyanı
- C) Arslan Besâsîrî, 1055, İbrahim Yınal isyanı
- D) Abbasi halifesi el-Kâim, 1055, Arslan Besâsîrî isyanı
- E) Amîdül-Mülk el-Kündüri, 1055, Arslan Besâsîrî isyanı

13. Türk İslam devletlerinde devlet ve hükümet teşkilatı içinde önemli bir yeri olan vezirlerin mevki ve konumu en iyi şekilde aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Vezir, hükümdar ile Teb'a arasında köprü vazifesi görür.
- B) Vezir, hükümdarın icraatlarında en yetkili ve sorumlu kişidir.
- C) Vezir, hükümdarın vazifelerini onun adına yürüten görevlidir.
- D) Vezir, devlet teşkilatında ikinci, hükümet teşkilatında ise birinci dereceden görevli şahıstır.
- E) Vezir, halkın geçitli ihtiyaç ve işlerini görmekte mükellef divanları denetleyen kişidir.

2334 ara/2 2006 A

14. Selçuklu tarihi ve Selçuklular hakkındaki aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?
- A) Selçuklular Büveyhîleri yenerek devletlerini kumuşlardır.
B) Selçuklular tarih sahnesine çıkıklarında, her bakımdan bölünmüşlük, parçalanmışlık, istikrarsızlık ve anarşi içinde bulunan İslâm dünyasında siyasi birliği oluşturarak büyük ölçüde huzur ve istikrar sağlamışlardır.
C) Selçuklular öteden beri devam eden Müslüman-Hırsîyan mücadelesinde Bizans'ı mağlup ederek, hem bu önemli Hırsîyan gücünü etkisiz hale getirmiş, hem de Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslâmlaşması sürecini başlatmıştır.
D) Selçuklular sünî İslâm anlayışını benimzedikleri için Abbâsî hilafetini meşrû ve meşrû tanıyarak, onların siyasi ve dini rakiplerine karşı mücadeleye girişmiştir.
E) Selçukluların ilk resmi ve hukuki sultanı Tuğrul Bey'dir.
15. Aşağıdakilerden hangisi " Kolonizatör Türk Dervişleri " kavramının kapsamında yer almaz?
- A) Bâciyân-ı Rum
B) Abdâlân-ı Rum
C) Meşihât-ı Rum
D) Ahivân-ı Rum
E) Gâziyân-ı Rum
16. 1071 yılında Bizanslılar ile Selçuklular arasında yapılan meydan muharebesi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Harğâh
B) Afâsyâb
C) Emevîler
D) Hazar
E) Malazgirt
17. Aşağıdakilerden hangisi "pir-i Türkistan" olarak adlandırılmıştır?
- A) Ebu Mansur Abdurrahman
B) Ebu'l-Kasım Hibetullah
C) Bahâüddin Veled
D) Ahmed Yesevi
E) Kasgarlı Mahmud

18. Bir rivayete göre üç yüz deve yükü kitabın yer aldığı bir kafiye ile seyahat ederek Anadolu'ya gelen ve bilgilerin sultanı olarak adlandırılan ulema kimdir?
- A) İbn Batuta
B) Bahâüddin Veled
C) Mevlânâ
D) Hacı Bektaş Veli
E) Ahmed Yesevî

19. Ahlilerin çevrelerindeki insanların dinî, ahlâkî kurallarla ruhlarını beslediği, meslek ve toplum hayatını düzenleyen kurallara nasıl uyacaklarını öğretilip eğitildikleri müesseselere ne ad verilir?
- A) Ahî Zaviyeleri
B) Lonca-mürüvvet
C) Örgün eğitim müesseseleri
D) Fütüvethâne
E) Ahî tekkeleri- medreseler

20. İşinde hile yapan, sağıksız mal üreten, mesleğini kötüye kullanarak, kâfiyeye uymayan esnafın ahlîlik geleneği ve kuralları getirdiği mallarının toplatılarak, cezalandırılma şekli ve yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Şehir meydanının da kendisine dayak atılması
B) Hapse atılması
C) Yolsuz İlan edilmesi
D) Mallarının müsadere edilmesi
E) Sözle ikaz edilmesi

21. Ahliğe mensup olanların bir araya geldikleri yerlere ne ad verilir?
- A) "Ocak" ve "Medrese"
B) "Kahvehane" ve "Zâviye"
C) "Tekke" ve "Zâviye"
D) "Çilehane" ve "Ocak"
E) "Ahlik Okulu" ve "Tekke"

İzleyen sayfaya geçiniz.

2334 arazi/2 2006 A

A

22. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklu devrinde Anadolu'da yaşayan topluluklardan biri değildir?
- A) Süryaniler
 - B) Ermeniler
 - C) Rumlar
 - D) Türkler
 - E) Yahudiler

26. Hocası Yusuf Hemedani'nin fikirlerinden etkilenen düşüncelerini dini ve ahlaki propaganda yaparak tasavvuf yolunun temsilciliğini üstlenen din alimi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Resit Rahmeti Arat
 - B) Ahmet Yesevi
 - C) Hacı Bektaş Veli
 - D) Yusuf has Hâcib
 - E) Edib Ahmed Yükröki

23. Selçuklu sultanlarının yabancı tüccarların Anadolu'ya gelişmesini; getirdikleri ürünlerini satarak ve Anadolu'dan aldıklarını başka yerlere götürerek ticari hayatın canlanmasını sağlamak için yaptıkları en önemli uygulama aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Yabancı tüccarların güvenliklerini devlet sigortasıyla sağlamışlardır.
 - B) Müslümanlar ile gayri-Müslimler arasında ticari birlikler kurmuşlardır.
 - C) Ticareti kolaylaştırıcı yasalar uygulamışlardır.
 - D) Yabancı tüccarların dini görevlerini yerine getirebilmeleri için kiliseler inşa ettirmişlerdir.
 - E) Yabancı tüccarlara alım-satım da imtiyazlar sağlamışlardır.

24. Aşağıdakilerden hangisi Hacı Bektaş Veli'ye ait eserlerden biri değildir?
- A) Makâlât
 - B) Kitâbu'l-Fevâid
 - C) Besmele Şerhi
 - D) Hacı Bektaş'ın Nasihahleri
 - E) Risâletu'n-Nushiyye

25. Aşağıdakilerden hangisi Edip Ahmed Yükröki'nin eseri olan "Atabetü'l-Hakâyk"ın, muhtevâ, dil ve edebî tür açısından özelliklerinden biri değildir?
- A) Eserin, Karahanlılar döneminde yazılması
 - B) Eserin, vaaz ve nasihat içeren nesir türünde kaleme alınması
 - C) Eserde, Kur'an ve Hadislere yer verilmeyle birlikte, yer yer İslam öncesi Türk kültürünün izlerine de rastlanması
 - D) Eserin, Karahanlı Türkçesi/Kaşgar diline kaleme alınması
 - E) Eserin, toplumu aydınlatmak, ahlaki açıdan insanlara bir takım öğütler vermek amacıyla yazılması

A

4

TFST RİTTİ

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

2334 2005 Ara A

1. Filozofların kendi istihlalarınınca bir arada toplanarak yaşanan Yere verdikleri ad aşağıdakilerden hangisi dir ?
 - A) Kemalat-ı insaniyeyi tekmiil
 - B) Medine
 - C) İhtiyacat-ı beşeriyeyi tahsil
 - D) Kültür
 - E) Medeniyet
2. Bir kavmin yaptıklarının ve vücuda getirdiklerinin tamamı, bütünü, içtimal ve dini düzen adedler ve inançlara ne ad verilir ?
 - A) Umran
 - B) Medine
 - C) Tasvir-i ahlak
 - D) Medeniyet
 - E) Bedii
3. Yurdumuzda, kültür kelimesi yerleşmeden önce aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır ?
 - A) Ahenk
 - B) Bedii
 - C) Muakalevi
 - D) Fenni
 - E) Hars
4. I. Aşiretlerden mürrekkep olan siyasi topluluk
II. Büyük imparatorluklar
III. Millî olmaya yönelen siyasi topluluklar
IV. Göçebe topluluklar
Yukarıdakilerden hangileri insanlık tarihinde siyasi ve medeni toplanma evrelerini oluşturur ?
 - A) Yalnız I
 - B) I ve II
 - C) II ve III
 - D) I, II ve III
 - E) II, III ve IV
5. Müslüman Araplar ile Türkler arasındaki ilk karşılaşma ne zaman gerçekleşmiştir ?
 - A) Müslüman kuvvetlerin kumandanı Ahnef b.Kays Herat'i zaptettikten sonra
 - B) Hz. Ömer zamanında gerçekleştirilen fetihler sonucunda
 - C) Gökürk Devletinin zayıflaması ve güçlü askeri birliğin sağlanmaması sonucu
 - D) M.642 Müslümanların Sasaneler'e karşı Nihavend Savaşı'nı kazanmalarından sonra
 - E) On yıl süren Kuteybe b.Müslim'in faaliyetleri sonucu
6. Emevi halifeliğinin (661-750) kurucusu aşağıdakilerden hangisi dir ?
 - A) Buğra Han
 - B) Muaviye
 - C) Ebu Müslim
 - D) Kuteybe b.Müslim
 - E) Mervîye
7. Orhun abidelerinin bulunduğu mevkide 711 yılında gerçekleşen meydana savaşı kimler arasında gerçekleşmiştir ?
 - A) Araplar-Karlıklar
 - B) Müslümanlar-Araplar
 - C) Müslümanlar-Türgişler
 - D) Türgişler-Karlıklar
 - E) Emevîler-Türgişler
8. Aşağıdakilerden hangisi Türkler'in buldukları coğrafyada karşı karşıya geldikleri din ve inanç sistemlerinden biri değildir ?
 - A) Yahudilik
 - B) Totemizm
 - C) Samanizm
 - D) Satanizm
 - E) Animizm

2334 2005 Ara A

9. I. Tolunoğulları
II. İhsidiler
III. Sacoğulları

Yukarıdakilerden hangileri yöneticileri Türk olmakla birlikte, ahali olarak Türk olmayan nüfusa dayalı ve Türk coğrafyasının dışındaki yerlerde kurulmuş ilk müstüman Türk devletleridir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

10. Aşağıdakilerden hangisi Ahmet b. Tolun'un kurduğu temel divanlardan biri değildir?

- A) Şurta teşkilatı
B) Ebu'l Müsafer Feth b. Muhammed
C) Ahilik
D) Hacıblik
E) Divanü'l-Harac

11. Aşağıdakilerden hangisi Babek isyanının bastırılmasında görevlenmiştir daha sonra "Tar-ik-i Mekte" valiliği gibi görevlerde bulunmuştur?

- A) Muhammed b. Toğç
B) Ebu'l Müsafer Feth b. Muhammed
C) er-Razi Billah
D) Cuff b. Yaltek'in el-Akşid
E) Ebu's Sac

12. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklu Hanedanlığının kaynakları da geçen isimlerinden biri değildir?

- A) Âli Selçuk
B) Selâçka
C) Selçukiler
D) Selçukiyân
E) Selçuk Bey ve ailesi

13. Selçukluların faaliyet ve icraatlarının ilki aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abbasi hilafetini yıkmak maksadıyla hazırlık yapmak
B) İslam dünyasının siyasi ve askeri hakimiyetini ele geçirmek
C) İsmailî-Batını inarç ve ideolojisinin sahibi Fatımîler'in bu inarçlarını yaymak
D) Şii-Büveyhî devleti hakimiyetindeki Bağdad'ın doğusundaki toprakları ele geçirmek
E) Fatımîler'in elinde bulunan Suriye, Filistin'i feth etmek

14. Dandanakan Savaşı ne zaman gerçekleşmiştir?

- A) 431/1040
B) 432/1040
C) 435/1041
D) 438/1041
E) 440/1042

15. Alp Arslan ve zamanına (1063-1072) ilişkin aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Alp Arslan Kutalmış üzerine yürüyerek onu mağlup etmiştir.
B) Alp Arslan kardeşi Süleyman'ı vezir tayin etmiştir.
C) Önce Çağrı Bey'in oğlu sultan ilan edilmiş ancak Alp Arslan kardeşinden saltanatı alınmıştır.
D) Alp Arslan 1067'de Gırcistan selerine çıkarak burayı Selçuklu hakimiyetine bağlamıştır.
E) Alp Arslan Kayırdun isyanını bastırmıştır.

16. 612-626 arasında Arzadolu'yu istila ederek Bogaziçi'ne Kadar ilerleyen Sasani hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alp Arslan
B) İmparator Romenos Diogenes
C) Tuğrul Bey
D) II. Hüstre
E) İmparator Herakleios

17. Selçuklu Sultanı Alp Arslan'ın vefatından sonra tahta aşağıdakilerden hangisi oturmuştur?

- A) Çağrı Bey
B) Melikşah
C) I. Hüstre
D) Süleyman
E) Tuğrul Bey

A

?

İzleyen sayfaya geçiniz.

18. Türkmenlerin Anadolu'yu fethetmelerinin basilca sebebi aşagdakilerden hangisidir ?

- A) Altın
- B) Zengin topraklar
- C) Din
- D) Yayılmak
- E) Kültür

19. Aşagdakilerden hangisi Selçuklu Türkleri'nin günlük yaşamlarında, barındıkları evler veya kullandıkları araç-gereçlerle ilgili kavramlardan biri değildir ?

- A) Tnglk
- B) Oğulmuş
- C) Glam
- D) Ocak
- E) Sun

20. Ahilerin hanımlarının Anadolu'da teşkilatlandığı grup adı aşagdakilerden hangisidir ?

- A) Bacıyan-ı Rum
- B) Bilad-ı Rum
- C) şekât Rum
- D) Feza
- E) Akıllık

21. İşinde hile yapan, mesleğini kötüye kullanan esnafın, ahi teşkilatlarının Osmanlıdaki devamı lncadan çıkarılması aşagdakilerden hangisinin kararıyla olur ?

- A) Hkm darrın
- B) Sanatlar ve esnaf zümrelerinin
- C) Tekkenin
- D) Zaviyenin şeyhi
- E) Kethuda ve ihtiyar heyeti

22. Ahilik kültürü ile ilgili aşagdaki ifadelerden hangisi yanlıştır ?

- A) Toplum hayatının birçok kuralı aynı zamanda bir ibadet kabul edilerek uyulmaktadır.
- B) Her namazdan sonra Kur'an okunur.
- C) Günlük ibadetler mutlaka tek başına yapılır.
- D) Dini-tasavvufi hayatta, toplumun iktisad yapısı arasında çok sıkı bağlilik vardır.
- E) Doğrudan insanların iş hayatına yönelik bilgi ve kurallara yer verilir.

23. Türkiye Selçuklularının kurucusu aşagdakilerden hangisidir ?

- A) I. Kiliç Arslan
- B) Kutalmışoğlu Süleyman şah
- C) II. Kiliç Arslan
- D) II. Keykavus
- E) Melikşah

24. Aşagdakilerden hangisi Osmanlılar devrinde Müslim-Gayr-i müslim ilişkilerinden biri değildir ?

- A) Yayla emanehi
- B) Müdara
- C) Ekonomik hayat
- D) İştimalet vermek
- E) Komşuluk

25. Edeb Ahmed Ykneki tarafından XIII.yy'da toplumu aydınlatmak, ahaki ağırdan insanlara bir takım uyarılar da bulunmak amacıyla kaleme alınan eser aşagdakilerden hangisidir ?

- A) Atebetü'l-Hakayık
- B) Makalat
- C) Divan-ı Lugat't-Türk
- D) Kutadgu Bilig
- E) Risale't'n-Nuşhiye

26. Toplum işinde yaşayan insana değer veren, Allah'ın insanı öteki varlıklardan farklı yaratıldığını, insanın gnl sahib olduğunu ve gönlün ise yaradann tahtı olduğunu düşünen, bu sebeplerle gnl korumak gerektiğine inanan düşünür aşagdakilerden hangisidir ?

- A) Yunus Emre
- B) Hacı Bektaş Veli
- C) Mevlana
- D) Sultan Veled
- E) Fuzulî

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

2334 2004 Ara A

1. Medeniyet kavramına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
- A) Bugün Arapça da medeniyet karşılığı "el-Hadara" sözcüğü kullanılmaktadır.
B) "el-Hadara" sözcüğü "Bedevilik" karşılığı olarak kullanılmıştır.
C) Batıda medeniyet kavramının karşılığı olarak "civilisation" kelime esni kullanılmıştır.
D) Filozoflara göre, insan doğal olarak medenidir.
E) Bedevilik umran'ın ilk merhalasıdır.

2. Kültür; "ilim, iman, sanat, ahlak, örf ve adeller, (terdin mensup olduğu cemriyetin, bir uzvu olması itibarıyla) kazanılan itibarlar, alışkanlıklar davranışlar ve bütün diğer mahalleri ihtiva eden gayet geniş bir bütündür."
- Buna göre; kültür hakkındaki aşağıdaki açıklama ve tanımlamalardan hangisi sıkarlamaz?

- A) Kültür, tarih içinde oluşmuş bir netice ve mahsulüdür.
B) Kültür, bir toplumun bir hayat tarzı ve tavrıdır.
C) Kültür, milletlerin ortak mirasıdır.
D) Kültürün, milletleri birbirinden farklılaştırılan ve tanımlayan özelliği bulunur.
E) Kültür, bir toplumu bir arada tutan bir birine bağlayan manevî değerler ve kıymet hükümleridir.

3. Türk medeniyeti ve kültürü ile Türk medeniyeti tarihine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) İslam öncesi dönemde, Türk milletinin kendine has bir kültürü ve medeniyeti vardı.
B) İslam öncesi Türk kültür ve medeniyetine verilen isimlerden biri "Bozkır Medeniyeti" idi.
C) Türkler İslam'ı kabul ederek, İslam tarihini, İslam kültür ve medeniyeti dairesine girmiş olsalarda, müstakil bir Türk-İslam medeniyetinden bahsedilebilir.
D) Müslüman Türkler, kurdıkları devletler vasıtasıyla oluşturdukları kültür ve medeniyet eserleriyle İslam medeniyetine zenginlik katıp önemli izler bıraktımlardır.
E) İslam'ı kabuleden önce, Göktürkler tarafından ortaya konan ve Orta Asya Türk kültür ve medeniyetinden günümüze ulaşabilen eserlerden biri Bozkır medeniyetidir.

4. "Orhun Abideleri"nin ortaya çıktığı kültür ve medeniyet çevresi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bozkır medeniyeti
B) Alın Bozkır Kültürü
C) Göktürkler
D) Orta Asya Türk kültür ve medeniyeti
E) Ötüken

5. Aşağıdakilerden hangisinin İslâm medeniyetinin oluşumunda ve gelişiminde katkısı olmamıştır?

- A) Kurân ve Sünnet
B) Arap Medeniyeti
C) Batı Medeniyeti
D) İran Sasani Medeniyeti
E) Bozkır Türk Medeniyeti

6. İslâm' dan sonra ilk defa, Müslüman Arap ordularının Türklerle karşı karşıya gelmesi olayı, kimin zamanında, hangi tarihte ve hangi şahıs tarafından olmuştur?

- A) Hz. Ömer zamanında, 644'de, Ahnef b. Kayıs.
B) Ömer b. Abdülaziz zamanında, 661'de, Kuleybe b. Müslim.
C) Muâviye zamanında, 674'de, Ubeydullah b. Ziyâd.
D) Hz. Osman zamanında, 643'de, Abdurrahman b. Rebia.
E) Hz. Ömer zamanında, 642'de Ahnef b. Kays.

7. Hem cereyan ediş şekli, hem de ortaya çıkardığı sonuçlar itibarıyla, Türk-Arap ilişkilerinin seyri ve şeklini değiştirerek yeni bir dönem başlatan olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kuleybe b. Müslim'in Türk yurdu olan Mâverâünnehri' Müslüman-Türk hakimiyetine kazandırması
B) Ömer b. Abdülaziz'in halifeliği ve Türkler arasında İslâm'ı yayma faaliyetleri
C) Hârun Reşid'in muhâziz birliklerini Türklerden oluşturması
D) Müslüman Araplar ve Türkler ile Çinliler arasında cereyan eden Talas savaşı
E) Ebu Müslim Horasan'ın başlattığı Abbasi ihtilâli

İzleyen sayfaya geçiniz.

A

1

8. Türkleri devlet hizmetinde görevlendiren ilk halife aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halife Ömer b. Abdülaziz
- B) Halife Muaviye
- C) Halife Mansur
- D) Halife Mutasım
- E) Halife Emin

9. Aşağıdakilerden hangisi Emevîlerin yıkılmasını ve Abbasîlerin iktidara gelmesini sağlayan ihtilâli başlatan komutan Ebu Müslim el-Horasanî'nin yanında yer alan Türk komutanlardan biridir?

- A) Kara Tegin
- B) Ebu Süleym Ferac el-Hâdim el-Türkî
- C) Muhammed b. Tuğç.
- D) Muhammed b. Sul.
- E) Fehn b. Hakan

10. Gazneliler devleti bölgedeki hangi İslam devletinin bünyesinden doğmuş ve onun maddî ve manevî mirasından yararlanmıştıır?

- A) Sâmânîler
- B) Karahanlılar
- C) Safarîler
- D) Abbasîler
- E) Selçuklular

11. Ahmed b. Tolun'un bir devlet kurma ve bağımsızlığını pekiştirme yolunda attığı adımların ve gerçekleştirdiği faaliyetlerin en önemlisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güçlü bir donanma kurup Suriye'yi ele geçirmesi
- B) El-Katai şehrini ve Ahmed b. Tolun Camii'nin inşaa ettirmesi
- C) Ülkeye hakim olabilmek ve çıkan isyanları bastırabilmek için güçlü bir hassa ordusu kurması
- D) Kenfne bağlı divanlar kurmak suretiyle idari, adli, askeri teşkilat birimlerini oluşturmaları
- E) Ülkenin iktisadî yönden kalkınması için sulama amaçlı Nil Nehri üzerinden barajlar inşaa ederek tarımı geliştirmesi

12. İdil-Volga Bulgarlarının Türküğü, İslamiyeti kabulü ve Türk kavimlerinin kütürleri, tarihleri ve yaşayışları ile ilgili doğrudan ve ilk bilgileri bize aktaran müellif ve eser aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak bir ilkte verilmiştir?

- A) Cahız, Menakibü'l-Etrak
- B) İbnü'l-Esir, el - Kamil
- C) İbn Fadlan, Kutadgu Bilig
- D) İbn Fadlan, er-Rihle
- E) İbn Hassul, Tarihü'l-Etrak

13. Aşağıdakilerden hangisi Selçukluların tarih sahnesine çıktığı dönem İslam dünyasındaki mevcut devletler arasında yer almaz?

- A) Abbasi devleti
- B) Gazneliler
- C) Kutluk devleti
- D) Fatimî devleti
- E) Büveyhî devleti

14. Müslüman olan Oğuzlar, Gayr-i Müslim Oğuzlardan ayırmak için İslam tarihi kaynaklarında aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Yeminiler
- B) Kınık
- C) Melikü'l-Gazi
- D) Çilmanü'l-Etrak
- E) Türkmen

15. Türk-İslâm devletlerinde hükümdar adına hareket eden, hükümetin başı ve devlet teşkilatının ikinci adamı durumundaki vezire Karahanlılar'da ne ad verilir?

- A) Yuğuş
- B) Divan-ı Vezâret
- C) Sadrazam
- D) Emir-i Dâd
- E) Ulu Hâcib

16. Kutadgu Bilg'de "Beyler hâkimiyetini Tanrı'dan alırlar" ifadesi ile anlatılmak istenen şey aşağıdakiler hangisinde en doğru şekilde verilmiştir?

- A) Türk hükümdarları yeryüzünün idaresini üstlenmişlerdir.
- B) Eski Türkler, hükümdarlarını yeryüzünün dritik ve düzenini sağlamak ve adaleti hâkim kılmakla görevli kabul etmişlerdir.
- C) Türk hükümdarlarının, Tanrı'nın verdiği yetki ve sorumlulukta devleti yönettiği kabul edilmiştir.
- D) Türkler ve Türk Beyleri daima Tanrı'nın varlığını kabul edip ona inamışlardır.
- E) Türk hükümdarları cihâd yapmakla yükümlüdür.

17. Selçuklular da, hizmetleri karşılığı askeri ve sivil devlet adamlarına ülke topraklarından belirli bir miktar veya bazı yerlerin verilmesine ne ad verirler?

- A) Hâcibu'l-Huccab
- B) Emir-i Dad
- C) Divân-ı İsrâf
- D) Divân-ı Arız
- E) İkkâ

18. Malazgirt zaferi öncesi ve sonrasında, Anadolu'ya yönelik Selçuklu akınları ve fetihlerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Malazgirt'te Bizans ordusu imha edildiği için daha sonra Türk akıncıları ciddi bir dşenışle karşılaşmadılar.
- B) Elde edilen Malazgirt zafetinin avantajı nedeniyle Anadolu Türk fetihleri durmuştur.
- C) Malazgirt öncesinde Selçuklu akıncıları Anadolu'ya girerler ve sonra da elde ettikleri ganimetlerle Ahlat ve Halep'teki üyelerine geri dönerlerdi.
- D) Malazgirt sonrasında, özellikle Doğu Anadolu da bazı Türk beylikleri kuruldu.
- E) Malazgirt zafetinden sonra Türk akıncıları Anadolu'yu ebedi yurt kabul edip yerleşmeye beşltiler.

19. Anadolu'nun Türkler tarafından artık ebedi yurt kabul edildiğini ve asla terk edilmeyeceğini Bizans'a bir kere daha ispat eden önemli hadise aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Malazgirt zafeti
- B) Türklerin Anadolu'ya göçü
- C) Anadolu Selçuklu devletinin kurulması
- D) Süleyman-Şah'ın Anadolu'ya gelmesi
- E) Miya ketelon zafeti

20. Aşağıdakilerden hangisi, Ahilik teşkilâtında; "işinde hile yapan, sağlıklı mal üreten, mesleğini kötüye kullanarak kaliteyi gözletmeyen" esnafın için uygulanan cezalar dan biri değildir?

- A) Meslekten çıkarılması
- B) Yolsuz ilan edilmesi
- C) Hapse atılması
- D) Sürüne gönderilmesi
- E) Şehir meydanında dayak atılması

21. Anadolu'nun Türk hâkimiyetine girmesi ve Türk yurdu haline gelmesinden sonraki devirlerde, bu coğrafyada hala gayr-i müslim unsurların varlığının devam etmesi ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır ?

- A) Bazı Türk hükümdarları "gizli" Hristiyan oldukları için gayr-i müslimleri korumuşlardır.
- B) Anadolu'da Müslüman Türkler, gayr-i müslimlerle yakın ilişkiler kurmuşlar ve onlarla iyi geçinmişlerdir.
- C) Türk devletleri ve hükümdarları, gayr-i Müslimlere sevgi ve hoşgörü ile bakmışlardır.
- D) Türk hükümdarları ve Türk toplumu inançları ve kültürleri gereği "halke hizmeti hakka hizmet" kabul ettikleri için bütün insanlara saygı göstermişlerdir.
- E) Türk hükümdarları, gayr-i müslimleri de kendi tabâları olarak kabul etmişlerdi.

İzleyen sayfaya geçiniz.

22. Dvân-ı Hikmet, Hoca Ahmed Yesevi'ye ait olup, onun hikmetlerini ihtiva etmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, Yesevî'nin insan ve topluma bakışını konu edinen hikmetlerine aykırıdır?

- A) Yesevîlikte, insanın iyi yetişmesi için sadece ruhun yüceltilip olgunlaştırılması yeterlidir ve bilginin artırılmasına gerek yoktur.
- B) Yesevîlikte, ideal insan "garib insan" motifidir.
- C) Yesevî'nin benimsendiği İnanç sisteminde, insanın aslının su ve toprak olduğu ifade edilmektedir.
- D) Yesevîlikte, insanları incitmek ve olgun insan olmak temel özelliklerdedir.
- E) İnsan bu dünyada yalnız değildir, kendi dışında da varlıklar ve insanlar vardır.

23. Aşağıdakilerden hangisi Edip Ahmed Yûkneki'nin eseri olan "Atabetü'l-Hakâyık"ın, muhtevâ, dil ve edebî tût açısından özelliklerinden biri değildir?

- A) Eserin, vaaz ve nasihat içeren nesir türünde kaleme alınması
- B) Eserin, Karahanlı Türkçesi/Kaşgar diline kaleme alınması
- C) Eserde, Kur'ân ve Hadîs'te yer verilmeyle birlikte, yer yer İslam öncesi Türk kültürünün izlerine de rastlanması
- D) Eserin, toplumu aydınlatmak, ahlâkî açıdan insanlara bir takrim öğütler vermek amacıyla yazılması
- E) Eserin, Karahanlılar döneminde yazılması

24. Hacı Bektaş Veli, çevresindeki insanlara kendi İnanç ve düşüncelerini anlatarak onları, eğitip; kendini bilen, başkasına zarar vermeyen, topluma yararlı hale getirmek için çırpınmış ulu bir kişidir.

Aşağıdakilerden hangisi onun bu öğretisine ters düşmektedir?

- A) İnsan bu dünyadaki en şerefli ve en ulu varlıktır.
- B) Ona göre, insanın dış dünyayı tanıması yeterlidir, kendini tanımaya ihtiyaç yoktur.
- C) O yararlı iş yapmayı, zararlı ve faydasız davranışlardan kaçınmayı tavsiye eder.
- D) İnsanın yetişip olgunlaşmasında sevgi, ümit, ve korku onun mutluluğunun yolunu açar.
- E) O, kibir, haset, cimrilik, ağgözlülük, öfke, gıybet, şehvet gibi kötü davranışlardan uzak durmayı salık verir.

25. Aşağıdakilerden hangisi Yunus Emre'nin öğretisinde gök faza öne çıkmaz?

- A) İnsan sevgisi
- B) İlim, hem insanlar hem de Tanrı katında değerlidir. Öyleyse, bilene bilmeyen biridir.
- C) Misafirperverlik, hasta ziyareti fakirlerin boş geçirilmemesi iyi insanların vasıflarındandır.
- D) Gönlü kıran kişi, dünya ve ahiret mutluluğuna erişemez.
- E) Bu dünyanın malı, mülkü, serveti tıpkı kendisi gibi gelip geçicidir.

26. Hocası Yusuf Hemedânî'nin fikirlerinden etkilenen düşüncelerini dini ve ahlâkî propoganda yaparak tasavvuf yolunun temsilciliğini üstlenen din alimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Reşit Rahmetî Arat
- B) Ahmet Yesevî
- C) Hacı Bektaş Veli
- D) Yusuf has Hâcib
- E) Edib Ahmed Yûkneki

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

2334 2003 Ara A

1. İslam Tarihi'ni anlamak için Türklerin tarihini bilmek **gerekli**ği **aşağıdaki** ifadelerden **hangisi** ile açıklanabilir?
 - A) Türklerin Talas savaşında müslümanları desteklemeleri ve Türk-Arap mücadelesinin dışmanlıktan dostluğa dönüşmesinde rol oynaması hem Türk hem de İslam tarihinde çok önemli bir hadisedir.
 - B) Hadis kitaplarında Türklerle ilgili pek çok rivayet vardır.
 - C) Türk-Arap toplumları yakınlaşmasının gerisinde İslam tarihinde görülen devlet yapısı ve siyasi örgütlenmesindeki farklılıkların yattığıdır.
 - D) Türklerin İslamiyet öncesinde ve sonrasında Araplarla uzun süreli münasebetleri olmuştur. Türkler İslam toplumunun içine girerek, İslam Medeniyetine katkıda bulunmuşlar, askeri aristokrasiyeye dayanan devletler kurmuşlar ve İslam dünyasının hakimiyetini uzun süre ellerinde tutmuşlardır.
2. I. Tavr
II. Davranış tarzı
III. Örf ve adetler
IV. Teknik vasıtalar
V. İnan ve tefekkür
Kültür yukarıdakilerden **hangilerinden** **meydana** gelen bir sistemdir?
 - A) I, II ve IV
 - B) I, II, III ve V
 - C) II, III, IV, ve V
 - D) II, III ve IV
 - E) II, III ve V
3. **Millî Kültür nedir?**
 - A) Çeşitli toplumların kullandıkları alet ve vasıtalarla ziyade bu alet ve vasıtaların gerisindeki zihniyet veya manevî kıymetler bütünüdür.
 - B) Milletlerarası ortak değerler seviyesine yükselen anlayış, davranış ve yaşamaya vasıtalarının bütünüdür.
 - C) İnsan hayatı üzerinde etkili olan müessir şartları kontrol maksadıyla sarf ettiği gayretler sonunda meydana getirdiği mekanizmadır.
 - D) İnsanların giyiniş tarzları, geçim şekilleri, adet ve hallerinin bütünüdür.
 - E) Bir millet tarafından çağlar boyunca vücuda getirilen ve günümüze aktarılan maddi ve manevî herşeydir.
4. Bağımsız Türk hükümdarlarının hakimiyetinde bulunan Mâverâünnehr'in fethi büyük ölçüde hangi müslüman arap vali döneminde gerçekleşmiştir?
 - A) Şemmah b. Zırar (700-701)
 - B) Kuteybe b. Müslim (705-715)
 - C) Evs b. Hacer (715-718)
 - D) Ebu's-Sâc Divâd b. Yusuf Divâdesti (711-713)
 - E) Hasan b. Harzale (701-704)
5. Hadis ilminin gelişmesi açısından hicri ikinci yüzyıl ortalarından hicri beşinci yüzyıl sonlarına kadar geçen dönemde ne ad verilir?
 - A) Emevi ve Abbâsiler dönemi
 - B) Ahiler dönemi
 - C) Sancar dönemi
 - D) Tasnif devri
 - E) Timurlular dönemi
6. **Türkler ve müslüman Araplar arasındaki münasebetler** açısından bir dönüm noktası olarak kabul edilen olay **aşağıdakilerden hangisi** dir?
 - A) Haçlı seferlerinin başlaması
 - B) Talas Savaşı
 - C) Malazgirt Meydan Muharebesi
 - D) Arslan Besâsîr'in 1055'te Bağdat'ta isyan başlatması
 - E) Abbâsilerin hilafeti ele geçirmeleri
7. 905 yılında Muhammed b. Süleyman el-Kâribî komutasındaki Abbâsi hilafet ordusu Mısır'da 37 yıl hüküm sürmüş, hangi hanedanlığa ve devlete son vermiştir?
 - A) Sâcoğulları
 - B) Memlûkler
 - C) İhsîdiler
 - D) İdi Bulgar Hanlığı
 - E) Tolunoğulları
8. Azerbaycan ve İran'ın bir kısmında, Abbâsi hilafetine bağlı olarak valilik yapan ve bölgeye yaklaşık 40 yıl boyunca hakim olan Türk aile ve hanedanı **aşağıdakilerden hangisi** dir?
 - A) Karahanlılar
 - B) Sâcoğulları
 - C) Akşitler
 - D) Abbâsiler
 - E) Gazneliler

İzleyen sayfaya geçiniz.

A

9. Karahanlılar sülalesinin ve devletinin ilk hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Baytaş Arslan Han
- B) Satuk Bұğra Kara Han b.Bazir Han
- C) Nasr Ali
- D) Ebd Nasr
- E) Bilge Kūl Kadir Han

10. Gazneliler devletinin göküşünün en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsmail'in Gaznelilerin hükümdarı olmasıdır.
- B) Sâmânilerle sivası, askeri ve ekonomik ilişkilerin sürdürülmesidir.
- C) Sultan Mahmud'un saltanatının büyük bir kısmını Hindistan'da sefer düzenleyerek geçirmesidir.
- D) 1030'da Sultan Mahmud'un ölmünden sonra ondan çıkıcı hükümdarların gelmesidir.
- E) Sâmâni mirasının Karahanlılar ile paylaşılmasıdır.

11. İslami dönemde kurulan ilk cihanşûmul Türk devleti hangisidir?

- A) Selçuklular
- B) Gazneliler
- C) Karahanlılar
- D) Sâeoğulları
- E) İnşidiler

12. Selçuklular Devletinin kurulduğu dönemde İslam dünyasının durumu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi Yanlıştır?

- A) İsmailî-Batrî inanç ve ideolojinin sahibi Fatimîler'in bu inançlarını yayarak, sünnî inanç yayrılmıştır.
- B) Selçuklular Abbâsî hilafeti yanlısı bir siyaset takip etmişlerdir.
- C) Yusuf Kadir Harî'nin 1032'de ölümlüyle birlikte yeni hadiseler olmuş ve dengeler değişmiştir.
- D) İslam dünyası dini otorite bakımından İkiye bölünmüştür.
- E) İslam dünyasında, bir tarafta Mâturîd-Eşâri Şafî gibi mezhepler, diğer tarafta şii veya Gulatı Şia olarak kabul edilen mezhepler vardır.

13. I. Alp Arslan'ın sultan olarak ilan edilmesi
II. Hamedan üyelerinin vilayet yönetimine getirilmesi
III. Abbâsî hilafetine bağlılıklarının bitirilmesi
IV. Būveyhî hakimiyetinde bulunan toprakları hedef alarak, devletin sınırlarının genişletilmesi

Selçukluların Dandanakan'da kazanılan büyük zaferden sonra aldıkları kararlar yukarıdakilerden hangileridir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve IV
- D) I, III ve IV
- E) II, III ve IV

14. Alp Arslan ve zamanı ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi Yanlıştır?

- A) Arran, Gūrcistan, Kars ve Ani'yi Selçuklu İtaati altına almıştır.
- B) Mangışlak civarında 1073'de öldürülmüştür.
- C) Kutalmış İsyanını bastırmıştır.
- D) Nizâm'ül-Mülk ü vezir tayin etmiştir.
- E) Kavurd İsyanını bastırmıştır.

15. I. Malazgirt'ten önceki göçler
II. Doğudan Batıya geçerek Tire'ye göçler
III. Malazgirt'ten sonraki göçler
IV. Moğol istilâsı öndünde vukû bulunan göçler

Yukarıdakilerden hangileri Anadolu'ya gelen göçmen kitlelerinin göç safhalarıdır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) I, III ve IV
- E) II, III ve IV

16. Bir rivayete göre beş yüz deve yükü kitabın yer aldığı bir kâfile ile seyahat ederek Anadolu'ya gelen ve bilgilerin sultanı olarak adlandırılan ulema kimdir?

- A) Mevlânâ
- B) Bahâüddin Vâled
- C) Ahmed Yesevî
- D) Hacı Bektaş Veli
- E) İbn Bâtuâ

17. Sosyo-ekonomik özelliği ağır basan bir teşkilat olan antılık daha çok hangi zümreler arasında yayılmıştır?

- A) Boylar birliği
- B) Askerler
- C) Sanatkar ve esnaf
- D) Din adamları
- E) Devlet kademeleri

18. Aşağıdakilerden hangisi Ahiliğin etkili olduğu hususlardan biri değildir?

- A) Türkçe kullanımının yaygınlaştırılması
- B) Anadolu'nun sosyal ve ekonomik yapısı
- C) İş ahlakı
- D) İnsan terbiye ve eğitimi
- E) Sosyal yardımlaşma ve dayanışma

19. Zaviyelerde verilen teorik bilgiler arasında en önemlisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Psikolojik öğretiler
- B) Toplumun kültür yapısı
- C) Ahlakî disiplinler
- D) Zaviyenin şahının bağlı bulunduğu tarikatın disiplinleri
- E) Tasavvuf disiplinleri

20. Türk kültür tarihinde "eli açık, çömert, yiğit" anlamında bir meslek sahibi için aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Şeyh
- B) Hâşip
- C) Kakkûda
- D) Akı
- E) Kadi

21. Ahi zaviyelerinde okunan, Türkçe Fütüvvet-nâme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çobanoğlu Fütüvvet-nâme
- B) Kitâbu Mir'âti'l-Mürüvve
- C) İbn Batuta'nın Seyahatnâmesi
- D) İlyasoğlu Ahmed'in Tuhtetü'l-Vasâyâ'sı
- E) Evliya Çelebi'nin Seyahatnâmesi

22. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklu Sultanlarının Hıristiyanlara gösterdikleri hoşgörü ve yakınlıklarına ilişkin ortaya çıkan yanlış anlamalardan biri değildir?

- A) II. Kılıç Arslan'ın gizli Hıristiyan olması
- B) II. Keykâvus'un gizli Hıristiyan olması
- C) Müslüman erkeklerin müslüman olmayan hanımlarla evlenmesi
- D) Alanya beyinin Hıristiyan kızının dini inaçlarının gerektirdiği hayati yaşayamaması
- E) Gıyâseddin Keyhüsrev'in vâfitiz edilmesi

23. Selçuklu sultanlarının yabancı tüccarların Anadolu'ya çekilmesini; getirdikleri ürünlerini satarak ve Anadolu'dan aldıklarını başka yerlere götürerek ticari hayatın canlanmasını sağlamak için yaptıkları en önemli uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yabancı tüccarların güvenliklerini devlet sigortasıyla sağlamışlardır.
- B) Müslümanlar ile gayr-i Müslimler arasında ticari birlikler kurmuşlardır.
- C) Ticareti kolaylaştırıcı yasalar uygulamışlardır.
- D) Yabancı tüccarların dini gerekliliklerini yerine getirebilmeleri için kiliseler inşa ettirmişlerdir.
- E) Yabancı tüccarlara alım-satımında imtiyazlar sağlamışlardır.

24. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklular döneminde Müslümanlar ile Gayr-i Müslimlerin toplum hayatında görülen müşterek faaliyetlerinden biri değildir?

- A) Müşterek ziyaretler
- B) Ziyaret yerleri
- C) Birlikte ibadet
- D) Yas ve matemler
- E) Eğlenceler

25. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklular döneminde Anadolu'da yaşanan topluluklardan biri değildir?

- A) Yahudiler
- B) Ermeniler
- C) Rumlar
- D) Süryâniler
- E) Türkler

26. Anadolu'da, gayr-i müslimlere gösterdiği sevgi hoşgörüsüyle, bir arada yaşama konusunda örnek olduğu bilinen ve öldüğünde de Ermeni ve Süryânilerin arkasından ağladığı Artuklu beyi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alaeddin Keykubat
- B) Gıyâseddin Keyhüsrev
- C) Gazi Balak
- D) I. Kılıç Arslan
- E) Kutalmış oğlu Süleyman

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

1. Çeşitli medeniyet zümrelerinden herhangi birinin yayılımına coğrafyasına bakıldığında; içine aldığı milletlerin göklüğuna, kan, cins, renk ve dil farklılıklarına rağmen bazı ortak özellikler ve nitelikler görülmesi aşağıdaki ifadelerden hangisi ile açıklanabilir?
- A) Din ve medeniyet arasında ilişki vardır.
B) Kùltürler farklı olabilir.
C) Coğrafi yakınlık insanlar arasında çeşitli ilişkiler doğurur, bu da kültürel etkileşimi meydana getirir.
D) Aynı dine mensup milletler, aynı medeniyetin üyeleri olarak ortak özelliklere sahip olabilirler.
E) Kùltürler millidir, medeniyet evrenselidir.
2. Aşağıdakilerden hangisinin "Kùltür ve medeniyet" kavramlarıyla ilişkisi söz konusu değildir?
- A) Medeni
B) Mevâlif
C) Hadarî
D) Hars
E) Civilisation
3. Sosyal hayat ile medeniyet arasındaki ilişkiyle ilgili olarak aşağıdaki tanım ve yargılardan hangisi doğru değildir?
- A) İçtimai hayat zaten insanlar için bir zarurettir ve dolayısıyla medeniyet de toplu yaşayışın bir ürünü ve gereğidir.
B) İnsan tabianı medenidir ve bu nedenle medeniyet meydana getirmeye yatkındır.
C) Bir toplumun mevcut yaşayış şekli ve biçimi o toplumun sahip olduğu medeniyet seviyesini gösterir.
D) Tarihi ve medeni gelişme ve ilerlemenin temel dinamiklerinden en önemlisi toplumsal dayanışmadır.
E) Medeniyet toplumun sırf maddi ve teknik yönden ilerlemesiyle kazanılır.
4. Aşağıdaki Arap şairlerden hangisi şiirlerinde Türkler hakkında bilgi vermiştir?
- A) Şemmah b. Zîrar
B) Muhammed b. Sulî
C) Abdullah b. Amr b. As
D) Ahnef b. Kays
E) Aliyyü'l-Kâfî
5. Türkleri devlet hizmetinde görevlendiren ilk halife aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Halife Ömer b. Abdülâziz
B) Halife Mutasım
C) Halife Emin
D) Halife Muaviye
E) Halife Mansur
6. Nüfusun çoğunluğunu Türklerin oluşturduğu Mâverâünnehir muhitinde bulunan Buhârâ ve Semerkant aşağıdaki Arap komutanlarından hangisi tarafından alınmıştır?
- A) Ahnef Kays
B) Cerrah b. Abdullâh
C) Abdurrahman b. Rebî'a
D) Kuteybe b. Müslim
E) Ubeydullah b. Ziyâd
7. Kafkasya bölgesinde Müslümanlar ile Hazar Türkleri arasında ilk ciddi çarpışma hangi yılda olmuştur?
- A) 31/641-642
B) 30/640-643
C) 30/650-651
D) 32/652-653
E) 32/650-651

A

8. Karahanlıların ve dolayısıyla tüm Türk ve İslâm dünyasının tarihinde yeni bir dönem ve dönüşüm başlatan olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sultan Sancar'ın 1141'de Katvan'da Karahitaylılar'a yenilmesi
- B) Alparslan'ın Malazgirt Savaşı'nı kazanması
- C) Karahanlıların zayıflama sürecine girip 1042'de Doğu ve Batı Karahanlılar olarak ikiye ayrılması
- D) Karahanlı Şehzâdesi Satuk Buğra Han'ın Müslüman olup Karahanlı devletinin başına geçmesi
- E) Sultan Mahmud'un Hint seferlerini başlatıp, Hindistan'ı fethetmesi

9. Abbasi halifelerinin güçsüzlüğü, devlet otoritesinin zayıflığı gibi olgular bir araya geldiğinde vilayetlere giden güçlüğü Türk valilerinin kurduğu ilk devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İdil Bulgar Hanlığı
- B) Tolunoğulları
- C) İhsidiler
- D) Karahanlılar
- E) Sâcoğulları

10. Aşağıdaki Türk İslam devletlerinden hangisi, ortaya çıkış tarihi, coğrafi mevkî, teba ve statü bakımından diğerlerinden farklı bir özelliğe sahiptir?

- A) İdil - Volga Bulgarları
- B) İhsidiler
- C) Karahanlılar
- D) Tolunoğulları
- E) Gazneliler

11. Türk kültürü ve medeniyeti ile İslam Tarihi kültürü ve medeniyeti ilişkisi bağlamında, Türk-İslam Tarihi için aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Türkler Müslüman olduktan sonra önceki kültür ve medeniyetlerine ait her şeyi unutmuş, kaybetmişlerdir.
- B) Türklerin İslam öncesi tarihleri olduğu kadar milli bir kültür ve medeniyetleri de vardır.
- C) Türklerin İslam'ı kabul etmelerinden sonra sahip oldukları kültür ve medeniyet unsurları ile İslam tarihine dahil olarak İslam tarihi, kültürü ve medeniyetine katkı ve zenginlik sağlamışlardır.
- D) Türk İslam kültür ve medeniyeti, Arap ve Fars menseli diğer Müslüman devletlerin ve milletlerin kültür ve medeniyet unsurlarının özelliklerinden etkilenmiştir.
- E) Türkler İslam öncesi kültür ve medeniyet unsurlarından bir kısmını İslami döneme taşıyarak Türk-İslam tarihini başlatmışlar ve Türk-İslam medeniyetini meydana getirmişlerdir.

12. Selçuklular hukuken ve resmen, ne zaman ve hangi olaydan sonra kurulmuştur?

- A) 1040 Dandanakan Savaşı'ndan sonra
- B) 1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra
- C) 1157'de Niğniş Bey'in Bağdat'a gelip Buveyh'leri ortadan kaldırmasından sonra
- D) 751 Talas Savaşı'ndan sonra
- E) 1157 Katvan Savaşı'ndan sonra

13. Türk-İslâm devletlerinde hükümdar adına hareket eden, hükümetin başı ve devlet teşkilatının ikinci adamı durumundaki vezire Karahanlılar'da ne ad verilir?

- A) Ulu Hâcib
- B) Sadrazam
- C) Yuğnuş
- D) Divan-ı Vezâret
- E) Emir-i Dâd

14. Selçuklu Devleti kurulduktan sonra hangi sultan ve devlet adamının gayretleri sayesinde en geniş sınırlarına ulaşmış, halkın emniyet ve refahı, ülkenin medeniyet, ilim ve kültür seviyesi bütün tarihçilerinin kaydettikleri bir üstünlüğe erişmiştir?

- A) el-Basan ve Arslantaş
- B) Gümüşşekin ve Ahmed Şah
- C) Melikşah ve Nizâmü'l-Mülk
- D) Sultan Sançar ve Nizâmü'l-Mülk
- E) Horasan Meliki ve Ahmet Şah

15. Orta Asya Türk kültürü ile Anadolu Türk kültürünün bağlantısını kurmada ve ortak yönlerini tespitte bize kaynak olabilecek en önemli eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarfili'l - Etrak
- B) Menâkıbu'l-Etrak
- C) Fezailü'l-Etrak
- D) Menâkıbu'l-Ârîin
- E) Divânu Lügâitü'l-Türk

16. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklular zamanında Anadolu fetihlerine katılarak Anadolu'nun Türkleşmesinde ve İslamlaşmasında rol alan Türk sultan veya komutanlarından biri değildir?

- A) Danişmend Ahmed Gazi
- B) Kutalmış oğlu Süleyman Şah
- C) Afşin
- D) Mengüçek Gazi
- E) Selçuk Bey

17. Göçlerle Anadolu'ya gelip yerleşerek Anadolu'nun Türkleşmesi-İslamlaşmasına hizmet eden Türkmenlere ilişkin aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Türkler İslam kültürünü benimseyip kendi milli kültürleriyle mezc ederek bunu Türk-İslam kültürü şeklinde Anadolu'da ortaya koymuşlardır.
- B) Göçlerle Anadolu'ya gelip yerleşerek Anadolu'nun Türkleşmesi-İslamlaşmasına hizmet eden Türkmenler buradaki yeni halkla kurduğu ilişkilerde etkileşim ve kaynaşma sağlamışlardır.
- C) Anadolu'ya yerleşen Türkmenler yaşadıkları süreç ve kurdukları ilişkiler sonunda kendi milli kültür değerlerini tamamen unutup kaybetmişlerdir.
- D) Horasan ve Maveranünehir'de müslüman olan Oğuz Türkleri İslam dinin cihad anlayışı ile Türk çihan hakimiyeti düşüncesini milli benliklerinde birleştirerek Anadolu'ya gelmişlerdir.
- E) Türkler Anadolu'da yaşayan gayr-ı müslim halkla sadece silahlı cihad yapmamışlar, aynı zamanda örnek davranışlar sergileyerek onlarla iyi ilişkiler kurup Müslüman-Türk kimliğini tanıtmışlardır.

18. Aşağıdakilerden hangisi sultan-ı ulema olarak adlandırılmıştır?

- A) Kaşgarlı Mahmut
- B) Ahmed Yesevi
- C) Bahâüddin Velîed
- D) Ebu Mansur Abdurrahman
- E) Ebul-Kasım Hıbeulrah

19. İşinde hile yapan, sağlıksız mal üreten, mesleğini kötüye kullanarak, kaliteye uymayan esnafın ahilik geleneği ve kuralları gereği mallarının toplatılarak, cezalandırılma şekli ve yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Malların müsadere edilmesi
- B) Yolsuzlan edilmesi
- C) Şehir meydanında kendisine dayak atılması
- D) Hapse atılması
- E) Sözle ikaz edilmesi

20. Osmanlı toplumunda işinde hile yapan, mesleğini kötüye kullanan, iş ve meslek ahlakına ve ilkelerine uymayan esnafın Lonca'dan çıkarılması için aşağıdakilerden hangisinin kararı gereklidir?

- A) Kethüdâ ve İhtiyar heyetinin
- B) Fityân-Kethüdâ'nın
- C) Lonca teşkilatının
- D) Hâkim-Kâdî'nin
- E) Muhtesib ve Kadasker'in

21. Aşağıda yer alan kelime ve kavramlardan hangisinin diğerleriyle hiçbir bağı bulunmaz?

- A) Ahi
- B) Menkıbe
- C) Fütüvvet
- D) Mürüvvet
- E) Aki

22. Ahilik kültürü ve adabıyla ilgili kitaplardan biri durumundaki "Tuhtetü'l-Vasaya" adlı eser aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Nakkaş İyasoğlu Ahmet
- B) Kaşgarlı Mahmut
- C) Cadeveyh
- D) İbn Batûta
- E) Ahi Mesud

23. Aşağıdakilerden hangisi Türk aile müessesesinin yapısında ve işleyişinde çok fazla karşılaşılmayan bir özelliktir?

- A) Türk ailesinin sağlam temeller üzerine kurulması
- B) Türk ailesinde anne ve babanın her zaman eşit derecede söz sahibi olması
- C) Türk ailesinin genellikle, törelere göre davranması ve varlığını muntazaman devam ettirmesi
- D) Tarih boyunca Türk ailesinde birlik, beraberlik ve bütünlüğün dikkat çekmesi
- E) Türk ailesinin genellikle köklü ve muhafazakâr bir karaktere sahip olması

24. Tarih içerisinde Müslüman Türk ailesinin meydana gelmesinde aranan en temel koşul hangisidir?

- A) İcab-kabul
- B) Savgı-saygı
- C) Mîhir
- D) Soy-asalet
- E) Nikah-evilik

25. Aşağıdakilerden hangisi, "Bozkır Türk Kültürü"nde Türk toplumsal ve siyasi yapısının en üst kademesini oluşturan Türk il (devlet)inin dayandığı temel unsurlardan biri değildir?

- A) Bodun
- B) Arazî (uluş-ülke)
- C) Velâyet-i Âmme
- D) Müşterek ve idarî ve hukukî nizam (Töre)
- E) Birleşmiş halk (Kün)

26. I. Gençleri evlendirmek
II. Aç halkı doyurup, yıplak halkı giydirmek
III. Töreyi hakim kılmak
IV. Halkı yerleşimp, iskân etmek

Yukarıdakilerden hangileri Türk milleti için gönderdiği belirtilen Kağan ve eşinin, Türk ailesini meydana getiren fertlere karşı taşıdığı sorumluluklardır?

- A) I ve II
- B) I, III ve IV
- C) II ve IV
- D) II, III ve IV
- E) III ve IV

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

2334 2001 ara A

1. Aşağıdakilerden hangisinin İslâm medeniyetinin oluşumunda ve gelişiminde katkısı olmamıştır?
 - A) Kur'an ve Sünnet
 - B) Arap Medeniyeti
 - C) Batı Medeniyeti
 - D) İran Sasani Medeniyeti
 - E) Bozkır Türk Medeniyeti
2. Türk medeniyeti tarihine ilişkin aşağıdaki açıklamaya ve hükümlerden hangisi yanlıştır?
 - A) İslâm kültür ve medeniyetinin bir parçası olduğu için kendi başına müstakil bir Türk kültür ve medeniyetinden bahsedilemez.
 - B) İslâm dinini kabul etmeden önce elbetteki Türk milletinin kendine has bir kültür ve medeniyeti vardı.
 - C) İslâmiyeti kabul edip İslâm medeniyeti dairesine giren Türk milleti asırlardan beri yaşamakta olduğu milli kültürünü unutmamıştır.
 - D) Türk kültür ve medeniyetinin izleniye örnekleri, Türklerin devlet kurup hakim oldukları tüm coğrafyalara yayılmıştır.
 - E) Türkler tarihin en eski kavimlerinden biridir.
3. "Orhun Abideleri"nin ortaya çıktığı kültür ve medeniyet çevresi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Göktürkler
 - B) Ötüken
 - C) Atlı Bozkır Kültürü
 - D) Bozkır medeniyeti
 - E) Orta Asya Türk kültür ve medeniyeti
4. Araplarla Türklerin münasebetleri bakımından Cahiliye, Hz. Muhammed ve Hulefa-i Râşidîn dönemlerini aşağıdakilerden hangisi en iyi nasıl tanımlar?
 - A) Müspet ve samimi münasebetler kurulmuştur.
 - B) Ticari ilişkiler ve sınır komşuluğu gibi yollarla tanışma olmuştur.
 - C) Ticari ilişkilerde rekabet vardır.
 - D) Dostluk ve işbirliği sağlanmıştır.
 - E) Siyasi ve askeri mücadele yaşanmıştır.
5. Kimin devrinde müslüman araplarla, Türkler sınır komşusu olup ilk kez karşı karşıya gelmişlerdir?
 - A) Muâviye
 - B) Ömer b. Abdülâziz
 - C) Ahnef b. Kays
 - D) Abdullah b. Âmir
 - E) Hz. Ömer
6. İslamiyetin zuhurundan sonra Türklerle müslüman Araplar ilk defâ hangi olaydan sonra karşı karşıya gelmişlerdir?
 - A) Emevîlerin Endülüs'ü fethetmesi
 - B) Arapların Hz. Muhammed'in peygamberliğini kabul edip müslüman olması
 - C) Hz. Ömer zamanında müslüman Arapların Sasanîleri yenip İran'ı fethetmesi
 - D) Müslüman Arapların Bizans'ı mağlup edip Suriye ve Filistin'i fethetmesi
 - E) Talas meydan muharebesinin yapılması
7. İdil-Volga Bulgarlarının Türklüğü, İslamiyeti kabulü ve Türk kavimlerinin kültürleri, tarihleri ve yaşayışları ile ilgili doğrudan ve esas ilk bilgileri bize aktaran müellif ve eser aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?
 - A) İbn Fâdan, er-Rihle
 - B) İbn Hâsedî, Tartil'ül-Etrak
 - C) İbn'ül-Esir, el-Karnil
 - D) İbn Fâdan, Kutadgu Bilig
 - E) Cahız, Menâkıb'ül-Etrak
8. Karahanlıların ve dolayısıyla tüm Türk ve İslâm dünyasının tarihinde yeni bir dönem ve dönüşüm başlatan olay aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Sultan Sancar'ın 1141'de Katvan'da Karahitaylılarla yenilmesi
 - B) Karahanlı Şehzâdesi Satuk Buğra Han'ın müslüman olup Karahanlı devletinin başına geçmesi
 - C) Karahanlıların zayıflama sürecine girip 1042'de Doğu ve Batı Karahanlılar olarak ikiye ayrılması
 - D) Sultan Mahmud'un Hırt seferlerini başlatıp, Hindistan'ı fethetmesi
 - E) Aparsları'n Malazgirt Savaşını kazanması

İzleyen sayfaya geçiniz.

A

1

9. Aşağıdakilerden hangisi, tarih kaynaklarında Karahanlı devleti için kullanılan adlar arasında Yer almaz?

- A) Sultanü'l-Hakaniye
- B) İlig Hanlar
- C) Evadü'l-Haniye
- D) Âli Efrâsiyab
- E) Türkistan Uygur Hanları

10. Selçuklu Devletini kuran Selçuklu ailesi, Oğuz boylarından hangisine mensuptur?

- A) Döveler
- B) Kınık
- C) Kayı
- D) Yağmal
- E) Bayat

11. Tuğrul Bey'i Bağdat'a gelmesi için kim, ne zaman ve ne sebeple davet etmiştir?

- A) Amlûrî'l-Mülk el-Kündüri, 1055, Arslan Besasîr isyanı
- B) Abbâsî halifesi el-Kâim, 1055, de Büveyhî hükümdarının isyanı
- C) Arslan Besâsîri, 1055, İbrahim Yınal isyanı
- D) Abbâsî halifesi el-Kâim, 1055, Arslan Besâsîri isyanı
- E) Çağrı Bey, 1071, Kamatî isyanı

12. Selçuklu tarihi ve Selçuklular hakkındaki aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Selçukluların ilk resmi ve hukuki sultanı Tuğrul Bey'dir.
- B) Selçuklular öteden beri devam eden Müslüman-Hıristiyan mücadelesinde Bizans'ı mağlup ederek, hem bu önemli Hıristiyan gücünü etkisiz hale getirmiş, hem de Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslâmlaşması sürecini başlatmıştır.
- C) Selçuklular sünnî İslâm anlayışını benimzedikleri için Abbâsî hilafetini meşrû ve mebtû tanıyarak, onların siyasi ve dini rakiplerine karşı mücadeleye etmiştir.
- D) Selçuklular tarih sahnesine çıktıklarında, her bakımdan bölünmüşük, parçalanmışlık, istikrarlılık ve anarşi içinde bulunan İslâm dünyasında siyasi birliği oluşturarak büyük ölçüde huzur ve istikrar sağlamışlardır.
- E) Selçuklular Büveyhîleri yenerek devletlerini kurmuşlardır.

13. Türk-İslâm devletlerinde hükümdar adına hareket eden, hükümetin başı ve devlet teşkilatının ikinci adamı durumundaki vezire Karahanlılar'da ne ad verilir?

- A) Ulu Hâcib
- B) Divan-ı Vezâret
- C) Emir-i Dâd
- D) Yuğuş
- E) Sadrazam

14. Orta Asya Türk kültürü ile Anadolu Türk kültürünün bağlantısını kurmada ve ortak yönlerini tespit etmeye bize kaynak olabilecek eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Divânü Lügâti'l-Türk
- B) Tarihü'l-İtrâk
- C) Menâkıbu'l-Etrâk
- D) Fezailü'l-Etrâk
- E) Menâkıbu'l-Ârîfin

15. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklular zamanında Anadolu fetihlerine katılarak Anadolu'nun Türkleşmesinde ve İslâmlaşmasında rol alan Türk sultan ve komutanlarından biri değildir?

- A) Danişmend Ahmed Gazî
- B) Mengüçek Gazî
- C) Kutalmış oğlu Süleyman Şah
- D) Selçuk Bey
- E) Atşin

16. Aşağıdakilerden hangisi kolonizatör Türk Devletleri kavramının kapsamında Yer almaz?

- A) Abdâlân-ı Rum
- B) Meşihât-ı Rum
- C) Gâziyân-ı Rum
- D) Ahıyân-ı Rum
- E) Bâciyân-ı Rum

17. Selçukluların Anadolu'ya yönelik ilk akını ne zaman ve kimin komutanlığında vuku bulmuştur?

- A) 1071'de Alp Arslan
- B) 1075'de Kutalmış oğlu Süleyman Şah
- C) 1055'de Tuğrul Bey
- D) 1040'da Çağrı Bey
- E) 1018'de Çağrı Bey

18. Ahilik anlayışı ve kültürünün oluşumunda çok önemli yeri olan fütüvnehâmelerden birisi durumundaki "Tuhfetu'l-Vesâyâ" aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Harputlu Nakkaş İlyas oğlu Ahmed
- B) Ahmed Yesevi
- C) Ali b. Hasan b. Ca'daveyh
- D) Katip Çelebi
- E) Ahi Evran

19. Anadolu'daki Türk Ahiliğinin kurucusu olarak aşağıdakilerden hangisi kabul edilir?

- A) Ahi Çelebi
- B) Ahi Sinan
- C) Ahi Evran
- D) Ahi Emir Ali
- E) Ahi Mesud

20. Ahilerin çevrelerindeki insanların dinî, ahlâki kurallarla ruhlarını beslediği, meslek ve toplum hayatını düzenleyen kurallara nasıl uyacaklarını öğretip eğittikleri müesseselere ne ad verilir?

- A) Ahi tekkeleri- medreseler
- B) Lonca-mürüvvet
- C) Ahi Zaviyeleri
- D) Fütüvnehâme
- E) Örgün eğitim müesseseleri

21. İşinde hile yapan, mesleğini kötüye kullanan, iş ve meslek ahlâkına ve ilkelere uymayan esnafın Lonca'dan çıkarılması için aşağıdakilerden hangisinin kararı gereklidir?

- A) Muhtesib ve Kadasker'in
- B) Fityân-Kethüdâ'nın
- C) Hâkim-Kâdî'nin
- D) Kethüdâ ve İhtiyar heyetinin
- E) Lonca teşkilatının

22. Tarih içerisinde Müslüman Türk ailesinin meydana gelmesinde aranan en temel koşul hangisidir?

- A) İcab-kabul
- B) Sevgi-saygı
- C) Mlhir
- D) Soy-sasalet
- E) Nikah-evilik

23. Aşağıdakilerden hangisi Türk aile müessesesinin yapısında ve işleyişinde çok fazla karşılaşılmayan bir özelliktir?

- A) Türk ailesinin genellikle kökü ve muhafazakâr bir karaktere sahip olması
- B) Türk ailesinin genellikle, törelere göre davranması ve varlığını muntazaman devam ettirmesi
- C) Tarih boyunca Türk ailesinde birlik, beraberlik ve bütünlüğüne dikkat çekmesi
- D) Türk ailesinin sağlam temeller üzerine kurulması
- E) Türk ailesinde anne ve babanın her zaman eşit derecede söz sahibi olması

24. Eski Türk toplumsal yapısının öğelerinden biri olan ve aileler veya soyların bir araya gelişiyte oluşan topluluğa ne ad verilir?

- A) Zümme
- B) Boy
- C) İl
- D) Bodun
- E) Aşiret

25. Aşağıdakilerden hangisi tarihimiz boyunca Türk aile müessesesinin özelliği olarak her zaman geçerliliğini koruyan hususlardan biri değildir?

- A) Türk ailesinde şerkat, sevgi ve saygının hakim olması
- B) Evlenilecek kadının asıl "soylu-soplu, soyu temiz olması"nın istenmesi
- C) Bazı işişnalar dışında Türk toplumlarında çok kadınla evliliğin (poligami) görülmesi ve tek kadınla evliliğin esas olması
- D) Türk toplumlarındaki evlenmelerde, dışarıdan evlenme (exogami) hiç görülmeyen bir uygulama olması
- E) Türk ailesinde nikahın zorunlu olduğu için müessesesleşmesi

26. Aşağıdakilerden hangisine Türk toplum yapısı içerisinde çok fazla rastlanmaz?

- A) Bodun
- B) İl
- C) Boy
- D) Cariye
- E) Aile

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

1. Medeniyet ile sosyal hayat ilişkisi bakımından, aşağıdaki tanım ve örneklerden hangisi doğru kabul edilemez?
- A) Medeniyetin ve tarihî inkişafın temel dinamiklerinden en önemlisi toplumsal dayanışmadır.
 B) İnsan tab'an medenidir.
 C) Medeniyet, toplumun sadece maddi ve teknik yönden ilerlemesiyle elde edilir.
 D) Bir toplumun hayat tarzı, aynı zamanda o toplumun medeniyet seviyesini gösterir.
 E) Medeniyet toplu yaşayışla gerçekleşmektedir. Zaten "içtimâî hayat" insanlar için bir zandır.
2. "Bir millet tarafından sağlar boyunca vücuda getirilen ve günümüze aktarılan maddi ve manevi her şey o milletin millî kültürü kavramı içine girer" yarısının gereği aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?
- A) İnsanın bulunduğu her yerde mutlaka millî kültür ve medeniyet unsurları bulunur.
 B) Büyük imparatorluklar ki, birbirine yabancı ırk, dil ve hatta dini cerematleri aynı siyasi nizam altında toplamaktadırlar.
 C) Tarih beşeriyetin müşterek mahsulüdür, dolayısıyla onun kültür ve medeniyette ayrılmaz ilişkisi bulunmaktadır.
 D) İnsanın bulunduğu her yerde bir tarih vardır ve yaşanmıştır.
 E) Millî kültürün belirgin özelliği, o millet tarafından ortaya konmuş, benimsenmiş ve geliştirilmiş olmasıdır.
3. Türk medeniyeti tarihine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
- A) İslâm kültür ve medeniyetinin bir parçası olduğu için kendi başına müstakil bir Türk kültür ve medeniyetinden bahsedilemez.
 B) İslâmiyeti kabul edip İslâm medeniyeti dairesine giren Türk milleti asırlardan beri yaşamakta olduğu millî kültürünü unutmamıştır.
 C) Türkler tarihin en eski kavimlerinden biridir.
 D) Türk kültür ve medeniyetinin izleri ve örnekleri, Türklerin devlet kurup hakim oldukları tüm coğrafyalara yayılmıştır.
 E) İslâm dinini kabul etmeden önce de Türk milletinin kendine has bir kültür ve medeniyeti vardır.
4. "Türk tarihi ve dolayısıyla Türk Kültür ve Medeniyeti sadece bir bölgede ve bir başlık altında ele alınmaz" yarısını en doğru açıklayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Çeşitli sebeplerle Orta Asya'dan çıkan Türkler dünyanın farklı bölgelerine yayılarak değişik adlarla devletler kurup ortak dilleri, dinleri, töre ve gelenekleriyle varlıklarını sürdürüp, oralarda Türk Kültür ve medeniyetini temsil etmişlerdir.
 B) Türkler, İslam'dan önce Bozkır medeniyeti veya Atlı Bozkır medeniyeti şeklinde isimlendirilen medeniyeti meydana getirmişlerdir.
 C) Türkler, yaratıcı bir kavim olmaları sebebiyle kendilerine özgü orijinal bir kültür ve medeniyetin sahibidirler.
 D) Türkler, tarihin kaydettiği en eski kavimlerden biridir.
 E) Dini, dili, töresi, hukuku, düşüncesi, hadiseleri karşısında tutum ve davranışları ve sanatı ile Türk Milletinin de kendine özgü bir kültür ve sanatı vardır.
5. Müslümanlığı seğenlerin sayısının artmasından endişe duyan Horasan Valisi Cerrah b. Abdullâh hangi şartı öne sürerek zahiren Müslüman olanların artışını önlemeye çalışmıştır?
- A) Sünet olma şartı
 B) Evli olma şartı
 C) Erkek çocuk sahibi olma şartı
 D) Arabistan'a göç etme şartı
 E) Bir miktar bedel ödeme şartı
6. Nüfusun çoğunluğunu Türklerin oluşturduğu Mâverâünnehir de bulunan Buhâra ve Semerkant aşağıdaki Arap komutanlarından hangisi tarafından alınmıştır?
- A) Ubeydullah b. Ziyad
 B) Ahnef Kays
 C) Kutaybe b. Müslim
 D) Abdurrahman b. Reb'ia
 E) Cerrah b. Abdullâh

A

7. İslamiyetin zuhurundan sonra Türklerle müslüman Araplar ilk defa hangi olaydan sonra karşı karşıya gelmişlerdir?
- A) Emevilerin Endülüs'ü fethetmesi
B) Arapların Hz. Muhammed'in peygamberliğini kabul edip müslüman olması
C) Hz. Ömer zamanında müslüman Arapların Sasaneleri yenip İran'ı fethetmesi
D) Müslüman Arapların Bizans'ı mağlup edip Suriye ve Filistin'i fethetmesi
E) Talas meydan muharebesinin yapılması
8. Hadis ilminin gelişmesi açısından hicri ikinci yüzyıl ortalarından hicri beşinci yüzyıl sonlarına kadar geçen dönemde ne ad verilir?
- A) Sancar dönemi
B) Ahiler dönemi
C) Emevi ve Abbasiler dönemi
D) Timurular dönemi
E) Tasnif devri
9. Ahmed b. Tolun'un bir devlet kurma ve bağımsızlığını pekiştirme yolunda attığı adımların ve gerçekleştirdiği faaliyetlerin en önemlisi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) El-Katai şehrini ve Ahmed b. Tolun Camiini inşa ettirmesi
B) Ülkenin iktisadi yönden kalkınması için sulama amaçlı Nil Nehri üzerinde barajlar inşa ederek tarımı geliştirmesi
C) Kendine bağlı divanlar kurmak suretiyle, Abbasilerden bağımsız idari, adli, askeri teşkilat birimlerini oluşturmaları
D) Ülkeye hakim olabilmek ve çıkan isyanları bastırabilmek için güçlü bir hasasa ordusu kurması
E) Güçlü bir donanma kurup Suriye'yi ele geçirmesi
10. Aşağıdakilerden hangisi, tarih kaynaklarında Karahanlı Devleti için kullanılan adlar arasında yer almaz?
- A) Evladü'l-Haniye
B) Es-Sultaniye
C) İlig Hanlar
D) Ali Eftasiyab
E) Türkistan Uygur Hanlar

11. Abbasi halifelerinin güçsüzlüğü, devlet otoritesinin zayıflığı gibi olgular bir araya geldiğinde vilayetlere gidilen güçlü Türk valilerinin kurduğu ilk devlet aşağıdakilerden hangisidir?
- A) İnşidiler
B) Sâcoğulları
C) Tolunoğulları
D) İdil Bulgar Hanlığı
E) Karahanlılar
12. Selçuklu Devleti'nin ilk devirlerinde istisnai olarak idare şekli aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Monarşik yönetim
B) Ulema yönetimi
C) Naiplik
D) İlahi ya da Kut İktidarı
E) Kolektif yönetim

13. Türk İslam devletlerinde devlet ve hükümet teşkilatı içinde önemli bir yer olan vezirlerin mevki ve konumu en iyi şekilde aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?
- A) Vezir, devlet teşkilatında ikinci, hükümet teşkilatında ise birinci dereceden görevli şahıstır.
B) Vezir, hükümdar ile Teb'a arasında köprü vazifesi görür.
C) Vezir, hükümdarın ısratlarında en yetkili ve sorumlu kişidir.
D) Vezir, halkın çeşitli ihtiyaç ve işlerini görmekte mükellef divanları denetleyen kişidir.
E) Vezir, hükümdarın vazifelerini onun adına yürüten görevlidir.
14. Selçuklu Devleti hangi sultan zamanında ve devlet adammının gayretleri sayesinde en geniş sınırlarına ulaşmış, halkın emniyet ve refahı, ülkenin medeniyet, ilim ve kültür seviyesi en üsti seviyeye erişmiştir?
- A) el-Basan ve Arslantaş
B) Melikşah ve Nizâmü'l-Mülk
C) Horasan Meliki ve Ahmet Şah
D) Gümüştekin ve Ahmed Şah
E) Sultan Sancar ve Nizâmü'l-Mülk

2009 AS 3251-A

15. 1071 yılında Bizanslılar ile Selçuklular arasında yapılan meydan muharebesi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Hargâh
 - B) Hazar
 - C) Talas
 - D) Malazgirt
 - E) Afrâşyâb

16. Bir rivayete göre bir kağ yüz deve yükü kitabın yer aldığı bir kafilte ile seyahat ederek Anadolu'ya gelen ve bilgilerin sultanı olarak adlandırılan "alim" kimdir?
- A) Hacı Bektaş Veli
 - B) Bahâüddin Veled
 - C) Ahmed Yesevî
 - D) Mevlânâ
 - E) İbn Batuta

17. Anadolu'nun Türkler tarafından artık ebedi yurt kabul edildiğini ve asla terkedilmeyeceğini Bizans'a bir kere daha ispat eden önemli hadise aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Miyyaketelon zaferi
 - B) Malazgirt zaferi
 - C) Türklerin Anadolu'ya göçü
 - D) Süleyman-Şah'ın Anadolu'ya gelmesi
 - E) Anadolu Selçuklu Devleti'nin kurulması

18. Ahliğe mensup olanların bir araya geldikleri yerlere ne ad verilir?

- A) "Çiçehane" ve "Ocak"
- B) "Tekke" ve "Zâviye"
- C) "Ocak" ve "Medrese"
- D) "Anlık Okulu" ve "Tekke"
- E) "Kahvehane" ve "Zâviye"

19. Anadolu'nun sosyal ve iktisadi hayatının düzenlenmesinde XIII. yüzyıldan itibaren büyük rol oynayarak sanatkâr ve esnaf zümreleri arasında yayılmış ve sosyo-ekonomik özelliği ağır basan "âhîlik" teşkilatı ve Anadolu ahileri hakkında eserleri olan seyyah aşağıdakilerden hangisidir?
- A) İbn Haldun
 - B) Bâciyânî Rûm
 - C) Kaşgarlı Mahmud
 - D) İbn Batuta
 - E) Evliya Çelebi

20. Sosyo-ekonomik özelliği ağır basan bir teşkilat olan ahîlik daha gök hangi zümreler arasında yayılmıştır?
- A) Askerler
 - B) Boylar birliği
 - C) Din adamları
 - D) Sanatkâr ve esnaf
 - E) Devlet kademeleri

21. Anadolu'nun Türk hakimiyetine girmesi ve Türk yurdu haline gelmesinden sonraki devirlerde, bu coğrafyada hala gayr-i müslim unsurların varlığının devam etmesi ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
- A) Türk devletleri ve hükümdarları, gayr-i Müslimlere sevgi ve hoşgörü ile bakmışlardır.
 - B) Bazı Türk hükümdarları "gzi" Hıristiyan oldukları için gayr-i müslimleri korumuşlardır.
 - C) Anadolu'da Müslüman Türkler, gayr-i müslimlerle yakın ilişkiler kurmuşlar ve onlarla iyi geçinmişlerdir.
 - D) Türk hükümdarları, gayr-i müslimleri de kendi tebâları olarak kabul etmişlerdir.
 - E) Türk hükümdarları ve Türk toplumu inançları ve kültürleri gereği "halke hizmeti hakka hizmet" kabul ettikleri için bütün insanlara saygı göstermişlerdir.

22. Aşağıdakilerden hangisi Hacı Bektaş Veli'ye ait eserlerden biri değildir?
- A) Bemele Şerhi
 - B) Makâlât
 - C) Kitâbu'l-Fevâid
 - D) Risâletu'n-Nushiyye
 - E) Hacı Bektaş'ın Nâshihâleri

23. **Gerek Selçuklu gerekse Osmanlı devirlerinde Anadolu' da bir arada yaşama olgusunu kaçınılmaz kılan en önemli sebep aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Anadolu' nun ekonomik ve ticari potansiyelinin yüksek olması
 B) Eskiden beri Anadolu' da farklı ırk, din, inang, mezhep ve kültüre mensup toplulukların var olması
 C) Anadolu' nun üç tarafının denizlerle çevrili olması
 D) Selçuklu ve Osmanlı hükümdarlarının çok hoş görülü olması
 E) İslam dininin Ehl-i Zimme'ye bazı haklar tanınması

24. **Aşağıdakilerden hangisi Atabetü'l-Hakâyık'a göre insan olmanın özelliklerinden biri değildir?**
- A) İyi huylarla bezenilmiş ve cömert olunması
 B) Mal ve mevkiilerinden dolayı kibirlenmenin ayıp olması
 C) Edebin başı olarak dilin korunması
 D) Kadının ya da erkeğin bilgi sahibi olması
 E) Dünya yaşamına aşırı derecede bağlı olunması

25. **Yeseviliğin benimsediği inang sisteminde insanın aslını en iyi biçimde aşağıdaki ifadelerden hangisi anlatır?**
- A) "Allah'ın has kulları, kendi canları çekmesine rağmen yemeği yoksula, yetime ve esire yedirirler"
 B) "Toprak gibi alem halkı basıp geçse"
 C) "Baha biçilmez cevherimi cahille satmayın"
 D) "Hüdâ bizârdır, katı yürekli gönüli inci tenden"
 E) "Aslın bilsen, su ve kıl, yine kile gider ya"

26. **Hacı Bektaş Veli, çevresindeki insanlara kendi inang ve düşüncelerini anlatarak onları, eğitip; kendini bilen, başkasına zarar vermeyen, topluma yararlı hale getirmek için çırpımış ulu bir kişidir.**

Aşağıdaki ifadelerden hangisi onunla ilgili bu bilgiye ters düşmektedir?

- A) O yararlı iş yapmayı, zararlı ve faydasız davranışlardan kaçınmayı tavsiye eder.
 B) İnsanın yetişip olgunlaşmasında sevgi, ümit, ve korku onun mutluluğunun yolunu açar.
 C) O, kibir, haset, cimrilik, ağgözülük, öfke, gıybet, şehvet gibi kötü davranışlardan uzak durmayı salık verir.
 D) Ona göre; insanın dış dünyayı tanınması yeterlidir, kendini tanımasına ihtiyaç yoktur.
 E) İnsan bu dünyadaki en şerefli ve en ulu varlıktır.

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

2010 AS 3251-A

1. "el-Hadâra" sözcüğü Araplara göre aşağıdakilerden hangisini ifade eder?
 - A) Göçebelikten vazgeçip yerleşik hayata geçiştir.
 - B) İlim, teknik mahsullerinden yararlanılarak refah içinde yaşamaktır.
 - C) İnsan tab'ânı medenidir.
 - D) Bir yerden başka bir yere göçtür.
 - E) Örf, adet ve iman ve teşkilattan meydana gelmiş bir sistemdir.
2. Aşağıdakilerden hangisinin İslâm medeniyetinin oluşumunda ve gelişiminde katkısı olmamıştır?
 - A) Kur'ân ve Sünnet
 - B) Arap Medeniyeti
 - C) Batı Medeniyeti
 - D) İran Sasani Medeniyeti
 - E) Bozkır Türk Medeniyeti
3. "Orhun Abideleri"nin ortaya çıktığı kültür ve medeniyet çevresi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Bozkır medeniyeti
 - B) Altı Bozkır Kültürü
 - C) Ötüken
 - D) Orta Asya Türk kültür ve medeniyeti
 - E) Göktürk medeniyeti
4. Sosyal hayat ile medeniyet arasındaki ilişkiyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?
 - A) Tarihî ve medenî gelişme ve ilerlemenin temel dinamiklerinden en önemlisi toplumsal dayanışmadır.
 - B) İnsan tab'ânı medenidir ve bu nedenle medeniyet meydana getirmeye yatkındır.
 - C) Medeniyet toplumun sırf maddî ve teknik yönden ilerlemesiyle kazanılır.
 - D) Bir toplumun mevcut yaşayış şekli ve biçimi o toplumun sahip olduğu medeniyet seviyesini gösterir.
 - E) İhtimalî hayat zaten insanlar için bir zarurettir ve dolayısıyla medeniyet de toplu yaşayışın bir ürünü ve gereğidir.
5. Aşağıdaki Arap şairlerden hangisi şiirlerinde Türkler hakkında bilgi vermiştir?
 - A) Şemmah b. Zîrar
 - B) Muhammed b. Sul
 - C) Abdullah b. Amr b. As
 - D) Ahnef b. Kays
 - E) Aliyyü'l-Kâfî
6. Muaviye zamanında tarihte ilk kez Ceyhun nehrini aşan Müslüman Arap valî ve komutan aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Abdurrahman b. Rebia
 - B) Abdullah b. Amr
 - C) Ahnef b. Kays
 - D) Kuteybe b. Müslim
 - E) Ubeydullah b. Ziyad
7. Türkleri devlet hizmetinde görevlendiren ilk halife aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Halife Emin
 - B) Halife Mansur
 - C) Halife Ömer b. Abdülaziz
 - D) Halife Muaviye
 - E) Halife Mutasım
8. Aşağıdaki Türk İslam devletlerinden hangisi, ortaya çıkış tarihi, coğrafi mevki, teba ve statü bakımından diğerlerinden farklı bir özelliğe sahiptir?
 - A) Tolunoğulları
 - B) İhsidiler
 - C) Karahanlılar
 - D) Gazneliler
 - E) İdil - Volga Bulgarları
9. İdil-Volga Bulgarlarının Türküğü, İslamiyeti kabulü ve Türk kavimlerinin kültürleri, tarihleri ve yaşayışları ile ilgili doğrudan ve ilk bilgileri aktaran müellif ve eser aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?
 - A) Cahiz, Menakibü'l-Etrak
 - B) İbnü'l-Esir, el - Kamil
 - C) İbn Fadlan, Kutadgu Bilig
 - D) İbn Fadlan, er-Rihle
 - E) İbn Hassul, Tarfiliü'l-Etrak

10. Gazneli Sultan Mahmud'un faaliyetleri, siyaseti ve Gaznelilerin tarihi konumu ve önemi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Gazneliler, sapık fırka ve görüşlere karşı mücadele ederek sünni İslam anlayışını korumaya çalışmıştır.
- B) Gazneliler, sünni İslam anlayışının siyasi ve dini temsilcisi konumundaki Abbasi halifesini meşru kabul edip, ona tabi olmuştur.
- C) Gazneliler, İslam dininin Hindistan coğrafyasına yayılmasında büyük hizmetler vermiştir.
- D) Gazneliler, daha sonra kendilerinin maddi, manevi, dini ve siyasi miraslarını devir alarak, Türk ve İslam tarihine damgasını vuracak olan Selçukluların gelişmesine sebep olmuştur.
- E) Gazneliler, İslam dünyasının zenginleşmesini sağlamıştır.

11. Türk kültürü ve medeniyeti ile İslam Tarihi kültürü ve medeniyeti ilişkisi bağlamında, Türk-İslam Tarihi için aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Türk İslam kültür ve medeniyeti, Arap ve Fars menşeli diğer Müslüman devletlerin ve milletlerin kültür ve medeniyet unsurlarının özelliklerinden etkilenmiştir.
- B) Türklerin İslam öncesi tarihleri olduğu kadar milli bir kültür ve medeniyetleri de vardır.
- C) Türklerin İslam'ı kabul etmelerinden sonra sahip oldukları kültür ve medeniyet unsurları ile İslam tarihi içine dahil olarak İslam tarihi, kültürü ve medeniyetine katkı ve zenginlik sağlamışlardır.
- D) Türkler İslam öncesi kültür ve medeniyet unsurlarından bir kısmını İslami döneme taşıyarak Türk-İslam tarihini başlatmışlar ve Türk-İslam medeniyetini meydana getirmişlerdir.
- E) Türkler Müslüman olduktan sonra önceki kültür ve medeniyetlerine ait her şeyi unutmuş, kaybetmişlerdir.

12. Selçuklu Devletini kuran Selçuklu ailesi, Oğuz boylarından hangisine mensuptur?

- A) Döğerler
- B) Kırık
- C) Kayı
- D) Yağmalar
- E) Bayat

13. Selçuklu Devleti hukukun ve resmen, ne zaman ve hangi olaydan sonra kurulmuştur?

- A) 1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra
- B) 1157'de Tuğrul Bey'in Bağdat'a gelip Büveyhileri ortadan kaldırmasından sonra
- C) 1040 Dandenakan Savaşı'ndan sonra
- D) 751 Talas Savaşı'ndan sonra
- E) 1157 Katvan Savaşı'ndan sonra

14. Tuğrul Bey'in Bağdat'a gelmesi için kim tarafından, ne zaman ve ne sebeple davet edildiği aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

- A) Çağrı Bey, 1071, Karmatî isyanı
- B) Arslan Besâsîrî, 1055, İbrahim Yinal isyanı
- C) Amîdül-Mülk el-Kündûn, 1055, Arslan Besâsîrî isyanı
- D) Abbasi halifesi el-Kâim, 1055, Arslan Besâsîrî isyanı
- E) Abbasi halifesi el-Kâim, 1055, de Büveyhî hükümdarının isyanı

15. Orta Asya Türk kültürü ile Anadolu Türk kültürünün bağlantısını kurmada ve ortak yönlerini tespitite bize kaynak olabilecek en önemli eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Menâkıbu'l-Ârifîn
- B) Menâkıbu'l-Etrâk
- C) Divânü Lügâti'l-Türk
- D) Fezailü'l-Etrak
- E) Tâkîlü'l - Etrak

16. Kengişinin irşadi ve hikmetî sözleriyle hem Türkler arasında İslamiyetin yayılmasına, hem de gönderdiği mürtlerinin irşadıyla Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşmasına hizmet eden şahıs aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bahâeddin Velîed
- B) Hacı Bektaş Veli
- C) Mevânâ Celâleddin-i Rûmî
- D) Ahmed Yesevî
- E) Alp Ertenler

17. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklular zamanında Anadolu fetihlerine katkıarak Anadolu'nun Türkleşmesinde ve İslamlaşmasında rol alan Türk sultan veya komutanlarından biri değildir?

- A) Afşin
- B) Selçuk Bey
- C) Mengücek Gazi
- D) Danişmend Ahmed Gazi
- E) Kutalmış oğlu Süleyman Şah

18. Aşağıdakilerden hangisi " Kolonizator Türk Dervişleri " kavramının kapsamında yer almaz?
- A) Bâcîyân-ı Rum
B) Gâziyân-ı Rum
C) Ahîyân-ı Rum
D) Meşhât-ı Rum
E) Abdâlân-ı Rum
19. Selçukluların Anadolu'ya yönelik ilk akını ne zaman ve kimin komutanlığında vukû bulmuştur?
- A) 1075'de Kutalmış oğlu Süleyman Şah
B) 1071'de Alp Arslan
C) 1055'de Tuğrul Bey
D) 1040'da Çağrı Bey
E) 1018'de Çağrı Bey
20. Fütüvethâmelerde geçen: "güeryüz, fatî söz, ahde vefa göstermek ve iyi söz söylemek, kerem ve cömertlik , ihvana bağlı , iyiliğe karşılıklıta bulunmak ve teşekkür etmek" gibi hususlar ahlığın ve ahlak teşkilatlarının hangi yönünü en iyi şekilde ifade eder?
- A) Ahîlik meslek eğitimi veren bir kurumdur.
B) Ahîlik, kendi kardeşlerinin ve dindaşlarının her türlü ihtiyaç ve durumunu göz önüne alıp karşılamaaktır.
C) Ahîlik bir kültür ocağıdır.
D) Ahîlik ekonomik ve sosyal örgütlenmedir.
E) Ahîlik, dini ve ahlaki bilgiler vererek, imanlı, ahlaklı, dürüst, gelişkan, olgun, yülsever, müşfik, insanlara hizmet eden diğergam fertlerin oluşturduğu bir toplum meydana getiren kurumdur.
21. Ahîlik anlayışı ve kültürünün oluşumunda çok önemli yeri olan fütüvethâmelerden birisi durumundaki "Tufetü'l-Vesâyâ" aşağıdakilerden hangisine atılır?
- A) Ahi Evran
B) Harputlu Nakkaş İlyas oğlu Ahmed
C) Ali b. Hasan b. Ca'daveyh
D) Katip Çelebi
E) Ahmed Yesevî

22. İshinde hile yapan, sağlıklı mal üreten, mesleğini kötüye kullanarak, kaliteye uymayan esnafın ahlık geleneği ve kuralları gereği malların toplatılarak, cezalandırılma şekli ve yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Malların müsadere edilmesi
B) Yolsuz ilan edilmesi
C) Şehir meydanında kendisine dayak atılması
D) Hapse atılması
E) Sözle ikaz edilmesi

23. Selçuklu sultanlarının yabancı tüccarların Anadolu'ya gelişmesini; getirdikleri ürünlerini satarak ve Anadolu'dan aldıklarını başka yerlere götürerek ticari hayatın canlanmasını sağlamak için yaptıkları en önemli uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yabancı tüccarların güvenliklerini devlet sigortasıyla sağlamaşlardır.
B) Müslümanlar ile gayr-i Müslimler arasında ticari birlikler kurmuşlardır.
C) Ticareti kolaylaştırıcı yasalara uygulamışlardır.
D) Yabancı tüccarların dini görevlerini yerine getirebilmeleri için kiliseler inşa ettirmişlerdir.
E) Yabancı tüccarlara alım-satımında imtiyazlar sağlamaşlardır.

24. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklu devrinde Müslümanlar ile Gayr-i Müslimlerin toplum hayatında görülen müşterek faaliyetlerinden biri değildir?

- A) Birlikte ibadet
B) Eğlenceler
C) Yas ve matemler
D) Ziyaret yerleri
E) Müşterek ziyaretler

25. Hocasî Yusuf Hamedânî'nin fikirlerinden etkilenen düşüncelerini dini ve ahlaki propoganda yaparak tasavvuf yolunun temsilciliğini üstlenen din alimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hacı Bektaş Veli
B) Yusuf has Hâcib
C) Elib Ahmed Yükrneki
D) Reşit Rahmetî Arat
E) Ahmet Yesevî

26. Aşağıdakilerden hangisi Hacı Bektaş'ın insanada aradığı özelliklerden biri değildir?

- A) Sabır
B) Utanma
C) Ümit
D) Gıybet
E) Sevgi

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

2334 00 YS A

1. Türk medeniyeti tarihine ilişkin aşağıdaki açıklamalar ve hükümlerden hangisi yanlıştır?
 - A) İslâm medeniyeti cihanşümulü bir medeniyettir.
 - B) İslâm dinini kabul etmeden önce elbetteki Türk milletinin kendine has bir kültür ve medeniyeti vardı.
 - C) İslâmiyeti kabul edip İslâm medeniyeti dairisine giren Türk milleti asırlardan beri yaşamakta olduğu millî kültürünü unutmamıştır.
 - D) İslâm kültür ve medeniyetinin bir parçası olduğu için kendi başına müstakili bir Türk kültür ve medeniyetinden bahsedilemez.
 - E) Türk kültür ve medeniyetinin izleri ve örnekleri, Türklerin devlet kurup hakim oldukları tüm coğrafyalara yayılmıştır.
2. Aşağıdakilerden hangisi "kültür" ve medeniyet"le alakalı değildir?
 - A) Medeni
 - B) Hars
 - C) Civilisation
 - D) Hadarî
 - E) Mevâil
3. Kimin devrinde müslüman araplarla, Türkler sınır komşusu olup ilk kez karşı karşıya gelmişlerdir?
 - A) Muâviye
 - B) Ömer b. Abdülaziz
 - C) Ahnef b. Kays
 - D) Abdullah b. Amir
 - E) Hz Ömer
4. Nüfusun çoğunluğunu Türklerin oluşturduğu Mâverâünnehr muthtinde bulunan Buhârâ ve Semerkant aşağıdaki Arap komutanlarından hangisi tarafından alınmıştır?
 - A) Ubeydullah b. Ziyad
 - B) Ahnef Kays
 - C) Kuteybe b. Müslim
 - D) Abdurrahman b. Reb'ia
 - E) Cerrah b. Abdullah
5. Emevilerin yıkılışını ve Abbasilerin iktidara gelişini sağlayan Ebu Müslim hareketına katılan Türk komutan aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Tarhun b. Ez Zâi
 - B) Alp Er Tunga
 - C) Feh b. Hâkan
 - D) Yusuf Kadir Han
 - E) Muhammed b. Tuğç
6. Karahanlılar ve dolayısıyla tüm Türk ve İslâm tarihinde yeni bir dönem ve dönüşüm başlatan olay aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Alparların Malazgirt Savaşını kazanması
 - B) Karahanlı Şehzâdesi Satuk Buğra Han'ın müslüman olup Karahanlı devletinin başına geçmesi
 - C) Karahanlıların zayıflama sürecine girip 1042'de Doğu ve Batı Karahanlılar olarak ikiye ayrılması
 - D) Sultan Mahmud'un Hint seferlerini başlatıp, Hindistan'ı fethetmesi
 - E) Sultan Sançar'ın 1141'de Katvan da Karahitaylılara yenilmesi
7. Selçuklularla ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?
 - A) Selçuklular Büveyhîleri yenerek devletlerini kurmuşlardır.
 - B) Selçuklular tarih sahnesine çıktıklarında, her bakımdan bölünmüşlük, parçalanmışlık, istikrarlılık ve anarşi içinde bulunan İslâm dünyasında siyasi birliği oluşturarak büyük ölçüde huzur ve istikrar sağlamışlardır.
 - C) Selçuklular öteden beri devam eden Müslüman-Hırsîyan mücadelesinde Bizans'ı mağlup ederek, hem bu önemli Hırsîyan gücünü etkisiz hale getirmiş, hem de Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslâmlaşması sürecini başlatmıştır.
 - D) Selçuklular sünnî İslâm anlayışını benimseдикleri için Abbasi hilafetini meşrû ve mebtû tanıyarak, onların siyasi ve dini rakiplerine karşı mücadeleye etmişler.
 - E) Selçukluların ilk resmi ve hukuki sultanı Tuğrul Bey'dir.

İzleyen sayfaya geçiniz.

A

8. Türk-İslâm devletlerinde hükümdar adına hareket eden, hükümetin başı ve devlet teşkilatının ikinci adamı durumundaki vezire Karahanlılar'da ne ad verilir?

- A) Ulu Hâcib
- B) Divan-ı Vezâret
- C) Emir-i Dâd
- D) Yuğuş
- E) Sadrazam

9. Anadolu'nun Türkler tarafından artık ebedî yurt kabul edildiğini ve asla terk edilmeyeceğini Bizans'a bir kere daha ispat eden önemli hadise aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Malazgirt zaferi
- B) Türklerin Anadolu'ya göçü
- C) Anadolu Selçuklu devletinin kurulması
- D) Miryakefon zaferi
- E) Süleyman-Şah'ın Anadolu'ya gelmesi

10. Aşağıdakilerden hangisi kolonizatör Türk dervişleri kapsamında Yer almaz?

- A) Gâziyân-ı Rum
- B) Bâciyân-ı Rum
- C) Abdâlân-ı Rum
- D) Ahiyân-ı Rum
- E) Meşhât-ı Rum

11. İşinde hile yapan, mesleğini kötüye kullanan, iş ve meslek ahlakına ve ilkelerine uymayan esnafın Lonca'dan çıkarılması için aşağıdakilerden hangisinin kararı gerektirir?

- A) Lonca teşkilatının
- B) Hâkim-Kâdir'in
- C) Muhteşib ve Kadıasker'in
- D) Fityân-Kethüdâ'nın
- E) Kethüdâ ve İhtiyar heyetinin

12. Ahilerin görevlerindeki insanların dîni, ahlâki kurallarla ruhlarını beslediği, meslek ve toplum hayatını düzenleyen kurallara nasıl uyacaklarını öğretip eğittikleri müesseselere ne ad verilir?

- A) Ahî Zaviyeleri
- B) Lonca-mürüvvet
- C) Örgün eğitim müesseseleri
- D) Fütüvethâme
- E) Ahî tekkeleri-meдресler

13. İnsan hayatında temel fiziksel ihtiyaçların sağlanması yanında eğitime, terbiye etme ve haklara sahip kılma gibi insani gereksinimleri karşılayan ilk kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aile
- B) Okul
- C) Toplum
- D) Devlet
- E) Sosyal kurumlar

14. Eski Türk toplumsal yapısının öğelerinden biri olan ve alleler veya soyların bir araya gelişiyse oluşan topluluğa ne ad verilir?

- A) İl
- B) Bodun
- C) Boy
- D) Aşiret-Zümre
- E) Aile

15. Tarihın akışı içinde Müslüman-Türk aile kurumunun oluşmasında geçerli, aranan ve vazgeçilmez olan en temel koşul aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zenginlik-ev bark, mal mülk-mihr
- B) Soy, sop-salet
- C) Nikah-evlilik
- D) Karşılıklı rıza, kabul-anlaşma
- E) Sevgi, şevkat-saygı

16. Aşağıdaki eserlerden hangisi büyük Türk bilgini Biruni'ye aittir?

- A) Zeynü'l-Ahbâr
- B) Târîhu'l-Beyhâkî
- C) Târîhu'l-Yemîni
- D) El-Kândûru'l-Mes'ûdi
- E) Menâkıbu'l-Ârifîn

17. Türk kültür ve medeniyeti tarihinde "bilgin hükümdarlar devri" olarak isimlendirilen Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Selçuklular
- B) Gazneliler
- C) Karahanlılar
- D) Timurular
- E) Osmanlılar

18. Fatih Sultan Mehmed, kendisinin inşa ettirip yeniden hiyerarşik yapılamayla yenileyerek örgülediği medreseye ne ad vermiştir?

- A) Hâşiye-i Tecrid
- B) Müsile-yı Sahn
- C) Sahn-ı Semân
- D) Teîrime
- E) Fatih medreseleri

19. "Sıbyân Mektebi" ya da "Mahalle Mektebi" ile aşağıdakilerden hangisi arasında hiç bir ilişki kurulamaz?

- A) Murâbit
- B) Küttâb
- C) Taş mektep
- D) Amin alayı
- E) Bed-i besmele cemiyeti

20. Saray, devlet ve ordu hizmetlerinin görülmesinde ihtiyaç duyulan üst düzey bürokrat ve diğer personelin yetişmesi için Osmanlılar döneminde kurulan mektep aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fatih medresesi
- B) Enderûn mektebi
- C) Acemioglanlar mektebi
- D) Dârü'l-Muallimîn
- E) Şehzâdegân mektebi

21. Osmanlılar devrinde, İstanbul'da kurulan ve umuma ait ilk kütüphaneler arasında kabul edilen, halen hizmet veren Köprülü Kütüphanesi kim tarafından kurulmuştur?

- A) Mehmet Fuat Köprülü
- B) Sadrazam Köprülü Gedik Ahmed Paşa
- C) Fatih Sultan Mehmed
- D) Sadrazam Köprülü Murad Paşa
- E) Sadrazam Köprülü Fazıl Ahmed Paşa

22. Aşağıdakilerden hangisinin İslâm medeniyeti ve Türk-İslâm medeniyeti tarihinde pek çok örneği görülen vakıf müesseselerinin ortaya çıkmasında etkisi yoktur?

- A) Kurucuların manevî ve sosyal mevkini yükseltme gayesi
- B) Kurucuların adlarını ölümden sonra da yaşatma isteği
- C) Kurucuların toplunun yönetimini ele geçirme düşünceleri
- D) Zengin ve hali vakti yerinde olan kimselerin, insanlara faydalı olarak Allah'ın rızasını kazanma arzuları
- E) Kurucularının bu dünya ve âhirette mutluluğa ve refaha kavuşma arzusu

İzleyen sayfaya geçiniz.

2334 00 YS A

23. Mahalle esnafı, mahalle insanlarıyla dayanışma içine girerek, kurdukları vakıflarla, kızların çeyizlerinin hazırlanması ve erkeklerin meslek sahibi olup dükkân açmalarına yardımcı olmuşlardır.

Mahalle dayanışmasını ortaya koyan bu tür vakıflara ne ad verilirdi?

- A) İhtisab
- B) Avânız
- C) Vakıf
- D) Tahbis
- E) Enderun

26. Aşağıdakilerden hangisi, Orta Asya/Eski Türk sanatı ve kültürünü tanımlayan ve hatırlatan kelime, isim ve kavramlar arasında Yer almaz?

- A) Bozkır kültür ve sanatı
- B) Hat sanatı
- C) Orhun âbide ve kitâbeleri
- D) Babal-Kurgan
- E) Çadır sanatı

24. Bir vakfiye metninde aşağıdakilerden hangisine pek fazla taslanmaz?

- A) Vakfın adı, babasının adı, mesleği ve şahsiyeti ile ilgili bilgiler
- B) Tarih ve şâhîlerin ismi
- C) Allah'a hamd ü senâ ile Peygamber'e salât u selâm
- D) Devrin hükümdarının adı
- E) Kadının yani Hâkimin vakfın sıhhat ve lüzûmuna dair hükmü ve mühürle vakfın tasdiki

25. Vakfiyeler hem şekil hem de metin içeriği bakımından incelendiği zaman aşağıdaki açıklama ve sonuçlardan hangisi söylenemez?

- A) Bazı vakfiyeler, vakfın kurulduğu bölgenin inang ve mezhap durumunu gösterir.
- B) Vakfiyeler, devrin sanat ve estetik özelliklerini yansıtmaz.
- C) Vakfiye metinleri, devrin tarihine ışık tutan birer vesikadır.
- D) Vakfiyeler, devrin öf, âdet ve folklorik değerlerini aktarır.
- E) Vakfiye metinleri, vakfın bulunduğu bölgenin sosyal yapısını ve ekonomik durumunu yansıtır.

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

1. "el-Hadâra" sözcüğü Araplara göre aşağıdakilerden hangisini ifade eder?
- A) Öf, adet ve iman ve teşkilattan meydana gelmiş bir sistemdir.
B) İnsan tab'ânı medenidir.
C) Göğebelkten vazgeçip yereşik hayata geçiştir.
D) Bir yerden başka bir yere göçtür.
E) İlim, teknik mahsullerinden yararlanılarak refah içinde yaşamaktır.
2. Aşağıdakilerden hangisi Ziya Gökalp'e göre medeniyette kültür arasındaki farklardan biri değildir?
- A) Kültürün iktisadi, dini, hukuki duyguların bütünü olmasına karşın medeniyetin dini, ahlâki fikirlerin bütünü olması.
B) Medeniyetin beynelmilel olmasına karşın, kültürün millî olması.
C) Medeniyetin bir millettten başka bir millete geçebilmesine karşın, kültürün geçmemesi.
D) Bir milletin medeniyetini değiştirebilmesine karşın, kültürünü değiştirememesi.
E) Medeniyetin usulî ve akıl vasıtaları ile yapılmasına karşın, kültürün ilham ve his vasıtalarıyla yapılması.
3. Katkas bölgesinde müslümanlar ile hazarlar arasında ilk ciddi çarpışma hangi yılda olmuştur?
- A) 32/650-651
B) 30/640-643
C) 32/652-653
D) 31/641-642
E) 30/650-651
4. Müslümanlığı seğenlerin sayısının artmasından endişe duyan Horasan valisi Cerrah b. Abdullah hangi şartı öne sürerek zahiren müslüman olanların artışını önlemeye çalışmıştır?
- A) Arabistan'a göç etme şartı
B) Erkek çocuk sahibi olma şartı
C) Bir miktar bedel ödeme şartı
D) Sünnet olma şartı
E) Evli olma şartı
5. Abbasi halifelerinin güçsüzlüğü, devlet otoritesinin zayıflığı gibi olgular bir araya geldiğinde vilayetlere giden güçlü Türk valilerinin kurduğu ilk devlet aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Tolunoğulları
B) İhsidiler
C) Saccogulları
D) İdil Bulgar Hanlığı
E) Karahanlılar
6. Gazneliler Devletinde 966'da Ebu İshak öldüğünde yerine geçecek oğlu olmadığı için, devletin yönetimi sırasıyla hangi Türk komutanlarının eline geçmiştir?
- A) Börî Tekin, Bilge Tekin, Sebük Tekin
B) Bilge Tekin, Sebük Tekin, Börî Tekin
C) Börî Tekin, Bilge Tekin
D) Sebük Tekin, Bilge Tekin
E) Bilge Tekin, Börî Tekin, Sebük Tekin
7. İslam Tarihi kaynaklarına Oğuzlar, gayr-i müslim Oğuzlardan, müslüman olanları ayırmak için gayri müslimlere ne ad vermişlerdir?
- A) İsrâfil
B) Küli erkin
C) Türkmen
D) Yabancı
E) Subaşı
8. Selçuklu Devleti kurulduktan sonra hangi sultan ve devlet adamının gayretleri sayesinde en geniş sınırlarına ulaşmış, halkın emniyet ve refâhı, ülkenin medeniyet, ilim ve kültür seviyesi bütün tarihçilerinin kaydettikleri bir üstünüğe erişmiştir?
- A) Horasan Meliki ve Ahmet Şah
B) Sultan Sançar ve Nizâmü'l-Mülk
C) Gümüştekin ve Ahmed Şah
D) Melikşah ve Nizâmü'l-Mülk
E) el-Basan ve Arslantaş

A

2334 2001 YS A

9. 1071 yılında Bizanslılar ile Selçuklular arasında yapılan meydan muharebesi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Ermeniler
 - B) Malazgirt
 - C) Afrâşyâb
 - D) Hargâh
 - E) Hazar

10. Aşağıdakilerden hangisi sultan-ı ılema olarak adlandırılmıştır?

- A) Kaşgarlı Mahmud
- B) Ebu Mansur Abdurrahman
- C) Ahmed Yesevi
- D) Ebu'l-Kasım Hibeluleh
- E) Bahâüddin Veled

11. Aşağıdakilerden hangisi Cardeveyh'in "Kitâbü Mirâti'l-Mürüvve" adlı fütüvvet-nâmesinin konu başlıklarından biri değildir?

- A) "Evet" demenin övülmesi "Hayır" demenin yenilşi
- B) Cömertlik, bağış ve bu husustaki mürüvvet
- C) Faaliyetlerin toplu yerine getirilmesi
- D) İylik ve bu hususta mürüvvet
- E) Mürüvvet hakkında padişahın sözleri

12. Ahliğe mensup olanların bir araya geldikleri yerlere ne ad verilir?

- A) "Çlethane" ve "Ocak"
- B) "Tekke" ve "Zâviye"
- C) "Ocak" ve "Medrese"
- D) "Ahilik Okulu" ve "Tekke"
- E) "Kahvehane" ve "Zâviye"

13. Aşağıdakilerden hangisi Türk toplum yapılarından biri değildir?

- A) Aki
- B) Urug
- C) Bod
- D) Ok
- E) İl

14. I. Gençleri evlendirmek
II. Aç halkı doyurup, çiplak halkı giydirmek
III. Töreylı hakim kılmak
IV. Halkı yerleşimp, iskân etmek
- Yukarıdakilerden hangileri Türk millleti için gönderildiği belirtilen Kağan ve eşinin aileyi meydana getiren fertlere karşı taşıdığı sorumluluklardır?

- A) I ve II
- B) I, III ve IV
- C) II ve IV
- D) II, III ve IV
- E) III ve IV

15. Aşağıdakilerden hangisi Karahanlılar döneminde Doğu Türkistan'da İslami ilimlerin önemli bir gelişme içinde olduğunu gösteren eserlerden biri değildir?

- A) Yusuf Has Hâcib "Kutadgu Bilig"
- B) Bırdı "el-Asârü'l-Bâkiye'ani" Kurumu'l-Haliye"
- C) Kaşgarlı Mahmud "Divânü Lugatit Türk"
- D) Edib Ahmed b. "Ataberü'l-Hakâyik" ile Ebu'l-Fütuh Abdülgafir b. el-Hüseyn "Tarih-i Kaşgâr"
- E) Sem'ânî "Kütübü'l-Ensâb" ile Cemal Karşî "Mühâka tü's-Sürâh"

16. 1420'de Semerkand'da bir rasathâne kurup, 1018 yıldızı içeren kataloğunu meydana getiren aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kâsım-ı Enver
- B) Genceî Nizâmî
- C) Ulug' Bey
- D) Ali Şîr Nevâî
- E) Hoca İsmet Buhârî

17. Medreselerin en önemli fiziki özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duvarlarında kitaplıkların olmasıdır.
- B) "Eyvan" denilen dershaneleri bulunmasıdır.
- C) Yemek salonu ve mutfaklarının olmasıdır.
- D) Dershanelerin camlarının geniş olmasıdır.
- E) Mutlaka kubbeîi olmasıdır.

İzleyen sayfaya geçiniz.

A

2

A

18. Teftiyme medreselerinin talebelerine ne ad verilir?

- A) Dânişmend
- B) Bevvâb
- C) Ferrâş
- D) Sohta
- E) Müderis

19. Küttab veya deġişik adlar altında, bütün İslâm memleketlerinde büyük hizmetler gören eğitim öğretim müesseseleri ilk olarak kimin zamanında ortaya çıkmıştır?

- A) I. Murad
- B) Hz. Ömer
- C) İbnü'n-Nedim
- D) II. Mahmud
- E) Cemal Karġı

20. Özel olarak Kurân ilimlerinin öğretilme ayrılan medreselere ne ad verilir?

- A) Meşkhâne
- B) Dârü'l-Tib
- C) Enderûn Mektebi
- D) Dârü'l-Hadis
- E) Dârü'l-Kurrâ

21. İslâm dünyasında özel kitap koleksiyonu ilk defa kim tarafından meydana getirilmiştir?

- A) İbn Miskeveyh
- B) Fejh b. Hakan
- C) Ömer b. Abdülaziz
- D) Azûd es-Selvâ
- E) Hâlid b. Yezid b. Muâviye

22. Aşağıdakilerden hangisi Dârü's-Şifa ile aynı manada kullanılan isimlerden biri değildir?

- A) Tabhâne
- B) Dârü-Âfiye
- C) Dârü's-Sihha
- D) Bimârhâne
- E) Ferrâş

23. I. Hakimin, vakfın sıhhat ve lüzumuna dair hükmü
 II. Sonunda tarih ile şahitlerin isimleri
 III. Vakfiyenin yerleşim merkezi
 IV. Vakfın adı, babasının adı ve mesleğinin anlatıldığı bilgiler

Yukarıdakilerden hangileri bir vakfiye metninde yer almalıdır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I, II ve IV
- E) II, III ve IV

24. Vakıf kuran bir kişinin bir yazı ile müracaatı üzerine, hakimin murafa'a yoluyla hükmünü verdiği gösteren resmî belgeye ne ad verilir?

- A) Mevkuf
- B) Mütevellî
- C) Muhtesib
- D) Akar
- E) Vakıfnâme

25. Eski Türklerin ölenin, toprağa gömülmesinden sonra başka bir dünyaya geçip orada sonsuz bir hayat yaşayacağına inandıkları için; cenazeleri, atı, bincilik takımları, silah ve değerli eşyaları ile birlikte gömüldükleri mezarlara ne ad verilir?

- A) Kuganlar
- B) Tütbeleler
- C) Kümbet
- D) Ribat-ı Malik
- E) Ehl-i Hiref

26. Karahanlılar camii mimarisinde Buhara yakınında kerpiç ve tuğla karşımından yapılan ve tuğlalara geçiş dönemini temsil eden camii aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kışlak Hazara Camii
- B) Muğak Attari Camii
- C) Mescid-i Cuma
- D) Sâmarrâ Camii
- E) Arûsu'l-Felek Camii

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

1. "Türk tarihi ve dolayısıyla Türk Kültür ve Medeniyeti sadece bir bölgede ve bir başlık altında ele alınamaz" yarısından uumlu olan ve onu en doğru açıklayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Türkler, tarihin kaydettiği en eski kavimlerden biridir.
B) Türkler, yaratıcı bir kavim olmaları sebebiyle kendilerine özgü orijinal bir kültür ve medeniyetin sahibidirler.
C) Türkler, İslam'dan önce Bozkır medeniyeti veya Atlı Bozkır medeniyeti şeklinde isimlendirilen medeniyeti meydana getirmişlerdir.
D) Çeşitli sebeplerle Orta Asya'dan çıkan Türkler dünyanın farklı bölgelerine yayılarak değişik adlarla devletler kurup ortak dilleri, dinleri, töre ve gelenekleriyle varlıklarını sürdürüp, oralarda Türk Kültür ve medeniyetini temsil etmişlerdir.
E) Dini, dili, töresi, hukuku, düşünceyi, hadiseler karşısında tutum ve davranışları ve sanatı ile Türk Milletinin de kendine özgü bir kültür ve sanatı vardır.
2. "el-Hadâra" sözcüğü Araplara göre aşağıdakilerden hangisini ifade eder?
- A) Bir yerden başka bir yere göçtür.
B) Göçebelikten vazgeçip yerleşik hayata geçiştir.
C) Ort, adet ve iman ve teşkilattan meydana gelmiş bir sistemdir.
D) İlim, teknik mahsullerinden yararlanılarak refah içinde yaşamaktır.
E) İnsan tabii medenidir.
3. Müslümanlığı seçenlerin sayısının artmasından endişe duyan Horasan Valisi Cerrah b. Abdullah hangi şartı öne sürerek zahiren Müslüman olanların artışını önlemeye çalışmıştır?
- A) Arabistan'a göç etme şartı
B) Bir miktar bedel ödeme şartı
C) Sünnet olma şartı
D) Erkek çocuk sahibi olma şartı
E) Evli olma şartı
4. Kimin devrinde Müslüman Araplarla, Türkler sınır komşusu olup ilk kez karşı karşıya gelmişlerdir?
- A) Muâviye
B) Ahnef b. Kays
C) Ömer b. Abdülaziz
D) Hz. Ömer
E) Abdullah b. Amir
5. Muaviye zamanında tarihte ilk kez Ceyhun nehrini aşan Müslüman Arap valisi ve komutan aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Abdullah b. Amr
B) Ubeydullah b. Ziyad
C) Kuteybe b. Müslim
D) Ahnef b. Kays
E) Abdurrahman b. Rebia
6. Ahmed b. Tolun'un devletleşme ve bağımsızlığını pekiştirme yolunda attığı adımların ve gerçekleştirdiği faaliyetlerin en önemlisi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Güçlü bir donanma kurup Suriye'yi ele geçirmesi
B) Kephine bağlı divanlar kurmak suretiyle idari, adli, askerî teşkilat birimlerini oluşturması
C) El-Katei şerhîni ve Ahmed b. Tolun Camii'ni inşa ettirmesi
D) Ülkenin iktisadi yönden kalkınması için sulama amaçlı Nil Nehri üzerinden barajlar inşa ederek tarımı geliştirmesi
E) Ülkeye hakim olabilmek ve çıkan isyanları bastırabilmek için güçlü bir hassa ordusu kurması
7. Gazneliler Devletinde 966'da Ebu İshak öldüğünde yerine geçecek oğlu olmadığı için, devletin yönetimini sırasıyla hangi Türk komutanlarının eline geçmiştir?
- A) Bilge Tekin, Sebük Tekin, Börn Tekin
B) Börn Tekin, Bilge Tekin
C) Bilge Tekin, Börn Tekin, Sebük Tekin
D) Sebük Tekin, Bilge Tekin
E) Börn Tekin, Bilge Tekin, Sebük Tekin

A

8. Türk İslam devletlerinde devlet ve hükümet teşkilatı içinde önemli bir yeri olan vezirlerin mevki ve konumu en iyi şeklide aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Vezir, hükümdarın vazifesini onun adına yürüten görevlidir.
- B) Vezir, devlet teşkilatında ikinci, hükümet teşkilatında ise birinci dereceden görevli şahıstır.
- C) Vezir, halkın geçitli ihtiyaç ve işlerini görmekle mükellef divanları denetleyen kişidir.
- D) Vezir, hükümdarın icraatlarında en yetkili ve sorumlu kişidir.
- E) Vezir, hükümdar ile Teb'a arasında köprü vazifesi görür.

9. Selçuklu Devleti'nin ilk devirlerinde idare şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlahi ya da Kut İktidarı
- B) Monarşik yönetim
- C) Nâiplik
- D) Kollektif yönetim
- E) Ulema yönetimi

10. Mâverünnehr bölgesinde Selçukluların günden güne güçlenip büyümesi karşısında tedbir almak üzere harekete geçip anlaşılan tarafların ve kim olduğu ve bu gelişmenin ne zaman meydana geldiği aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Karahanlı Yusuf Han-Gazneli Sultan Mahmud, 1025
- B) Samani İsmail Muntasır-Gazneli Sultan Mesud, 1007
- C) Harzemşah Ali Tegin-Karahanlı İlek Nasr, 1005
- D) Karahanlı Yusuf Kadir Han-Sultan Tuğrul bey, 1025
- E) Karahanlı Harun-Gazneli Sultan Mahmud, 1020

11. Kendisinin irşadi ve hikmeti sözleriyle hem Türkler arasında İslamiyetin yayılmasına, hem de gönderdiği müritlerinin irşadiyla Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşmasına hizmet eden şahıs aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bahâeddin Veled
- B) Hacı Bektaş Veli
- C) Mevânâ Celâeddin-i Rûmî
- D) Ahmed Yesevî
- E) Alp Erenler

12. Aşağıdakilerden hangisi " Kolonizator Türk Dervişleri " kavramının kapsamında Yer almaz?

- A) Meşîhât-ı Rum
- B) Bâcîyân-ı Rum
- C) Abdâlân-ı Rum
- D) Gâziyân-ı Rum
- E) Ahîyân-ı Rum

13. Amîlîge mensup olanların bir araya geldikleri Yerlere ne ad verilir?

- A) "Tekte" ve "Zâviye"
- B) "Ocak" ve "Medrese"
- C) "Kahvehane" ve "Zâviye"
- D) "Ahlik Okulu" ve "Tekte"
- E) "Çilehane" ve "Ocak"

14. Ahlilerin görevlerindeki insanların dinî, ahlîki kurallarla ruhlarını beslediği, meslek ve toplum hayatını düzenleyen kurallara nasil uyacaklarını öğretip eğittikleri müesseselere ne ad verilir?

- A) Ahî Zaviyeleri
- B) Lonca-mürüvvet
- C) Örgün eğitim müesseseleri
- D) Fütüvethânâme
- E) Ahî tekkeleri- medreseler

İzleyen sayfaya geçiniz.

15. Türk kültüründe ve Türk toplumundaki "sep" kavramının karşılığı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Gelin adayının kardeşlerine verilen hediye'nin adıdır.
- B) Selçuklu döneminde evlenme ve kız isteme işinde aracılık eden kişidir.
- C) Düğün sırasında verilen düğün yemeğinin adıdır.
- D) Evlenecek olan gelin kızın çeyizine verilen ismidir.
- E) Düğün sahbi ve genellikle de oğlan tarafının düğünde dağıttığı paradır.

16. Eski Türklerde Kağan ya da Hakan'ın belli yerlerde Bodun'un işlenmi konuşmak ve görüşmek maksadıyla yaptığı toplantıya ne ad verilir?

- A) Timnek
- B) Kuni
- C) Urug
- D) Ok
- E) Sep

17. Aşağıdaki eserlerden hangisi büyük Türk bilgini Biruni'ye aittir?

- A) Târîhu'l-Beyhâkî
- B) Zeynü'l-Ahbâr
- C) El-Kâñûhu'l-Mes'ûdî
- D) Târîhu'l-Yemînî
- E) Menâkıbu'l-Ârifîn

18. Aslen Türk olan ve İslam kültür ve medeniyetinin yetiştirdiği **çok önemli şahsiyetlerden biri kabul edilen ve kendisine "muallim- i sânî" adı verilen ilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Ahmed Yesevi
- B) Farabî
- C) İbn Sina
- D) Biruni
- E) Hanzmî

19. Fatih Sultan Mehmed, kendisinin inşa ettirip yeniden hiyerarşik yapılamayla yenileyerek örgütlediği medreseye ne ad vermiştir?

- A) Hâşîye-i Tevric
- B) Teñime
- C) Mûsıla-yı Sahn
- D) Fatih medreseleri
- E) Sahn-ı Semân

20. Saray, devlet ve ordu hizmetlerinin görümesinde ihtiyaç duyulan üst düzey bürokrat ve diğer personelin yetişmesi için Osmanlılar döneminde kurulan mektep aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fatih medresesi
- B) Enderûn mektebi
- C) Acemioglanlar mektebi
- D) Dârü'l-Muallimîn
- E) Şehzâdeğân mektebi

21. Özel olarak Kur'an ilimlerinin öğretimine ayrılan medreselere ne ad verilir?

- A) Dârü'l-Kurrâ
- B) Dârü'l-İhb
- C) Dârü'l-Hadis
- D) Enderûn Mektebi
- E) Meşkhâne

22. Osmanlılar devrinde, İstanbul'da kurulan ve umuma ait ilk kütüphaneler arasında kabul edilen, halen hizmet veren Köprülü Kütüphanesi kim tarafından kurulmuştur?

- A) Mehmet Fuat Köprülü
- B) Sadrazam Köprülü Murad Paşa
- C) Sadrazam Köprülü Fazıl Ahmed Paşa
- D) Sadrazam Köprülü Gedik Ahmed Paşa
- E) Fatih Sultan Mehmed

23. Aşağıdakilerden hangisinin İslâm medeniyeti ve Türk-İslâm medeniyeti tarihinde pek çok örneği görülen vakıf müesseselerinin ortaya çıkmasında etkisi yoktur?

- A) Kurucuların manevî ve sosyal mevkiiini yükseltme gayesi
- B) Zengin ve hali vakti yerinde olan kimselerin, insanlara faydalı olarak Allah'ın rızasını kazanma arzuları
- C) Kurucularının bu dünya ve âhrette mutluluğa ve refaha kavuşma arzusu
- D) Kurucuların adlarını ödükten sonra da yaşatma isteği
- E) Kurucuların toplumun yönetimini ele geçirme düşünceleri

26. Batı Türkistan'da geliştirilen resimli kitap sanatına ne ad verilir?

- A) Reyhani
- B) Nebati
- C) Nakkaş
- D) Varak
- E) Minyatür

24. I. Uzun veya kısa burç başlangıç
II. Duâ ve senâ
III. Yazının niyet ve düşünceleri
IV. Tarih ve şahitlerin isimleri

Yukarıdakilerden hangileri vakıflardaki bölümleri oluşturmur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I, II ve IV
- D) II ve III
- E) II, III ve IV

25. Osmanlı dönemi Türk Sanatı ve mimarisinin gelişim ve özelliklerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Osmanlı mimarisi büyük deha olan Mimar Sinan ile doruk noktasına ulaşmıştır.
- B) Osmanlı yapılarının her cephesi eşit şekilde detaylarla işlenmiş, ama yine de giriş daha fazla vurgulanmıştır.
- C) Osmanlı mimarisi Batı Anadolu ve Doğu Akdeniz üsluplarından etkilmiştir. Bu nedenle form, plan ve süslemelerdeki özellikler Selçuklu ve Batı Asya İslam geleneklerinden ayrıdır.
- D) Osmanlı devletinde sanatta ilgili üretim merkeziyetçi idi ve dolayısıyla çok çeşitli dallarda eserler veren saray sanatçılarına "ehl-i hîre" denirdi.
- E) Geleneğe bağlı kalan sanatın yenilikçi olması ve dış unsurlara da yer vererek gelişmesi, her dönemde Osmanlı sanatının, kendine özgü bir üslupla kendini sergilemesini önlemiştir.

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

1. "el-Hadâra" sözcüğü Araplarca göre aşağıdakilerden hangisini ifade eder?
- A) Bir Yerden başka bir yere göçtür.
B) Göçebelikten vazgeçip yerleşik hayata geçiştir.
C) Ort. adet ve iman ve teşkiliattan meydana gelmiş bir sistemdir.
D) İlim, teknik mahsullerinden yararlanılarak refah içinde yaşamaktır.
E) İnsan tabii medenidir.
2. Kültür ve medeniyet tarihçilerinin Türk kültürünü "Atlı Bozkır Kültürü" olarak isimlendirdikleri dönem aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Türk kültür medeniyetinin İslâm'dan sonraki dönemidir.
B) Türk kültür medeniyetinin Şark kültüründen önceki dönemidir.
C) Türk kültür medeniyetinin göçebelik dönemidir.
D) Türk kültür medeniyetinin Şark kültüründen sonraki dönemidir.
E) Türk kültür medeniyetinin İslâm'dan önceki dönemidir.
3. İslâmîyet'in gelişi ile Araplar, fetihlerle Arap yarımadasının dışına çıkarak hangi imparatorlukları mağlup etmişlerdir?
- A) Bizanslılar ve Sasaniler
B) Emeviler
C) Abbasiler
D) Karahanlılar ve Oğuzlar
E) Akşitler
4. Aşağıdakilerden hangisi, Horasan valisi Kuteybe b.Müslim'in faaliyetlerinin sonucu meydana gelen olaylardan biri değildir?
- A) Müslümanlar ile Hazarlar arasında ilk ciddi çarpışmaların başlaması
B) 709'da Buhara'nın feth edilmesi
C) Türklerle Müslüman Araplar arasında şiddetli çarpışmalar olması
D) 712'de Semerkand'ın feth edilmesi
E) Mâverünnahr'ın feth edilmesi
5. İnşidiler devletini aşağıdakilerden hangisi kurmuştur?
- A) Muhammed b. Toğaç
B) Ubeydullah Muhammed el-Afşin
C) Ebu'l-Kasım Yusuf
D) Ebu'l Müsâfir Feth b. Muhammed
E) Salkey oğlu Almuş Han
6. Aşağıdakilerden hangisi Karahanlılar Devleti'nin bilinen isimlerinden biri değildir?
- A) Türkistan Hakanları
B) İlig Hanlar
C) Mulıkkul-Haniyye
D) Uşrusana Hanları
E) el-Haniyye
7. Oğuz devleti, oğuz geleneğine göre kaç ana kol şeklinde teşkilatlanmıştır?
- A) 2
B) 4
C) 6
D) 12
E) 24
8. Devletinin sınırlarını Adalar denizi ve Akdeniz'den Çin'e kadar genişleten ve Selçuklular'a azamet devrini yaşatan sultan aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Sultan Sancar
B) Mahmud
C) Melikşah
D) Tuğrul Bey
E) Alp Arslan

A

9. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu fetihleri açısından Alp Arslan dönemini Tuğrul Bey döneminden ayıran farklardan biri değildir?
- A) Alp Arslan döneminde yerleşme siyaselerinde değişiklik olması
B) Alp Arslan döneminde Anadolu'nun çok daha geniş bölgelerinin akınlarına uğraması
C) Alp Arslan döneminde Tire ve Erzurum'un ilk defa Selçuklu topraklarına katılması
D) Alp Arslan döneminde Selçuklu prenslerinin isyan etmek suretiyle menfi roller oynamasına rağmen Türkmen beylerinin gittikçe aktif ve faal roller üstlenmesi
E) Alp Arslan döneminde yapılan fetihlere Sultan ve Selçuklu hemedanı prenslerinden başka Türkmen beylerinin de katılması
10. X. yüzyılda Oğuz devletinde Süpbaşı Selçuk'un Oğuz yabgusu ile bozuşması ve ondan ayrılması ile başlayan göçler safhası aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Malazgirtten önceki göçler
B) Malazgirtten sonraki göçler
C) Moğol istilası örneğinde vuku bulan göçler
D) Mâverâünneh'r'in geniş bozkırlarına göçler
E) 1018 yılında Çağrı Bey ile Horasan'a göçler
11. Anadolu'nun bir çok şehir, kasaba ve köylerini gezerek, Ahiler hakkında gör düklerini dayanarak bilgi veren ilk kaynak aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Retik Soykut
B) Ankara da Ahmet Çelebi Darul-hulûfz-ı
C) Fütüvvet-nameler
D) Emîya Çelebi
E) Kuzey Afrikalı seyyah İbn Batuta
12. İshinde hile yapan, mesleğini kötüye kullanan esnafın, ahi teşkilatlarının Osmanlıdaki devamı sayılan İoncadan çıkarılması aşağıdakilerden hangisinin kararı ile olur?
- A) Türk sanatkar ve esnafları
B) T ekke ve zaviye meclisi
C) Zaviyenin şeyhi
D) Kethüda ve ihtiyar heyeti
E) Osmanlı merkezi yönetimi

13. Türkiye Selçukluları devrinde müslim-gayr-i müslim ilişkileri ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
- A) Vakıf olarak yaptırılan müesseselerden müslim, gayr-i müslim ayrımı yapılmadan herkesin yararlanması sağlanmıştır.
B) Tüccarların inancına bakılmaksızın güvenlikleri sağlanmış ve ticaret canlandırılmıştır.
C) Ortak ziyaret alanları teşekkül ettirilmişler.
D) Kazanılan zafetler ayrı ayrı kutlanmıştır.
E) Bir sultanın veya alimin vefatında birlikte kederlenmişlerdir.

14. Ertuğrul devrinden beri Osman'ın aşiretinin peynir, halı, kilim vs. karşılığında bir süreliğine eşyalarını Bilecik halkına bırakmaları müslim-gayr-i müslim ilişkilerinden hangisidir?

- A) İsmâlet vermek
B) Mudâra
C) Komşuluk ilişkileri
D) Yayla emaneti
E) Hedyeleşmek

15. Hocası Yusuf Hemedâni'nin fikirlerinden etkilenen düşüncelerini dini ve ahlaki propaganda yaparak tasavvuf yolunun temsilciliğini üstlenen din alimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hacı Bektaş Veli
B) Edib Ahmed Yükrcki
C) Ahmet Yesevi
D) Resit Rahmeti Arat
E) Yusuf İsa Hâcib

16. Aşağıdakilerden hangisi Hacı Bektaş'ın insanı da aradığı özelliklerden biri değildir?

- A) Sabır
B) Utanma
C) Gıybet
D) Umît
E) Sevgi

17. Siyasi mahiyet kazanmış birlikler haline gelmiş, başında bey bulunan ve bodundan küçük topluluğa ne ad verilir?

- A) Ok
B) Boy
C) Urug
D) İi
E) Oguş

2334 YS 2003 A

18. Kur'ân-ı Kerim'de "dünya hayatının süsü" olarak aşağıdakilerden hangisi tanımlanmıştır?

- A) Anne
- B) Çocuk
- C) Türk kadını
- D) Baba
- E) Akralbalar

19. Karahanlılar'dan günümüze intikal eden Yusuf Has Hâcib'in 1070'de yazdığı eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Târih-i Kaşgâr
- B) Alebetü'l-Hakâyık
- C) Kutadgu Bilig
- D) Divânu Lügati'l-Türk
- E) Divan-ı Hikmet

20. I. Kiraat ve Tefsir
II. Mantık ilmi
III. Tabii ilimler
IV. Riyazi ilimler
V. Hadis ilmi

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) II, III ve IV
- E) III, IV ve V

Yukarıdakilerden hangileri aka dayanan ve bir bölümü itibarıyla dışarıdan geldiği kabul edilen ilimlerdir?

21. Aşağıdakilerden hangisi medreselerin en önemli fiziki özelliğidir?

- A) Müderrislerin bulunmasıdır.
- B) Mutfak ve yemek salonlarının bulunmasıdır.
- C) Camilerin içinde yer almalarıdır.
- D) Talebelerin ikamet etmeleri için meskenlerin bulunmasıdır.
- E) "Eyyarı" denilen dershânelere sahip olmalarıdır.

22. Özel olarak Kur'ân ilimlerinin öğretimine ayrılan medreselere ne ad verilir?

- A) Meşkhâne
- B) Daru'l-Kurrâ
- C) Daru'l-Tib
- D) Mescit
- E) Daru'l-Hadis

23. Zenginlerin, hükümdar ve valilerin buldukları bölgelerde bulunan kitapları toplayarak veya satın alarak kendilerine ait kitap koleksiyonlarını meydana getirerek biriktirdikleri yerlere İslâm dünyasında ne ad verilir?

- A) Daru'l-Tib
- B) Hizânetü'l-Kütüb
- C) Mescit
- D) Medrese
- E) Daru'l-Maarif

24. Aşağıdakilerden hangisi geniş anlamda imâret anlamına gelmez?

- A) Meşrûta
- B) Tâbhâne
- C) Arasta
- D) Kervansaray
- E) Daru'l-Şifâ

25. İslâm tarihinde ilk vakfiye kim tarafından yazdırılmıştır?

- A) İbnü'l-Erkâm
- B) Germiyanoğlu Yakup Bey
- C) Ali b. Ebi Tâlib
- D) Ömer b. El/Hakkâb
- E) Hz. Ömer

26. "Kuvvetü'l-İslam Carnii" kim tarafından ve kaç yılında yapılmıştır?

- A) 1193-Kutbeddin Aybey
- B) 1337 Ebu Sa'îd Astrabâdi
- C) 1410 I. Murâd
- D) 1424 I. Mehmûd
- E) 1500 II. Murâd

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

2334 YS 2004 A

1. "el-Hadra" sözcüğü Araplara göre göre aşağıdakilerden hangisini ifade eder?
- A) Göçebellikten vazgeçip yerleşik hayata geçiştir.
B) İlim, teknik mahsullerinden yararlanılarak refah içinde yaşamaktır.
C) İnsan tab'ian medenidir.
D) Bir yerden başka bir yere göçtür.
E) Örf, adet ve iman ve teşkilattan meydana gelmiş bir sistemdir.
2. 1. Tavrı
II. Davranış tarzı
III. Örf ve adeler
IV. Teknik vasıtalar
V. İman ve tefekkür
- Kültür yukarıdakilerden hangilerinden meydana gelen bir sistemdir?
- A) I, II ve IV
B) I, II, III ve V
C) II, III, IV, ve V
D) II, III ve IV
E) II, III ve V
3. İbn Haldun'a göre, göçebelliğin; tanımı ve önemi aşağıdakilerden hangisinde vurgulanmıştır?
- A) Bedevilerin başlattığı sosyal bir olaydır.
B) Şehirlerin ve medeni hayatın aslı ve temeli'dir.
C) Toplum içinde yaşamak tabii bir ihtiyaçtır.
D) Daha önceki istilalarda kaçıp şehire yerleşen ahaldır.
E) Şehir ahalsisinin sınır komşularından geldiğidir.
4. Müslümanlığı seçenlerin sayısının artmasından endişe duyan Horasan Valisi Cerrah b.Abdullah hangi şartı öne sürerek zahiren Müslüman olanların artışıını önlemeye çalışmıştır?
- A) Sünnet olma şartı
B) Evli olma şartı
C) Ettek çocuk sahibi olma şartı
D) Arabistan'a göç etme şartı
E) Bir miktar bedel ödeme şartı
5. Hadis ilminin gelişmesi açısından "Tasnif Devri" aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Hicri ikinci yüzyıl başı ile hicri dördüncü yüzyıl ortasına kadar
B) Hicri birinci yüzyıl ile hicri ikinci yüzyıl başları
C) Hicri üçüncü yüzyıl ortaları ile hicri dördüncü yüzyıl ortaları
D) Hicri beşinci yüzyıl
E) Hicri ikinci yüzyıl ortalarından hicri beşinci yüzyıl sonlarına kadar
6. Aşağıdakilerden hangisi, Gazneli Sultan Mahmud'un faaliyetlerini, siyasetini ve Gaznelilerin tarihi konumunu ve önemini ifade eden açıklamalardan biri değildir?
- A) Gazneliler, sünni İslam anlayışının siyasi ve dini temsilcisi konumundaki Abbasi halifesini meşru kabul edip, ona tabii olmuştur.
B) Gazneliler, sapık fırka ve görüşlere karşı mücadele ederek sünni İslam anlayışını korumaya çalışmıştır.
C) Gazneliler, daha sonra kendilerinin maddi, manevi, dini ve siyasi miraslarını devir alarak, Türk ve İslam tarihine damgasını vuracak olan Selçukluların gelişmesine sebep olmuştur.
D) Gazneliler, İslam dininin Hindistan coğrafyasına yayılmasında büyük hizmetler vermişlerdir.
E) Gazneliler, İslam dünyasının zenginleşmesini sağlamıştır.
7. Gazneliler Devleti'nde 966'da Ebu İshak öldüğünde yerine geçecek oğlu olmadığı için, devletin yönetimi sırasıyla hangi Türk komutanlarının eline geçmiştir?
- A) Bilge Tekin, Sebük Tekin, Börü Tekin
B) Bilge Tekin, Börü Tekin, Sebük Tekin
C) Börü Tekin, Bilge Tekin
D) Sebük Tekin, Bilge Tekin
E) Börü Tekin, Bilge Tekin, Sebük Tekin
8. I. Yönetici aile ve askeri unsur Türk'dür.
II. Sünni hilafetinin dini doruğesini kabul etmişlerdir.
III. Arap coğrafyasında gelişmişlerdir.
IV. Bağdat merkezlidirler.
- Yukarıdakilerden hangileri ilk müslüman Türk devletlerinin özellikleridir?
- A) Yalnız I
B) II ve III
C) I, II ve III
D) III ve IV
E) II, III ve IV

1zleyen sayfaya geçiniz.

A

9. İslami dönemde kurulan ilk cihanşümü'l Türk devleti hangisidir?

- A) Sâcoğulları
- B) Karahanlılar
- C) Selçuklular
- D) Gazneliler
- E) İhsidiler

10. Oğuz devleti, oğuz geleneğine göre kaç ana kol şeklinde teşkilatlanmıştır?

- A) 2
- B) 4
- C) 6
- D) 12
- E) 24

11. Aşağıdakilerden hangisi bağımsızlıklarını ilan ederek Selçuklu devletinin kollayarak bir süre daha varlığını sürdüren hanedan üyelerinden biri değildir?

- A) Selçukiler
- B) Türkiye Selçukluları
- C) Suriye ve Filistin Selçukluları
- D) Irak ve Horasan Selçukluları
- E) Kirman Selçukluları

12. Sasani hükümdarı II. Hüsrev'in m.612-626 arasında Anadolu'yu istila etmesinden sonra karşı bir hareketle Anadolu'yu yeniden Bizans egemenliği altına aşağıdakilerden hangisi almıştır?

- A) Herakleios
- B) Diogenes
- C) Mihael
- D) Marko Polo
- E) Gâzi Belak

13. Anadolu'daki ziyaretine Alanya'dan başlayarak Ahilikle ilgili bilgileri aşağıdakilerden hangisi vermiştir?

- A) Ahi Şemsüddin
- B) Evliya Çelebi
- C) Harputlu Nakkaş İlyasoğlu Ahmet
- D) Ali İbrû'l-Hasan
- E) Seyyâh İbn Batuta

14. Aşağıdakilerden hangisi Türk Selçuklu Sultanlarının Hıristiyanlara gösterdikleri hoşgörü ve yakınlıklarına ilişkin ortaya çıkan yanlış anlamalardan biri değildir?

- A) Gıyâseddin Keyhüsrev'in vattiz edilmesi
- B) Musulman erkeklerin musulman olmayan hanımlarla evlenmesi
- C) II. Keykâvus'un gizli hıristiyan olması
- D) Alanya beyinin hıristiyan kızının dini inançlarının gerekirdiği hayatı yaşayamaması
- E) II. Kılıç Arslan'ın gizli hıristiyan olması

15. Yeseviliğin benimsediği inanç sisteminde insanın aslını en iyi aşağıdaki ifadelerden hangisi anlatır?

- A) "Toprak gibi alem halkı basıp geçse"
- B) "Allah'ın has kulları, kendi canları çekmesine rağmen yemeği yoksula, yaltıme ve esire yedirirler"
- C) "Hudâ bızârdır, katı yürüklü gönül İnci tander"
- D) "Baha biğilmez cevherimi çahle satm ayrır"
- E) "Aslın bilsen, su vekil, yine kile gider ya"

16. Türklerde ülke tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) "10'lu sisteme dayalı ordu nizamı yolu ile merkezden idarenin mümkün olduğu arazidir.
- B) Kan bağı olan ya da olmayan topluluğun barınma, beslenme, korunma ve sağlıklı yaşama gibi temel ihtiyaçlarını karşıladıkları her yerdir.
- C) Sülele vassıflı kazanan Bey'in ailesi ve askeri gücünün bulunduğu arazidir.
- D) İstiklâl ve hürriyetin hakim olduğu belli sınırlara sahip devlet arazisidir.
- E) Müşterek idari ve hukuki nizamı ile yurdu korunan ve milletin huzur ve barış içinde yaşadığı arazidir.

17. İslâm âleminde ilmi faaliyetler ilk ne zaman başlamıştır?

- A) Gazneliler döneminde (936-1187) arapçanın eğitim dili olarak kullanılmasıyla
- B) Tuğrul Bey'den itibaren İslam dünyasının her tarafının camii, medreselerle donatılmasıyla
- C) 840-1212 Türkistan ve Maverâünehir'de hüküm süren Karahanlılar döneminde
- D) 750-1258 vukû bulan Moğol İstifâsında Irak, Suriye ve Mısır'ın fethedildiği ilk üç halife döneminde

İzleyen sayfaya geçiniz.

18. Aşağıdakilerden hangisi Nizamü'l-Mülk zamanında medrese kurulan şehirlerden biri değildir?
- A) Musul
B) Merv
C) Amul
D) Herat
E) Medine
19. Osmanlı toplumunda eğitim-öğretimin ilk kademesini oluşturan sıbyan mekteplerine başlama törenine yüksek tabakada ne ad verilirdi?
- A) Kasîde-i Lâmiye
B) Amin Alayı
C) Bed-i Besmele Cemiyeti
D) Şeyhül-Kurrâ
E) İlm-i hal
20. İslam dünyasında ilk defa özel kitap koleksiyonu kim tarafından meydana getirilmiştir?
- A) İkinci Bâyezid
B) E-Me'mûn
C) Yâkut el-Hamevî
D) Hâlid b. Yezid b. Muâviye
E) Fatih Sultan Mehmed
21. 1021/1612 tarihli Mehmed Efendi kızı Fâtıma'ya ait bir vakfiyede; Hacı Hüseyin Mekteb'inde okuyan 15 yetim çocuğa ramazan-ı şerif geldiğinde kıyafet alınmasına ilişkin vakif belgesi hangi amaçla yönelik vakfa örnektir?
- A) Şahıs ihtiyacılarını karşılamaya yönelik vakıflar
B) Dini ve İlmî gayelere yönelik vakıflar
C) Sağlık ve sosyal yardım gayelerine yönelik vakıflar
D) İmarat
E) Dârü'l-Şifalar
22. I. Hakimin, vakfın sıhhat ve lüzumuna dair hükmü
- II. Sonunda tarih ile şahıflerin isimleri
III. Vakfiyenin yerleşim merkezi
IV. Vakfın adı, babasının adı ve mesleğinin anlatıldığı bilgiler
- Yukarıdakilerden hangileri bir vakfiye metninde yer almalıdır?
- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I, II ve IV
E) II, III ve IV
23. Genellikle Arapça olarak yazılmasına rağmen, Arapça dışında da yazıldığı bilinen vakfiyelerin ilk Türkçe yazılanı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Süleymaniye Camii vakfiyesi
B) Amasya'da Beyazid II camii vakfiyesi
C) Kütahya'daki Germiyanoğlu Yakup Çelebi İmaratı vakfiyesi
D) Bezm-i Alem Valide Sultan Seb'ili vakfiyesi
E) Karaman'da İbrahim Bey vakfiyesi
24. Aşağıdakilerden hangisi, Orta Asya/Eski Türk sanatı ve kültürünü tanımlayan ve hatırlatan kelime, isim ve kavramlar arasında yer almaz?
- A) Çadır sanatı
B) Balbal-Kurgan
C) Bozkır kültür ve sanatı
D) Hat sanatı
E) Ohun âbide ve kitâbeleri
25. Karahanlılar döneminde inşa edilmiş Buhara yakınında kerpiç ve tuğla karışımından yapılan ve tuğlaya geçiş dönemi ni temsil eden camii, aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Mescidi-Cuma
B) Muğak Atari Camii
C) Kışlak Hazara Camii
D) Arûsulî-Felek Camii
E) Sâmarrâ Camii
26. Daha çok bitki ve hayvan motiflerinin stilize edilmesiyse ezilmiş varak altın ve çeşitli renklerde yapılan süsleme sanatına ne ad verilir?
- A) Hat sanatı
B) Çini sanatı
C) Minyatür sanatı
D) Tezhib sanatı
E) Dokumacılık ve oymacılık sanatı

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

2334 2005 YS A

1. Medeniyet ile sosyal hayat ilişkisi bakımından, aşağıdaki tanım ve önermelerden hangisi doğru kabul edilemez?
- A) Medeniyetin ve tarihî inkişafın temel dinamiklerinden en önemlisi toplumsal dayanışmadır.
B) Medeniyet, toplumun sadece maddî ve teknik yönden ilerlemesiyle elde edilir.
C) Medeniyet toplu yaşayışla gerçekleşmektedir. Zaten "içtimâî hayat" insanlar için bir zarurettir.
D) Bir toplumun hayat tarzı, aynı zamanda o toplumun medeniyet seviyesini gösterir.
E) İnsan tabii medenidir.
2. "Bir millet taratından çağlar boyunca vücudta getirilen ve günümüze aktarılan maddî ve manevî her şey o milletin millî kültürü kavramı içine girer" yargısının gereği aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?
- A) Büyük imparatorluklar ki, birbirine yabancı ırk, dil ve hatta dini cemaatleri aynı siyasi nizam altında toplamaktadır.
B) Tarih beşeriyetin müşterek mahsulüdür, dolayısıyla onun kültür ve medeniyete ayrılmaz ilişkisi bulunmaktadır.
C) İnsanın bulunduğu her yerde mutlakta millî kültür ve medeniyet unsurları bulunur.
D) Millî kültürün belirgin özelliği, o millet tarafından ortaya konmuş, benimsenmiş ve geliştirilmiş olmasıdır.
E) İnsanın bulunduğu her yerde bir tarih vardır ve yaşanmıştır.
3. "el-Hadâra" sözcüğü Araplara göre aşağıdakilerden hangisini ifade eder?
- A) Bir yerden başka bir yere göçtü.
B) Göçebelikten vazgeçip yerleşik hayata geçiş.
C) Örf, adet ve iman ve teşkilattan meydana gelmiş bir sistemdir.
D) İlim, teknik mahsullerinden yararlanılarak refah içinde yaşamaktır.
E) İnsan tabii medenidir.
4. I. Tavrî
II. Davranış tarzı
III. Örf ve adetler
IV. Teknik vasıtalar
V. İman ve telekkür
- Kültür yukarıdakilerden hangilerinden meydana gelen bir sistemdir?
- A) I, II ve IV
B) I, II, III ve V
C) II, III, IV, ve V
D) II, III ve IV
E) II, III ve V
5. Kimin devrinde Müslüman Araplarla, Türkler sınır komşusu olup ilk kez karşı karşıya gelmişlerdir?
- A) Hz. Ömer
B) Ahnef b. Kays
C) Muâviye
D) Abdullah b. Amir
E) Ömer b. Abdülaziz
6. Müslümanlığı seçenlerin sayısının artmasından, andişe duyan Horasan Valisi Cerrah b. Abdullah hangi şartı öne sürerek zahiren Müslüman olanların artışını önlemeye çalışmıştır?
- A) Erkek çocuk sahibi olma şartı
B) Sünnet olma şartı
C) Evli olma şartı
D) Bir miktar bedel ödeme şartı
E) Arabistan'a göç etme şartı
7. Göktürk devletinin zayıflamasıyla ortaya çıkan bağımsız Türk beyliklerinin hakimiyetindeki Mâverâünnehîr bölgesinin önemli şehirleri olan Buhara ve Semerkan kesin olarak kim sayesinde ve ne zaman Müslüman Araplar'ın eline geçmiştir?
- A) Kuleybe b. Müslim, 705, 715.
B) Kuleybe b. Müslim, 709, 712.
C) Nasr b. Seyyar, 709, 712.
D) Cerrah b. Abdullah, 674, 709.
E) Ubeydullah b. Ziyâd, 664, 674.

A

1

İzleyen sayfaya geçiniz.

2334 2005 YS A

A

8. Abbasi halifelerinin güçsüzlüğü, devlet otoritesinin zayıflığı gibi olgular bir araya geldiğinde vilayetlere giden güçlü Türk valilerinin kurduğu ilk devlet aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Tolunoğulları
B) İnşidier
C) Sâcoğulları
D) İdil Bulgar Hanlığı
E) Karahanlılar
9. Azerbaycan ve İran'ın bir kısmında, Abbasi hilafetine bağlı olarak valilik yapan ve bölgeye yaklaşık 40 yıl boyunca hakim olan Türk aile ve hanedanı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Abbasiler
B) Karahanlılar
C) Sâcoğulları
D) Gazneliler
E) Akşitler
10. Türk-İslâm devletlerinde hükümdar adına hareket eden, hükümetin başı ve devlet teşkilatının ikinci adamı durumundaki vezire Karahanlılar'da ne ad verilir?
- A) Ulu Hâcib
B) Divan-ı Vezâret
C) Emir-i Dâd
D) Yuğruş
E) Sadrazam
11. Selçuklu Devleti kurulduktan sonra hangi sultan ve devlet adamının gayretleri sayesinde en geniş sınırlarına ulaşmış, halkın emniyet ve refahı, ülkenin medeniyet, ilim ve kültür seviyesi bütün tarihçilerin kaydettikleri bir üstünüğe erişmiştir?
- A) Horasan Meliki ve Ahmet Sah
B) Sultan Sancar ve Nizâmü'l-Mülk
C) Gümüştekin ve Ahmed Sah
D) Melikşah ve Nizâmü'l-Mülk
E) el-Basan ve Arslantaş

12. Göçerle Anadolu'ya gelip yerleşerek Anadolu'nun Türkleşmesi-İslamlaşmasına hizmet eden Türkmenlere ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
- A) Anadolu'ya yerleşen Türkmenler yaşadıkları süreç ve kurdukları ilişkiler sonunda kendi milli kültür değerlerini tamamen unutup kaybetmişlerdir.
B) Göçerle Anadolu'ya gelip yerleşerek Anadolu'nun Türkleşmesi-İslamlaşmasına hizmet eden Türkmenler buradaki yerli halkla kurduğu ilişkilerle etkileşim ve kaynaşma sağlamışlardır.
C) Horasan ve Maverâünnehir'de müslüman olan Oğuz Türkleri İslam dininin cihad anlayışı ile Türk cihan hakimiyeti düşüncesini milli benliklerinde birleştirerek Anadolu'ya gelmişlerdir.
D) Türkler İslam kültürünü benimseyip kendi milli kültürleriyle mezc ederek bunu Türk- İslam kültürü şeklinde Anadolu'da ortaya koymuşlardır.
E) Türkler Anadolu'da yaşayan gayr-ı müslim halkla sadece silahlı cihad yapmamışlar, aynı zamanda örnek davranışlar sergileyerek onlarla iyi ilişkiler kurup Müslüman-Türk kimliğini tanıtmışlardır.
13. I. Malazgirt'ten önceki göçler
II. Doğudan Batıya geçerek Tire'ye göçler
III. Malazgirt'ten sonraki göçler
IV. Moğol istilâsı sırasında vukû bulan göçler
- Yukarıdakilerden hangileri Anadolu'ya gelen göçmen kitlelerinin göç safhalarıdır?
- A) I ve II
B) II ve III
C) I, II ve III
D) I, III ve IV
E) II, III ve IV
14. Ahitlerin görevlerindeki insanların dîni, ahlâki kurallarla ruhlarını beslediği, meslek ve toplumu hayatını düzenleyen kurallara nasıl uyacaklarını öğretip eğitimci müesseselere ne ad verilir?
- A) Ahî Zaviyeleri
B) Lonca-müritüvet
C) Örgün eğitim müesseseleri
D) Fütüveth âme
E) Ahî tekkeleri- medreseler

A

?

İzleyen sayfaya geçiniz.

15. Anadolu'da, gayr-i müslimlere gösterdiği sevgi hoşgörüsüyle, bir arada yaşamaya konusunda örnek olduğu bilinen ve öldüğünde de Ermeni ve Süryanilerin arkasından ağladığı Artuklu beyi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alaeddin Keykubat
- B) Gıyaseddin Keyhüsrev
- C) Kutalmış oğlu Süleyman
- D) Gazi Belek
- E) İKılıç Arslan

16. Hacı Bektaş Veli, çevresindeki insanlara kendi inanç ve düşüncelerini anlatarak onları, eğitim, kendiri bilen, başkasına zarar vermeyen, topluma yararlı hale getirmek için çırpınmış ulu bir kişidir.

Aşağıdaki ifadelerden hangisi onunla ilgili bu bilgiye ters düşmektedir?

- A) Ona göre; insanın dış dünyayı tanımaya yeterlidir, kendini tanımaya ihtiyacı yoktur.
- B) O, kibir, haset, cimrilik, açgözlülük, öfke, gıybet, şehvet gibi kötü davranışlardan uzak durmayı salık verir.
- C) İnsan bu dünyadaki en şerefli ve en ulu varlıktır.
- D) İnsanın yetiştirilmesinde sevgi, ümit, ve korku onun mutluluğunun yolunu açar.
- E) O yararlı iş yapmayı, zararlı ve faydasız davranışlardan kaçınmayı tavsiye eder.

17. Aşağıdakilerden hangisi Türk toplumsal yapısınınadaki unsurlardan biri değildir?

- A) İl
- B) Urug
- C) Akl
- D) Bod
- E) OK

18. Aşağıdakilerden hangisi Karahanlılar döneminde Doğu Türkistan'da İslami ilimlerin önemli bir gelişme içinde olduğunu gösteren eserlerden biri değildir?

- A) Eriş Ahmed b. "Ataberü'l-Hakâyik" ile Ebu'l-Fütuh Abdülgafir b el-Hüseynin "Tarih-i Kaşgâr"
- B) Yusuf Has Hâcib "Kutadgu Bilig"
- C) Bircüni "el-Âsar'ül-Bakiye" anîl Kurrunu'l-Haliye"
- D) Kaşgarlı Mahmud "Divânü Lugat'it-Türk"
- E) Sem'ânî "Kütübü'l-Ensâb" ile Cemal Karşî "Mülhâka tûs-Sûrah"

19. Yusuf Has Hâcib tarafından 1070 yılın da kaleme alınmış olan "Kutadgu Bilig" hakkında aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) Bu eser, Uygur harfleriyle Türkçe yazılmıştır.
- B) Bu eser, Türk dilinin kitap haline gelmiş en eski eseridir.
- C) Bu eser, aruz vezni ile manzum olarak yazılmış olup 6500 beyittir.
- D) Siyâset-nâme tarzındaki bu eser, "devlet yönetme bilgisi" içeren bir kitaptır.
- E) Bu eser, Karahanlı Hükûm devrlerinden Tamgaç Yusuf Kadır Han adına yazılmıştır.

20. Teftimme medreselerinin talebelerine ne ad verilir?

- A) Müderris
- B) Ferrâş
- C) Dânişmend
- D) Bewvâb
- E) Sohta

21. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı medreselerinde okutulan ulum-ı âliye (yüce ilimler) kapsamındaki derslerden biri değildir?

- A) Kur'an ilimleri
- B) Akâid
- C) Nahiv
- D) Hadis
- E) Fıkıh

2334 2005 YS A

22. Özel olarak Kur'an ilimlerinin öğretimine ayrılan medreselere ne ad verilir?

- A) Dânu'l-Tıb
- B) Meskhâne
- C) Dânu'l-Kurrâ
- D) Dânu'l-Hadîs
- E) Enderûn Mektebi

23. Zenginlerin, hükümdar ve valilerin buldukları bölgelerde bulunan kitapları toplatarak veya satın alarak kendilerine ait kitap koleksiyonlarını meydana getirerek biriktirdikleri yerler e İslam dünyasında ne ad verilir?

- A) Mescid
- B) Dâru't-Tıb
- C) Daru'l-Maarif
- D) Medrese
- E) Hizânetü'l-Kütüb

24. Mahalle esnafı ile mahalle sakinlerinin dayanışma içine girerek kurdukları vakıflara ne ad verilir?

- A) İhtisab
- B) Enderun
- C) Tahbis
- D) Vakıf
- E) Avâırız

25. I. Hakimin, vakfın sıhhat ve lüzumuna dair hüküm ü
II. Sonunda tarih ile şartların isimleri
III. Vakfıyenin yerleşim merkezi
IV. Vakfın adı, babasının adı ve mesleğinin anlatıldığı bilgiler

Yukarıdakilerden hangileri bir vâkıfyeye metninde yer almaldır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I, II ve IV
- E) II, III ve IV

26. Osmanlı dönemi Türk Sanatı ve mimarisinin gelişim ve özelliklerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Osmanlı mimarisi büyük deha olan Mimar Sinan ile doruk noktasına ulaşmıştır.
- B) Osmanlı yapılarının her cephesi eşit şekilde detaylarla işlenmiş, ama yine de giriş daha fazla vurgulanmıştır.
- C) Osmanlı mimarisi Batı Anadolu ve Doğu Akdeniz üsluplarından etkilennmiştir. Bu nedenle form, plan ve süslemelerdeki özellikler Selçuklu ve Batı Asya İslam gelenekleminden ayrıdır.
- D) Osmanlı devletinde sanatta ilgili üretimin merkezîyetçi idi ve dolayısıyla çok çeşitli dallarda eserler veren saray sanatçılarna "ehl-i hîref" denirdi.
- E) Geleneğe bağlı kalan sanatın yenilikçi olması ve dış unsurlara da yer vererek gelişmesi, her dönemde Osmanlı sanatının, kendine özgü bir üslupla kendini sergilemesini önlemiştir.

A

A

4

TFST RİTTİ.

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

2334 YS-2006-A

1. "Türk tarihi ve dolayısıyla Türk Kültür ve Medeniyeti sadece bir bölgede ve bir başlık altında ele alınmaz" yargısını en doğru açıklayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çeşitli sebeplere Orta Asya'dan çıkan Türkler dünyanın farklı bölgelerine yayılarak değişik adlarla devletler kurup ortak dilleri, dinleri, töre ve gelenekleriyle varlığını sürdürüp, oralarda Türk Kültür ve medeniyetini temsil etmişlerdir.
- B) Türkler, İslam'dan önce Bozkır medeniyeti veya Atlı Bozkır medeniyeti şeklinde isimlendirilen medeniyeti meydana getirmişlerdir.
- C) Türkler, yaratıcı bir kavim olmaları sebebiyle kendilerine özgü orijinal bir Kültür ve medeniyetin sahibidirler.
- D) Türkler, tarihini kaydeden en eski kavimlerden biridir.
- E) Dini, dili, töresi, hukuku, düşüncesi, hadiseler karşısındaki tutum ve davranışları ve sanatı ile Türk Milletinin de kendine özgü bir Kültür ve sanatı vardır.

2. Emevilerin yıkılışını ve Abbasilerin iktidara gelişini sağlayan Ebu Müslim'in Horasan'da başlattığı ihtilale katılan Türk komutan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) TARTHUN b. EZ ZÂİ
- B) ALP ER TUNGA
- C) FEHİ b. HÂKAN
- D) YUSUF KADİR-HAN
- E) MUHAMMED b. TUĞÇ

3. Aşağıdakilerden hangisi, tarih kaynaklarında Karahanlı Devleti için kullanılan adlar arasında YER almaz?

- A) İlig Hanlar
- B) Ali Efrâsiyab
- C) Evladul-Haniye
- D) Türkistan Uygur Hanları
- E) Sularudul-Hakaniye

4. I. Sultan
II. Hakan
III. Han
IV. Kağan

Yukarıdakilerden hangileri Karahanlı hükümdarları tarafından kullanılan ünvanlardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) III ve IV
- E) II, III ve IV

5. Türkmenleri Anadolu'yu fethe teşvik eden en temel sebep aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zengin topraklar
- B) Kültür
- C) Altın
- D) Din
- E) Yayılmak

6. Ahîlîğin temel ilke ve esaslarını içeren Fütüvvet-nâmelerinde geçen; "güleriüzlü, tatlı sözlü olmak, ahde vefâ göstermek ve iyi söz söylemek, kerem, cömertlik, İhvâna bağlıs, iyiliğe karşılıklı bulunmak ve teşekkür etmek" gibi hususlar Ahîlîğin ve Ahî teşkilâtının daha çok hangi yönünü vurgulamaktadır?

- A) Ahîlîğin, sadece meslek eğitimi veren bir kurum olduğunu
- B) Ahîlîğin, din ve ahlaki bilgiler vererek, imanı, ahlaki, dindar, çalışkan, olgun, müstfik insanlara hizmet eden kişiler yetiştirmeyi hedefleyen bir kurum olduğunu
- C) Ahîlîğin, bir kültür ocağı olduğunu
- D) Ahîlîğin, ekonomik ve sosyal örgütlenme olduğunu
- E) Ahîlîğin, sadece yardım ve hoşgörüsü esas aldığını

7. Anadolu'da, gayri-Müslimlere gösterdiği sevgi ve hoşgörüsüyle, bir arada yaşama konusunda örnek olduğu bilinen ve öldüğünde de Ermeni ve Süryanîlerin arkasından ağladığı Artuklu Beyi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. Kılıç Arslan
- B) Alaeddin Keykûbat
- C) Gıyâseddin Keyhüsrev
- D) Gazi Belek
- E) Kutalmışoğlu Süleyman

A

1

İzleyen sayfaya geçiniz.

2334 YS-2006-A

A

8. Aşağıdakilerden hangisi Atabetü'l-Hakâyık'a göre insan olmanın özelliklerinden biri değildir?
- A) Mal ve mevkiîlerinden dolayı kibîrînenmin ayıp olması
B) Edebın başı olarak dilin korunması
C) Dünya yaşamına aşırı derecede bağlı olmaması
D) Kadının ya da erkeğin bilgi sahibi olması
E) İyi huylarla bezenilmiş ve cömert olmaması
9. Eski Türk toplumsal yapısının öğelerinden biri olan ve aileler veya soyların bir araya gelişiyile oluşan topluluğa ne ad verilir?
- A) Boy
B) Aşiret
C) Zümme
D) İl
E) Bodun
10. Aşağıdakilerden hangisi eski Türk toplumsal yapısındaki unsurlardan biri değildir?
- A) Ok
B) Aki
C) İl
D) Bod
E) Urug
11. Eski Türklerde Kağan ya da Hakan'ın belli yerlerde Bodun'un işlerini konuşmak ve görüşmek maksadıyla yaptığı toplantıya ne ad verilir?
- A) Urug
B) Ok
C) Sep
D) Tımek
E) Kuni
12. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin ilim ve kùltüre büyük önem ve destek verdiğinin ispatı olarak bizzat eser yazmış Türk hükümdarların dan biridir?
- A) Sultan Sancar
B) Mahmud Harizmî
C) Uluğ Bey
D) Sultan Alp Arslan
E) Gazneli Mahmud

13. İslâm âleminde ilmi faaliyetler ilk ne zaman başlamıştır?
- A) Tuğrul Beyden itibaren İslam dünyasının her tarafının cami, medreselerle donatılmasıyla
B) Irak, Suriye ve Mısır'ın fethedildiği ilk üç halife döneminde
C) Gazneliler döneminde (936-1187)
D) arapçanın eğitim dili olarak kullanılmasıyla 840-1212 yılları arasında Türkistan ve Maverâünnehr'de hüküm süren Karahanlılar döneminde
E) 750-1258 yılları arasında vukû bulan Moğol istilasında
14. Tarihçilerin, ilk Osmanlı medreselerinin en şöhretlisi olduğu konusunda birleşikleri medrese aşağıdakilerden hangisi sildir?
- A) Çelebi Sultan Mehmed Medresesi
B) Muradıye Medresesi
C) Saati Medrese
D) Fatih Medresesi
E) İznik Medresesi
15. Enderûn mektebının kuruluş amacı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Devlet yönetiminde sorumluluk alacak kabiliyeti idareciler yetiştirmek
B) Mâhterân takımına yeni elemanlar yetiştirmek
C) Din bilgini sair yetiştirmek
D) Musiki eğitimi yapmak
E) Bir ıktisadi ve içtimai müesseseler olarak ele alınabilecek olan aklılık sistemini yerleştirmek
16. Özel olarak Kur'ân ilimlerinin öğretimine ayrılan medreselere ne ad verilir?
- A) Enderûn Mektebi
B) Dânu'l-Kurrâ
C) Meşkhâne
D) Dânu'l-Tıb
E) Dânu'l-Hadis
17. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı döneminde ihtisas medreseleri olarak hizmet eden müesseselerden biri değildir?
- A) Dânu'l-Hadis
B) Dânu'l-Hikme
C) Dânu't-Tıb
D) Dânu'l-Kurrâ
E) Dânu'l-Hıftâz

İzleyen sayfaya geçiniz.

18. İslâm dünyasında kurulan kütüphanelere temel oluşturan ilk özel kitap koleksiyonu kim tarafından meydana getirilmiştir?

- A) El-Me'imûn
- B) Yâkût el-Hamevî
- C) İkrînî Bâyezîd
- D) Hâlid b. Yazîd b. Muâviye
- E) Fâth Sultan Mehmed

19. Zenginlerin, hükümdar ve valilerin buldukları bölgelerde bulunan kitapları toplayarak veya satın alarak kendilerine ait kitap koleksiyonlarını meydana getirerek biriktirdikleri yerlere İslâm dünyasında ne ad verilir?

- A) Mescid
- B) Darü'l-Tib
- C) Darü'l-Maârif
- D) Medrese
- E) Hizânetü'l-Kütüb

20. Aşağıdakilerden hangisi Türk-İslâm medeniyeti tarihinde pek çok örneğine rastladığımız dini, sağlık ve sosyal yardım gayelerine yönelik vakıf müesseseleri arasında Yer almaz?

- A) Cami
- B) Beytül-Hikme
- C) Darü'l-Şifâ
- D) Darü'r-râha
- E) Imare

21. Aşağıdakilerden hangisi geniş anlamda imâret kapsamına giren meşrûta binalardan biri değildir?

- A) Dergah
- B) Arasta
- C) Tâbhâne
- D) Kervansaray
- E) Aşevi

22. Bir vakfiye metninde aşağıdakilerden hangisine her zaman raslanmaz?

- A) Tanrı ve şahitlerin ismi
- B) Kadının yani Hakimin vakfın sıhhat ve lüzumuna dair hükmü ve mühüme vakfın tasdik
- C) Vakfın adı, babasının adı, mesleği ve şahsiyeti ile ilgili bilgiler
- D) Allah'a hamd ü senâ ile Peygambere salât u selâm
- E) Devrin hükümdarının adı

23. Vakfiyeler hem şekil hem de metin içeriği bakımından incelendiği zaman aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Vakfiyeler, devrin örf, âdet ve folklorik değerlerini aktarır.
- B) Bazı vakfiyeler, vakfın kurulduğu bölgenin inanç ve mezhep durumunu gösterir.
- C) Vakfiye metinleri, devrin tarihine ışık tutan birer vesîkadır.
- D) Vakfiye metinleri, vakfın bulunduğu bölgenin sosyal yapısını ve ekonomik durumunu yansıtır.
- E) Vakfiyeler, devrin sanat ve estetik özelliklerini yansıtmaz.

24. Vakıf kuran bir kişinin bir yazı ile müracaatı üzerine, hakimin murâfâ'a yoluyla hükmünü verdiği gösteren resmi belgeye ne ad verilir?

- A) Akar
- B) Mekûf
- C) Vakıfnâme
- D) Mütavelî
- E) Muhtesib

25. Eski Türklerde ölenin, toprağa gömülmesinden sonra başka bir dünyaya geçip orada sonsuz bir hayat yaşayacağına inanıldığı için; cenazelerinin, atı, biricilik takımları, silah ve değerli eşyalarını ile birlikte gömüldüğü mezarlara ne ad verilir?

- A) Kümbe
- B) Türbeler
- C) Ehl-i Hiref
- D) Kurganlar
- E) Ribat- Melik

26. Aşağıdakilerden hangisi, Orta Asya/Eski Türk sanatı ve kültürünü tanımlayan ve hatırlatan kelime, isim ve kavramlar arasında Yer almaz?

- A) Çadır sanatı
- B) Orhun âbide ve kitâbeleri
- C) Hat sanatı
- D) Balbal-Kurgan
- E) Bozkır kültür ve sanatı

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

1. "Türk tarihi ve dolayısıyla Türk Kültür ve Medeniyeti sadece bir bölgede ve bir başlık altında ele alınamaz" yarısını en doğru açıklayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Türkler, tarih kaydettiği en eski kavimlerden biridir.
B) Türkler, yaratıcı bir kavim olmaları sebebiyle kendilerine özgü orijinal bir kültür ve medeniyetin sahibidirler.
C) Türkler, İslam'dan önce Bozkır medeniyeti veya Atlı Bozkır medeniyeti şeklinde isimlendirilen medeniyeti meydana getirmişlerdir.
D) Çeşitli sebeplerle Orta Asya'dan çıkan Türkler dünyanın farklı bölgelerine yayılarak değişik adlarla devletler kurup ortak dilleri, dinleri, töre ve gelenekleriyle varlıklarını sürdürüp, oralarda Türk kültür ve medeniyetini temsil etmişlerdir.
E) Dini, dili, töresi, hukuku, düşüncesi, hadiseler karşısında tutum ve davranışları ve sanatı ile Türk Milletinin kendine özgü bir kültür ve sanatı vardır.
2. "Bir millet tarafından çağlar boyunca vücuda getirilen ve günümüze aktarılan maddi ve manevi her şey o milletin milli kültürü kavramı içine girer" yarısının gereği aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?
- A) İnsanın bulunduğu her yerde bir tarih vardır ve yaşamıştır.
B) Milli kültürün belirgin özelliği, o millet tarafından ortaya konmuş, benimsenmiş ve geliştirilmiş olmasıdır.
C) Büyük imparatorluklar ki, birbirine yabancı ırk, dil ve hatta dini cemaatleri aynı siyasi nizam altında toplamaktadır.
D) İnsanın bulunduğu her yerde mutlaka milli kültür ve medeniyet unsurları bulunur.
E) Tarih beşeriyetin müşterek mahsulüdür, dolayısıyla onun kültür ve medeniyete ayrılmaz ilişkisi bulunmaktadır.
3. "Orhun Abideleri"nin ortaya çıktığı kültür ve medeniyet çövesi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Ötüken
B) Göktürk medeniyeti
C) Orta Asya Türk kültür ve medeniyeti
D) Atlı Bozkır Kültürü
E) Bozkır medeniyeti
4. İslamiyetin zuhurundan sonra Türklerle müslüman Araplar ilk defa hangi olaydan sonra karşı karşıya gelmişlerdir?
- A) Emevilerin Endülü'sü fethetmesi
B) Hz. Ömer zamanında müslüman Arapların Sasanileri yenip İran'ı fethetmesi
C) Arapların Hz. Muhammed'in peygamberliğini kabul edip müslüman olması
D) Talas meydan muharebesinin yapılması
E) Müslüman Arapların Bizans'ı mağlup edip Suriye ve Filistin'i fethetmesi
5. Müslümanlığı seçenlerin sayısının artmasından endişe duyan Horasan Valisi Cerrah b. Abdullah hangi şartı öne sürerek zahiren Müslüman olanların artışını önlemeye çalışmıştır?
- A) Arabistan'a göç etme şartı
B) Evli olma şartı
C) Bir miktar bedel ödeme şartı
D) Erkek çocuk sahibi olma şartı
E) Sünnet olma şartı
6. Türkler hakkında sahin hadis kaynaklarında yer alan hadisleri, Türk-Arap münasebetlerinin gelişimi ve mahiyeti bakımından ele alındığında, aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?
- A) Bu rivayetler Müslüman Arapları, Türklerle karşı savaşları alkoymaya yöneliktir ve sahin ojablidir.
B) Bu rivayetler vasıtasıyla devrin olaylarını yorumlamak mümkün olabilir.
C) Bu hadeler Müslüman Arapların, münasebette buldukları milletlere bakışını ve özellikle Türkler hakkındaki kanaatlerini yansıtabilir.
D) Bu ifadeler Müslüman Arapların diğer milletle karşısındaki hakimiyetlerini kaybetme psikolojisini gösterebilir.
E) Söz konusu rivayetler Emeviler döneminde Türklerin İslam'ı kabul ettiklerini ve askerî kabiliyetlerini gösterir.
7. 905 yılında Muhammed b.Süleyman el-Katibi komutasındaki Abbasi hilafet ordusu Mısır'da 37 yıl hüküm süren hangi hanedanlığa ve devlete son vermiştir?
- A) Memlükler
B) Tolunoğulları
C) Sacoğulları
D) İnşidiler
E) İdil Bulgar Hanlığı

A

8. Türk-İslam devletlerinde hükümdar adına hareket eden, hükümetin başı ve devlet teşkilatının ikinci adamı durumundaki vezire Karahanlılarda ne ad verilir?
- A) Yuğnuş
B) Emîr-i Dâd
C) Ulu Hâcib
D) Divan-ı Vezâret
E) Sadrazam
9. İslam Tarihinde Oğuzlar, gayri müslim Oğuzlar'dan, müslüman olanları ayırmak için gayri müslimlere ne ad vermişlerdir?
- A) Türkmen
B) Yabancı
C) Subaşı
D) Kül erkin
E) İsrâfil
10. 1071 yılında Bizanslılar ile Selçuklular arasında yapılan meydan muharebesi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Hazar
B) Malazgirt
C) Hargâh
D) Afrâsyâb
E) Talas
11. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'ya göç ederek yerleşen Türkmen kitleler arasında yer almaz?
- A) Bilim adamları
B) Sanat erbabı
C) Yeminîler
D) Tüccar ve esnaf zümreleri
E) Çeşitli tarikat mensubu şeyh ve dervişler
12. Ahilerin çevrelerindeki insanların dini, ahlaki kurallarla ruhlarını beslediği, meslek ve toplum hayatını düzenleyen kurallara nasıl uyacaklarını öğretilip eğitimleri müesseselere ne ad verilir?
- A) Fütüvethâmme
B) Ahi Zaviyeleri
C) Ahi tekkeleri- medreseler
D) Örgün eğitim müesseseleri
E) Lonca-mürüvvet
13. Sosyo-ekonomik özelliği ağır basan bir teşkilat olan ahlilik daha çok hangi zümreler arasında yayılmıştır?
- A) Boylar birliği
B) Askerler
C) Sanatkar ve esnaf
D) Din adamları
E) Devlet kademeleri

14. Aşağıdakilerden hangisi Hacı Bektaş Veli'ye ait eserlerden biri değildir?
- A) Makâlât
B) Kitâbu'l-Fevâid
C) Basmâle Şerhi
D) Hacı Bektaş'ın Nasihatleri
E) Risâletü'n-Nushîyye
15. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlılar devrinde Müslim-Gayri- müslim ilişkilerinden biri değildir?
- A) Yaya emaneti
B) Komşuluk
C) Müdara
D) İstimâlet vermek
E) Miras hayatı

16. Aşağıdakilerden hangisi Atabetü'l-Hakâyk'a göre insan olmanın özelliklerinden biri değildir?
- A) Mal ve mevkilerinden dolayı kibirenmenin ayıp olması
B) Edebin başı olarak dilin korunması
C) Dünya yaşamına aşırı derecede bağlı olunması
D) Kadının ya da erkeğin bilgi sahibi olması
E) İyi huylarla bezenilmesi ve cömert olunması
17. Toplum içinde yaşayan insana değer veren, Allah'ın insanı öteki varlıklardan farklı yarattığını, insanın gönlü sahibi olduğunu ve gönlünün ise yaradanın tahtı olduğunu düşünün, bu sebepten gönlü korumak gerektiğine inanan düşünür aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Yunus Emre
B) Hacı Bektaş Veli
C) Mevlana
D) Sultan Velâd
E) Fuzulî

18. Aşağıdakilerden hangisi tarihimiz boyunca Türk aile müessesesinin özelliği olarak her zaman geçerliliğini koruyan hususlardan biri değildir?
- A) Türk toplumlarındaki evlenmelerde, dışardan evlenme (exogamiye) hiç görülmeyen bir uygulama olması
B) Türk ailesinde nikahın zorunlu olduğu için müesseseleşmesi
C) Bazı istisnalar dışında Türk toplumlarında çok kadınlı evliliğin (poligamiye) görülmesi ve tek kadınlı evliliğin esas olması
D) Evlenilecek kadının asil "soylu-soplu, soylu temiz olması"nın istenmesi
E) Türk ailesinde şefkat, sevgi ve saygının hakim olması

19. İnsan hayatında temel fiziksel ihtiyaçların sağlanması yanında eğitim, terbiye etme ve haklara sahip kılma gibi insani gereksinimleri karşılayan ilk kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplum
- B) Okul
- C) Aile
- D) Devlet
- E) Sosyal kurumlar

20. Aşağıdakilerden hangisi Karahanlılar döneminde Doğu Türkistan'da İslami ilimlerin önemli bir gelişme/çinide olduğunu gösteren eserlerden biri değildir?

- A) Sem'ânî "Kutabu'l-Erşâb" ile Cemal Karşî "Mühâkaka'tü's-Sürâh"
- B) Yusuf Has Hâcib "Kutadgu Bilig"
- C) Kaşgarlı Mahmud "Divânü Lügati't-Türk"
- D) Edîb Ahmed b. "Atabetü'l-Hakâyik" ile Ebu'l-Fitüh Abdülgafir b. el-Hüseyn "Tarih-i Kaşgâr"
- E) Bîrdî "el-Âsârü'l-Bâkiye'anî'l Kurunû'l-Haliye"

21. Genel kanaate göre Osmanlı devletinin ilk medresesi olarak bilinen ve Orhan Bey tarafından İznik'te yapılan meşhur medresenin adı ve ilk müderrisi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Gök Medrese, Şeyh Edeballı
- B) Saatlı Medrese, Zekeriya el-Kazvîni
- C) Manastır Medresesi, Şerafeddin Mahmud el-Kaysarî
- D) İznik Medresesi, Şerafeddin Mahmud el-Kaysarî
- E) Manastır Medresesi, Molla Fenarî

22. Anadolu Selçukluları ve Karamanoğulları'nda kıraat ilmi tahsil edilen müesseselere ne ad verilir?

- A) Dâru's-Sihha
- B) Dâru'l-Merzâ
- C) Dâru'l-Âfiye
- D) Dâru'l-Huffâz
- E) Dâru't-Tib

23. Zenginlerin, hükümdar ve valilerin buldukları bölgelerde bulunan kitapları toplayarak veya satın alarak kendilerine ait kitap koleksiyonlarını meydana getirerek biriktirdikleri yerlere İslâm dünyasında ne ad verilir?

- A) Medrese
- B) Hizânetü'l-Kütüb
- C) Dâru'l-Maarif
- D) Mescid
- E) Dâru't-Tib

24. 1021/1612 tarihli Mehmed Efendi kızı Fâtıma'ya ait bir vakfiyede; Hacı Hüseyin Maktâbînde okuyan 15 yetim çocuga ramazan-ı şerif geldiğinde kıyafet alınmasına ilişkin vakıf belgesi hangi amaca yönelik vakfa ornektir?

- A) Şahıs ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik vakıflar
- B) İmarat
- C) Sağlık ve sosyal yardım gayelerine yönelik vakıflar
- D) Dini ve ilmi gayelere yönelik vakıflar
- E) Dâru'ş-Şifalar

25. Bir vakfiye metninde iğerek bakımından aşağıdakilerden hangisi her zaman bulunmaz?

- A) Vakfın adı, babasının adı, mesleği ve şahsiyeti ile ilgili bilgiler
- B) Bir veya birden fazla kâdının, vakfın hukukî durumunu tasdik ettiği gösteren kayıt ve imzâlar
- C) Vakfedilen malların niteliği, niceliği, kullanımını ve vakfın idaresi ile ilgili bilgiler
- D) Aile'nin hamd u senâ ile Peygamber'e salât u selâm
- E) Devrin hükümdarı ve idarecilerinin adı

26. Daha çok bitki ve hayvan motiflerinin stilize edilmesiyle ezilmiş, yarak alın ve çeşitli renklerde yapılan süsleme sanatına ne ad verilir?

- A) Hat sanatı
- B) Çini sanatı
- C) Minyatür sanatı
- D) Tezhib sanatı
- E) Dokumacılık ve oymacılık sanatı

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

2008 YS 3251-A

1. Kültür ve medeniyet tarihçilerinin Türk Kültürünü "Atıl Bozkır Kültürü" olarak isimlendirdikleri dönem Türk Kültür medeniyetinin hangi dönemidir?
- A) Şark kültüründen önceki dönemdir.
B) Göçebelik dönemidir.
C) İslâm'dan önceki dönemdir.
D) Şark kültüründen sonraki dönemdir.
E) İslâm'dan sonraki dönemdir.
2. İslamiyet'in geliştiği Araplar, fetihlerle Arap yarımadasının dışına çıkarak hangi imparatorlukları mağlup etmiştir?
- A) Emeviler
B) Karahanlılar ve Öğuzlar
C) Bizanslılar ve Sasaneler
D) Akşitler
E) Abbasiler
3. Aşağıda verilen kelime ve kavram grupları arasında diğerlerindeki gibi bir ilişki yoktur?
- A) Badiye-Bedevilik
B) Hadariyet-Medeniyet
C) Hikemiyet-İhtimayyat
D) Kültür-Hars
E) Umran- Medeniyet
4. Aşağıdakilerden hangisi, Emeviler döneminde Horasan valisi olan Kuteybe b.Müslim'in faaliyetlerinin sonucu meydana gelen olaylardan biri değildir?
- A) Türklerle Müslüman Araplar arasında şiddetli çarpışmalar olması
B) 709'da Buhara'nın feth edilmesi
C) Mâverünnehr'in tamamının feth edilmesi
D) 712'de Semerkand'ın feth edilmesi
E) Müslümanlar ile Hazarlar arasında ilk ciddi çarpışmaların başlaması

5. Müslüman Araplar ile Türkler arasındaki ilk karşılaşma ne zaman gerçekleşmiştir?
- A) M.642 Müslümanların Sasaneler'e karşı Nihavend Savaşı'nı kazanmalarından sonra
B) Hz. Ömer zamanında gerçekleştirilen fetihler sonucunda
C) Müslüman kuvvetlerin kumandanı Ahnef b.Kays Herat'ı zaptettikten sonra
D) Göktürk Devletinin zayıflaması ve güçlü askeri birliğin sağlanamaması sonucu
E) On yıl süren Kuteybe b.Müslim'in faaliyetleri sonucu

6. Aşağıdakilerden hangisi Karahanlılar Devleti'nin bilinen isimlerinden biri değildir?
- A) el-Hanıyye
B) Türkistan Hanları
C) Uğrusana Hanları
D) Müldku'l-Hanıyye
E) İlig Hanlar

7. I. Yönetici aile ve askerî unsur Türk'tür.
II. Sünnî hilafetin dini otoritesini kabul etmişlerdir.
III. Müslüman Arap coğrafyasında gelişmişlerdir.
IV. Bağdat merkezlidir.
- Yukarıdakilerden hangileri ilk müslüman Türk devletlerinin özellikleridir?
- A) Yalnız I
B) II ve III
C) III ve IV
D) I, II ve III
E) II, III ve IV

8. Aşağıdakilerden hangisi Selçukluların tarih sahnesine çıktığı dönem İslam dünyasındaki mevcut devletler arasında yer almaz?
- A) Abbasi devleti
B) Büveyhi devleti
C) Fatımi devleti
D) Kutluk devleti
E) Gazneliler

A

9. Selçuklular da, hizmetleri karşılığı askeri ve sivil devlet adamlarına ülke topraklarından belirci bir miktar veya bazı yerlerin verilmesine ne ad verilir?

- A) Emir-i Dad
- B) İka
- C) Divân-ı İşraf
- D) Hâcibul-Huccâb
- E) Divân-ı Arız

10. Selçuklu Sultanı Alp Arslan'ın vefatından sonra tahta aşağıdakilerden hangisi oturmuştur?

- A) Tuğrul Bey
- B) I. Hüseyin
- C) Çağrı Bey
- D) Melikşah
- E) Süleyman

11. Zaviyelerde verilen teorik bilgiler arasında en önemlisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zaviyenin şeyhinin bağlı bulunduğu tarihin disiplinleri
- B) Psikolojik öğretiler
- C) Ahlakî disiplinler
- D) Toplumun kültür yapısı
- E) Tasavvuf disiplinleri

12. Türk kültür tarihinde "eli ağık, cömert, yiğit" anlamında bir meslek sahibi için aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Aki
- B) Kadi
- C) Şeyh
- D) Kethüda
- E) Hâcip

13. Aşağıdakilerden hangisi Hacı Bektaş Veli'ye ait eserlerden biri değildir?

- A) Besmele Şerhi
- B) Makâlât
- C) Kitâbu'l-Fevâid
- D) Risâletü'n-Nushiyye
- E) Hacı Bektaş'ın Nasihatleri

14. Toplum içinde yaşayan insana değer veren, Allah'ın insanı öteki varlıklardan farklı yarattığını, insanın gönlü sahibi olduğunu ve gönlünün ise yaradanın tahtı olduğunu düşünen, bu sebepten gönlü korumak gerektiğine inanan düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hacı Bektaş Veli
- B) Mevlana
- C) Sultan Valied
- D) Yunus Emre
- E) Fuzuli

15. Aşağıdakilerden hangisi Edip Ahmed Yüknekî'nin eseri olan "Atebetü'l-Hakâyık"ın, muhtevâ, dil ve edebî tür açısından özelliklerinden biri değildir?

- A) Eserin, toplumu aydınlatmak, ahlakî açıdan insanlara bir takım öğütler vermek amacıyla yazılması
- B) Eserde, Kur'ân ve Hadislere yer verilmeyle birlikte, yer yer İslam öncesi Türk kültürünün izlerine de rastlanması
- C) Eserin, Karahanlılar döneminde yazılması
- D) Eserin, Karahanlı Türkçesi/Kaşgar diliyeye kalem alınması
- E) Eserin, vaaz ve nasihat içeren nesir türünde kalem alınması

16. Türk kültüründe ve Türk toplumundaki "şep" kavramının karşılığı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Selçuklu döneminde evlenme ve kız isteme işinde aracılık eden kişidir.
- B) Gelin adayının kardaşlarına verilen hediye'nin adıdır.
- C) Düğün sahibi ve genellikle de oğlan tarafının düğünde yaptığı paradır.
- D) Düğün sırasında verilen düğün yemeğinin adıdır.
- E) Evlenecek olan gelin kızın çeyizine verilen isimdir.

17. Nakle dayanan İslami ilimlere yardımcı ilimler olarak kabul edilen ilimlere âlet ilmi anlamında ne ad verilir?

- A) El-Ulum'ü'd-dâhile
- B) El-Ulum'ül-Âliye
- C) El-Ulum'ül-Muhassasa
- D) El-Ulum'ül-Müşterake
- E) El-Ulum'ül-Şer'iyye

18. Karahanlılar'dan günümüze intikal eden Yusuf Has Hâcib'in 1070'de yazdığı eser aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Divan-ı Hikmet
B) Kutadgu Bilig
C) Divânü Lügati't-Türk
D) Atebetü'l-Hakâyik
E) Tarh-ı Kaşgar
19. Genel kanaate göre Osmanlı devletinin ilk medresesi olarak bilinen ve Orhan Bey tarafından İznik'te yaptırılan meşhur medresenin adı ve ilk müderrisi aşağıdakilerden hangisinde birlikte ve doğru olarak verilmiştir?
- A) Manastır Medresesi, Şerafeddin Mahmud el-Kayseri
B) İznik Medresesi, Şerafeddin Mahmud el-Kayseri
C) Gökt Medrese, Şeyh Edeballı
D) Manastır Medresesi, Molla Fenari
E) Saati Medrese, Zekeriyya el-Kazviri
20. Teftimme medreselerinin talebelerine ne ad verilir?
- A) Dânişmend
B) Sohta
C) Bewâb
D) Müderris
E) Ferrâş
21. Anadolu Selçukluları' ve Karamanoğulları'nda kırâat ilmi tahsil edilen müesseselere ne ad verilir?
- A) Dânu'l-Huffâz
B) Dânu't-Tib
C) Dânu'l-Âfiye
D) Dânu's-Sihha
E) Dânu'l-Merzâ
22. Fatih Sultan Mehmed'den Osmanlı Devletinin son dönemlerine kadar devam eden, özellikle ramazan aylarında padişahların, ileri gelen şahısların ve ilim adamlarının katılıp, ilmi tartışma ve sohbetlerin yapıldığı ilim meclislerine ne ad verilir?
- A) Bed-i Besmele Cemiyeti
B) Münazara-i Ulema
C) Durûs-i Ulemâ-i Osmanîyye
D) Telhisü'l-Beyân
E) Huzur dersleri

23. Zenginlerin, hükümdar ve valilerin buldukları bölgelerde bulunan kitapları toplayarak veya satın alarak kendilerine ait kitap koleksiyonlarını meydana getirerek biriktirdikleri yerlere İslâm tarihinde ne ad verilir?

- A) Dânu'l-Tib
B) Mescid
C) Dânu'l-Maarif
D) Medrese
E) Hızânetü'l-kütüb

24. Aşağıdaki vakıf eserlerinden hangisi diğerlerinden farklı bir konumdadır?

- A) Çeşme
B) Cami
C) İmaret
D) Kervansaray
E) Dânu'ş-Şifa

25. I. Uzun veya kısa bir başlangıç

- II. Duâ ve senâ
III. Yazının niyet ve düşünceleri
IV. Tarih ve şahıtların isimleri

Yukarıdakilerden hangileri vakfiyelerdeki bölümleri oluşturur?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I, II ve IV
D) II ve III
E) I, II ve IV

26. Eski Türklerde ölenin, toprağa gömülmesinden sonra başka bir dünyaya geçip orada sonsuz bir hayat yaşayacağına inanıldığı için; cenazelerin, atı, bincilik takımları, silah ve değerli eşyaları ile birlikte gömüldüğü mezarlara ne ad verilir?

- A) Tübbeler
B) Ehl-i Hiref
C) Ribat-ı Melik
D) Kümbet
E) Kurganlar

1. "el-Hadâra" sözcüğü Araplara göre aşağıdakilerden hangisini ifade eder?
- A) Örf, adet ve iman ve teşkilattan meydana gelmiş bir sistemdir.
B) İnsan tab'ânı medenidir.
C) Bir yerden başka bir yere göçtür.
D) Göçebelikten vazgeçip yerleşik hayata geçiştir.
E) İlim, teknik mahsullerinden yararlanılarak refah içinde yaşamaktır.
2. Hadis ilminin gelişmesi açısından hicri ikinci yüzyıl ortalarından hicri beşinci yüzyıl sonlarına kadar geçen dönemde ne ad verilir?
- A) Tasnif devri
B) Saıcar dönemi
C) Ahiler dönemi
D) Timurular dönemi
E) Emevî ve Abbasiler dönemi
3. Bağimsız Türk hükümdarlarının hakimiyetinde bulunan Mâverâünnehr'in fethi büyük ölçüde hangi müslüman arap valî döneminde gerçekleşmiştir?
- A) Hasan b. Hanzala (701 - 704)
B) Evs b. Hacer (715 - 718)
C) Şemmah b. Zırar (700 - 701)
D) Ebu's-Sâc Divâd b. Yusuf Divâdest (711 - 713)
E) Kuteybe b. Müslim (705 - 715)
4. Gazneliler devletini, Horasan ve Mâverâünnehr'i terk edip Afganistan ve Hindistan bölgesine çekilmeye sevk eden en önemli sebep aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Güçlü hükümdar Sultan Mahmud'un ölmesi ve Sultan Mesud'un tahta geçmesi
B) Gazneliler devleti karşısında Büveyhî devletinin güç ve baskısının artması
C) Abbasi halifesi el-Kâdir Billah'ın Sultan Mahmud'a "Yeminü'devle ve Eminü'l-Millet" ünvanını vererek onu Hindistan'ın fethine göndermesi ve burayı onlara bırakması
D) Gaznelilerin, Horasan ve Mâverâünnehr'e yerleşen ve gitilince güçlenen Selçuklular karşısında Dandanakan'da yenilmesi
E) Gaznelilerin Horasan ve Mâverâünnehr hakimiyeti hususunda Karahanlılarla anlaşması
5. İlk Müslüman Türk devletlerinde saray teşkilatında birinci devlet teşkilatında hükümdar ve vezirden sonra üçüncü sırada aşağıdakilerden hangisi yer alır?
- A) Nâib
B) Hacıb
C) Subaşı
D) Teğin
E) Emir-i Dâd
6. Selçuklular Devletinin kuruluğu döneminde İslam dünyasının durumu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
- A) İsmailî-Batınî inanç ve felsefesinin sahîbî Fâtımîlerin bu inançlarını yayarak, sünnî inanç yayılatmıştı.
B) Selçuklular Abbasi hilafeti yanlısı bir siyaset takip etmişlerdir.
C) Yusuf Kadir Harî'nin 1032'de ölümüyle birlikte yeni hadiseler olmuş ve dengeler değişmiştir.
D) İslam dünyası dini otorite bakımından İkiye bölünmüştür.
E) İslam dünyasında, bir tarafta Maturîdî-Eş'ârî Şafîî gibi mezhepler, diğer tarafta Şii veya Gılatî Şîa olarak kabul edilen mezhepler vardır.
7. Sâsâni hükümdarı II. Hüsvray'ın m.612-626 yılları arasında Anadolu'yu istila etmesinden sonra karşı bir hareketle Anadolu'yu yeniden Bizans egemenliği altına alan aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Mihael
B) Gâzi Belek
C) Diogenes
D) Heraklios
E) Marko Polo
8. Ahi zaviyelerinde okunan, Türkçe Fütüvvet-nâme aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Cobanoğlu Fütüvvet-nâme
B) Kitâbu Mir'âti'l-Mürüvve
C) İbn Batuta'nın Seyahatnâmesi
D) İlyasoğlu Ahmed'in Tuhfetü'l-Vasâyâ'sı
E) Evliya Çelebi'nin Seyahatnâmesi

İzleyen sayfaya geçiniz.

9. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklular döneminde Anadolu'da yaşayan topluluklardan biri değildir?

- A) Yahudiler
- B) Ermeniler
- C) Rumlar
- D) Süryaniler
- E) Türkler

10. Aşağıdakilerden hangisi Edip Ahmed Yüknemî'nin eseri olan "Atabetü'l-Hakâyk"ın, muhtevâ, dil ve edebî tür açısından özelliklerinden biri değildir?

- A) Eserde İslam öncesi Türk yaşayışına dair izlerin bulunmaması
- B) Eserde, Kur'an ve Hadislere yer verilmeyle birlikte, yer yer İslam öncesi Türk kültürünün izlerine de rastlanması
- C) Eserin, Karahanlı Türkçesi/Kaşgar dilıyla kaleme alınması
- D) Eserin, toplumu aydınlatmak ahlâkî açıdan insanlara bir takım öğütler vermek amacıyla yazılması
- E) Eserin, Karahanlılar döneminde yazılması

11. Eski Türk toplumsal yapısının öğelerinden biri olan ve alleleler veya soyların bir araya gelişiyile oluşan topluluğa ne ad verilir?

- A) Zümre
- B) Boy
- C) İl
- D) Bodun
- E) Aşirel

12. İnsan hayatında temel fiziksel ihtiyaçların sağlanması yanında eğitime, terbiye etme ve haklara sahip kılma gibi insani gereksinimleri karşılayan ilk kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okul
- B) Devlet
- C) Toplum
- D) Sosyal kurumlar
- E) Aile

13. Türk kültür ve medeniyeti tarihinde "bilgin hükümdarlar devri" olarak isimlendirilen Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Selçuklular
- B) Karahanlılar
- C) Gazneliler
- D) Osmanlılar
- E) Timurular

14. Aşağıdaki eserlerden hangisi büyük Türk bilgini Bîrunî'ye aittir?

- A) Târîhu'l-Beyhâkî
- B) Târîhu'l-Yemînî
- C) Zeynü'l-Ahbâr
- D) Menâkıbu'l-Ârifin
- E) El-Kânûnu'l-Mes'ûdî

15. Fatih Sultan Mehmed, kendisinin inşa ettirip yeniden hiyerarşik yapılanmayla yenileyerek örgütlediği medreseye ne ad vermiştir?

- A) Hâşiye-i Tecrîd
- B) Fatih medreseleri
- C) Tetimme
- D) Sahn-ı Semân
- E) Mûsıla-yı Sahn

16. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı medreselerinde okutulan ulûm-î âliye (yüce ilimler) kapsamındaki derslerden biri değildir?

- A) Hadis
- B) Nahiv
- C) Kur'an ilimleri
- D) Fıkıh
- E) Akâid

17. "Sıbyân Mektebi" ya da "Mahalle Mektebi" ile aşağıdakilerden hangisi arasında hiçbir ilişki kurulamaz?

- A) Âmin alayı
- B) Küttâb
- C) Bed'i besmele cemriyeti
- D) Murâbit
- E) Taş mektep

18. Saray, devlet ve ordu hizmetlerinin görülmesinde ihtiyaç duyulan üst düzey bürokrat ve diğer personelin yetiştirilmesi için Osmanlılar döneminde kurulan mektep aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fatih medresesi
- B) Darü'l-Muallimîn
- C) Enderûn mektebi
- D) Senzâdeğân mektebi
- E) Acemioglanlar mektebi

19. Osmanlılar devrinde İstanbul'da kurulan ve umuma ait ilk kütüphaneler arasında kabul edilen, halen hizmet veren Köprülü Kütüphanesi kim tarafından kurulmuştur?

- A) Mehmet Fuat Köprülü
- B) Sadrazam Köprülü Murad Paşa
- C) Sadrazam Köprülü Fazıl Ahmed Paşa
- D) Sadrazam Köprülü Gedik Ahmed Paşa
- E) Fatih Sultan Mehmed

20. Aşağıdakilerden hangisi İslam dünyasında ve toplumlarda kütüphane karışlığı kullanılan adlardan biri değildir?

- A) Darü'l-Kütüb
- B) Beytül-Hikme
- C) Camiü'l-Kütüb
- D) Hizretü'l-Kütüb
- E) Hazine-i Kütüb

21. Aşağıdakilerden hangisi Türk-İslam medeniyeti tarihinde pek çok örneğine rastladığımız dini, sağlık ve sosyal yardım gayelerine yönelik vakıf müesseseleri arasında yer almaz?

- A) Cami
- B) Imare
- C) Beytül-Hikme
- D) Dâru'l-râha
- E) Dâru'l-ş-şifa

22. Mahalle esnafı ile mahalle sakinlerinin dayanışma içine girerek kurdukları vakıflara ne ad verilir?

- A) Tahbis
- B) Vakıf
- C) İhtisab
- D) Enderun
- E) Avânz

23. Bir vakfiye metninde aşağıdakilerden hangisine her zaman rastlanmaz?

- A) Devrin hükümdarının adı
- B) Tarih ve şahıların ismi
- C) Vakfın adı, babasının adı, mesleği ve şahsiyeti ile ilgili bilgiler
- D) Allah'a hamd ü senâ ile Peygamberle sa lâtu selâm
- E) Kadının yani Hakimin vakfır sıhhat ve lüzumuna dair hükmü ve mühürle vakfın tasviki

24. Vakfiyeler hem şekil hem de metin içeriği bakımından incelendiği zaman aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Vakfiye metinleri, devrin tarihine ışık tutan birer vesikadır.
- B) Bazı vakfiyeler, vakfın kurulduğu bölgenin inanç ve mezhep durumunu gösterir.
- C) Vakfiye metinleri, vakfın bulunduğu bölgenin sosyal yapısını ve ekonomik durumunu yansıtır.
- D) Vakfiyeler, devrin sanat ve estetik özelliklerini yansıtmaktan uzaktır.
- E) Vakfiyeler, devrin öf, âdet ve folklorik değerlerini aktarır.

25. Aşağıdakilerden hangisi, Orta Asya/Eski Türk sanatı ve kültürünü tanımlayan ve anlatılan kelime, isim ve kavramlar arasında yer almaz?

- A) Çadır sanatı
- B) Hat sanatı
- C) Ortun âbide ve klâbeleri
- D) Kurganlar
- E) Bozkır kültür ve sanatı

26. Şehir içlerinde bulunan "han" yapılarının karşılığı olarak, şehirlerarası yollarda bulunmalarına ne ad verilir?

- A) Kışla
- B) Kervansaray
- C) Ribât
- D) Darü'l-İmare
- E) Kumbet

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

1. İslamiyet'in gelişi ile Araplar, fetihlerle Arap yarımadasının dışına çıkarak hangi imparatorlukları mağlup etmişlerdir?
 A) Emeviler
 B) Bizanslılar ve Sasaniler
 C) Akşitler
 D) Karahanlılar ve Öğuzlar
 E) Abbasiler
2. Medeniyet ve kültür hakkında aşağıdaki açıklamalardan hangisinin doğruluğu kabul edilemez?
 A) Millî kültürün belirgin özelliği, o millet tarafından vücutlandırılmış benimsenmiş ve geliştirilmiş olmasıdır.
 B) İnsan ve insan topluluklarının bulunduğu her yerde mutlaka medenileşme zeminine rastlamak olasıdır.
 C) Aynı medeniyete mensup milletlerin kendilerine özgü millî kültür unsurlarından söz edilemez.
 D) İnsanlık tarihinin akışı içerisinde ortaya çıkan medeniyetler arasında çeşitli yollarla etkileşim olmuştur.
 E) Her kültür ayrı bir topluluğu temsil eder.
3. Hem cereyan ediş şekli, hem de ortaya çıkardığı sonuçlar itibarıyla, Türk-Arap ilişkilerinin seyrini ve şeklini değiştirerek yeni bir dönem başlatan olay aşağıdakilerden hangisidir?
 A) Kutaybe b. Müslir'in Türk yurdu olan Mâverâünneh'r'i Müslüman-Türk hakimiyetine kazanması
 B) Ömer b. Abdülaziz'in halifeliği ve Türkler arasında İslâm'ı yayma faaliyetleri
 C) Harun Reşid'in muhâfız birliklerini Türklerden oluşturması
 D) Müslüman Araplar ve Türkler ile Çinliler arasında cereyan eden Talas savaşı
 E) Ebu Müslim Horasan'ın başlattığı Abbasi ihtilali
4. Hadis ilminin gelişmesi açısından "Tasrif Devri" aşağıdakilerden hangisidir?
 A) Hicri beşinci yüzyıl
 B) Hicri ikinci yüzyıl başı ile hicri dördüncü yüzyıl ortasına kadar
 C) Hicri üçüncü yüzyıl ortaları ile hicri dördüncü yüzyıl ortaları
 D) Hicri ikinci yüzyıl ortalarından hicri beşinci yüzyıl sonlarına kadar
 E) Hicri birinci yüzyıl ile hicri ikinci yüzyıl başları
5. Gazneliler devleti bölgedeki hangi Müslüman hanedan ve devletin bünyesinden doğmuş ve onun maddi ve manevî mirasından yararlanmıştı?
 A) Sâmâniler
 B) Abbasiler
 C) Karahanlılar
 D) Safariler
 E) Selçuklular
6. Aşağıdakilerden hangisi Sâcoğullarını tanımlar?
 A) Tolunoğulları ve İhsidilerin Türk komutan ve valileri tarafından Abbasi coğrafyasında kurulmuş bir boydur.
 B) Afganistan ve Hindistan'ın kuzey bölgesinde iki asrı geçen bir süre hüküm süren müslüman Türk devletidir.
 C) Azerbaycan ve İran'ın bir kısmında, Abbasi hilafetine bağlı valilik yapmış ve bölgede 40 yıl hakim olmuş bir Türk aile ve hanedandır.
 D) Abbasi hilafet ordusunun 905 yılında Mısır'a girmesi 30 yıl boyunca merkeze bağlı olarak yönettiği hanedandır.
 E) Doğu ve Batı Türkistan'da kurulmuş ilk müslüman Türk devleti hüviyetine sahip bir sülaledir.
7. Tolunoğulları ve İhsidiler'de adalet ve mahkemeye işlerine kimler bakardı?
 A) Yarğıçlar
 B) Kadılar
 C) Vezir
 D) Emir-i Dâd
 E) Kâdiyul-Kudât
8. Selçukluların faaliyet ve teraatlarının ilki aşağıdakilerden hangisidir?
 A) İslam dünyasının siyasi ve askerî hakimiyetini ele geçirmek
 B) Şii-Büveyhi devleti hakimiyetindeki Bağdad'ın doğusundaki toprakları ele geçirmek
 C) İsmailî-Batını inanç ve ideolojisinin sahibi Fatimiler'in bu inançlarını yaymak
 D) Abbasi hilafetini yıkmak amacıyla hazırlık yapmak
 E) Fatimiler'in elinde bulunan Suriye, Filistin'i fethetmek

A

9. I. Anadolu'daki nüfus yapısının büyük ölçüde değişmesi
II. Türk nüfusun artması
III. Batı Anadolu topraklarının İslamlaşması
IV. Türk boylarının parçalanması

Yukarıdakilerden hangileri Moğol saldırılarına bağlı olarak Anadolu'ya gelen Türkmenlerin etkileridir?

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) II ve III
D) I,II ve III
E) II,III ve IV

10. 612-626 yılları arasında Anadolu'yu istila ederek Bogazici'ye kadar ilerleyen Sasanî hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İmparator Romenos Diogenes
B) Tuğrul Bey
C) İmparator Herakleios
D) II. Hüreyv
E) Alp Arslan

11. **Anilerin çevrelerindeki insanların dini, ahlaki değerlerle ruhlarını beslediği, meşek ve toplum hayatını düzenleyen kurallara nasıl uyacaklarını öğretip eğittikleri müesseselere ne ad verilir?**

- A) Fütüvvetnâme
B) Öğün eğitim müesseseleri
C) Ahî Zaviyeleri
D) Ahî tekeleri- medreseler
E) Lonca-mürüvvet

12. **Türkiye Selçuklularının kuruluşu aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Melikşah
B) II. Keykavus
C) I. Kılıç Arslan
D) Kutalmışoğlu Süleyman Şah
E) II. Kılıç Arslan

13. **Türkiye Selçukluların devrinde müslim-gayri-müslim ilişkileri ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

- A) Vakıf olarak yaptırılan müesseselerden müslim, gayri-müslim ayrımı yapılmadan herkesin yararlanması sağlanmıştır.
B) Kazanılan zaferler ayrı ayrı kullanılmıştır.
C) Bir sultanın veya alimin vefatında birlikte kederlenmişlerdir.
D) Tüccarların inancına bakılmaksızın güvenlikleri sağlanmış ve ticaret canlandırılmıştır.
E) Ortak ziyaret alanları teşekkül ettirmişlerdir.

14. **Aşağıdakilerden hangisi Selçuklular devrinde Müslümanlar ile Gayri-Müslimlerin toplum hayatında görülen müşterek faaliyetlerinden biri değildir?**

- A) Müşterek ziyaretler
B) Birlikte ibadet
C) Yas ve matemler
D) Eğlenceler
E) Ziyaret yerleri

15. **Hoca Ahmed Yeseviye ait olan, onun hikmetlerini ihtiva eden Divân-ı Hikmete göre aşağıdakilerden hangisi, Yesevilğin insan ve topluma bakışını konu edinen hikmetlerine aykındır?**

- A) Yesevilikte, ideal insan "garb insan" motifidir.
B) Yesevilğin benimsendiği inanç sisteminde, insanın aslının su ve toprak olduğu ifade edilmektedir.
C) İnsan bu dünyada yalnız değildir, kendi dışında da varlıklar ve insanlar vardır.
D) Yesevilikte, insanlar indimlemek ve olgun insan olmak temel özelliklerdendir.
E) Yesevilikte, insanın iyi yetişmesi için sadece ruhun yüceltilip olgunlaştırılması yeterlidir ve bilginin artırılmasına gerek yoktur.

16. **Yesevilğin benimsediği inanç sisteminde insanın aslını an iyi biçimde aşağıdaki ifadelerden hangisi anlatır?**

- A) "Aslın bilsen, su ve kıl yine kile gider ya"
B) "Bakla bülmezc çevherim cahle satmayın"
C) "Hüddâ bizâdır, katı yüreklî gönülü inci tençent"
D) "Toprak gür alem halkı basıp geçse"
E) "Allah'ın kas kulları, kendi canları çekmesine rağmen yemegi yoksula yetine ve esire yedirirler"

17. **Aşağıdakilerden hangisi Türk aile müessesesinin yapısında ayırt edici bir özelliktir?**

- A) Türk ailesinin genellikle, törelere göre davranması ve varlığını muntazaman devam ettirmesi
B) Türk ailesinin sağlam temeller üzerine kurulması
C) Türk ailesinde anne ve babanın her zaman eşit derecede söz sahibi olması
D) Tarih boyunca Türk ailesinde birlik, beraberlik ve bütünlüğün dikkat çekmesi
E) Türk ailesinin genellikle köklü ve muhafazakâr bir karaktere sahip olması

İzleyen sayfaya geçiniz.

18. Tarihîn akışı içinde Müslüman-Türk aile kurumunun oluşmasında en temel koşul aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Seygî, şevkat-saygı
- B) Soy, s-op-asalet
- C) Zenginlik-ey bark, mal mülk-mihir
- D) Nikâh-evlilik
- E) Karşılıklı rıza, kabul-anlaşma

19. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin ilim ve kültüre büyük önem ve destek verdiğinin ispatı olarak bizzat eser yazmış Türk hükümdarlarından biridir?

- A) Sultan Sançar
- B) Mahmud Harizmî
- C) Gaznelî Mahmud
- D) Sultan Alp Arslan
- E) Ulug Bey

20. Genel kanaate göre Osmanlı devletinin ilk medresesi olarak bilinen ve Orhan Bey tarafından İznik'te yaptırılan meşhur medresenin adı ve ilk müderrisi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

- A) Göik Medrese, Şeyh Edebali
- B) İznik Medresesi, Şerafeddin Mahmud el-Kaysenî
- C) Saatiî Medrese, Zekeriyya el-Kazvini
- D) Manastır Medresesi, Molla Fenaî
- E) Manastır Medresesi, Şerafeddin Mahmud el-Kaysenî

21. 1824-1825 yıllarında çıkarıldığı bir fermanla buluga ermeden para karşılığı çalıştırılmak istenen çocukların çırak verilmesini kim yasaklamıştır?

- A) Orhan Bey
- B) Cemal Karçî
- C) Kaşgarî Mahmud
- D) I.Bâyezîd
- E) II. Mahmud

22. Enderûn mektebinin kuruluş amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devlet yönetiminde sorumluluk alacak kabiliyetli idareciler yetiştirmek
- B) Mehteran takımına yeni elemanlar yetiştirmek
- C) Din bilginini sair yetiştirmek
- D) Musiki eğitimini vermek
- E) Bir iktisadi ve içtimai müessesese olarak ele alınabilecek olan ahilîk sistemini yerleştirmek

23. Zenginlerin, hükümdar ve valilerin buldukları bölgelerdeki kitapları toplayarak veya satın alarak kendilerine ait kitap koleksiyonlarını meydana getirerek biriktirdikleri yerlere İslâm tarihinde ne ad verilir?

- A) Mescid
- B) Dâru'l-Tib
- C) Medrese
- D) Dâru'l-Maarif
- E) Hizânetü'l-kütüb

24. Hasan Ağa kızı Aynî Hâtun'un 1796 tarihli vakfiyesinde; belirtildiği gibi yaz mevsiminin yakıcı sıcaklarında kendileri ve akrabalarının ruhları için kar satın alıp soğuk su yapılarak dağıtılması için kurulan vakıf tesislerine ne ad verilir?

- A) Sebîl
- B) Su bendi
- C) Ilıca
- D) Daru's-sihha
- E) Aşevi

25. Bir vakfiye metninde içerik bakımından aşağıdakilerden hangisi her zaman bulunmaz?

- A) Vakfın adı, babasının adı, mesleği ve şahsiyeti ile ilgili bilgiler
- B) Bir veya birden fazla kâdının, vakfın hukukî durumunu tasdik ettiğini gösteren kayıt ve rubûr
- C) Devrin hükümdarı ve idarecilerin adı
- D) Allah'a hamd u senâ ile Peygamber'e salât u selâm
- E) Vakfedilen malların niteliği, niceliği, kullarını ve vakfın idaresi ile ilgili bilgiler

26. Daha çok birkı ve mayyan motiflerinin stilize edilmesiyle ezilmiş parak altın ve çeşitli renklerde yapılan süsleme sanatına ne ad verilir?

- A) Tezhib sanatı
- B) Çini sanatı
- C) Hat sanatı
- D) Minyatür sanatı
- E) Dokumacılık ve oymacılık sanatı

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

2334 00 bur A

1. "Türk tarihi ve dolayısıyla Türk Kültür ve Medeniyeti sadece bir bölgede ve bir başlık altında ele alınamaz" yargısıyla uyumlu olan ve onu en doğru açıklayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Türkler, tarihin kaydettiği en eski kavimlerden biridir.
B) Türkler, İslam'dan önce Bozkır medeniyeti veya Atlı Bozkır medeniyeti şeklinde isimlendirilen medeniyeti meydana getirmiştir.
C) Dini, dili, töresi, hukuku, düşünceyi, hadiseler karşısında tutum ve davranışları ve sanatı ile Türk milletinin de kendine özgü bir kültür ve sanatı vardır.
D) Türkler, yaratıcı bir kavim olmaları sebebiyle kendilerine özgü orijinal bir kültür ve medeniyetin sahibidir.
E) Çeşitli sebeplerle Orta Asya'dan çıkan Türkler dünyanın farklı bölgelerine yayılarak değişik adlarla devletler kurup ortak dilen, dinleri, töre ve gelenekleriyle varlığını sürdürüp, oralarda Türk Kültür ve medeniyetini temsil etmişlerdir.
2. "Bir millet tarafından gağlar boyunca vücuda getirilen ve günümüze aktarılan maddi ve manevi her şey o milletin milli kültürü kavramı içine girer" yargısının gereği aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?
- A) İnsanın bulunduğu her yerde bir tarih vardır ve yaşanmıştır.
B) Milli Kültürün belgini özelliği, o millet tarafından ortaya konmuş, benimsenmiş ve geliştirilmiş olmasıdır.
C) Büyük imparatorluklar ki, birbiriye yabancı ırk, dili ve hatta dini cemaatleri ayrı siyasi nizam altında toplamaktadır.
D) İnsanın bulunduğu her yerde mutlaka milli kültür ve medeniyet unsurları bulunur.
E) Tarih beşeriyetin müşterek mahsulüdür, dolayısıyla onun kültür ve medeniyetle ayrılmaz ilişkisi bulunmaktadır.
3. "Orhun Abideleri"nin ortaya çıktığı kültür ve medeniyet çevresi aşağıdakilerin hangisiyle isimlendirilmiştir?
- A) Bozkır medeniyeti
B) Göktürkler
C) Atlı Bozkır Kültürü
D) Ötügen
E) Orta Asya Türk kültür ve medeniyeti
4. Sosyal hayat ile medeniyet arasındaki ilişkiyle ilgili olarak aşağıdaki tanım ve yargılardan hangisi doğru değildir?
- A) Bir toplumun mevcut yaşayış şekli ve biçimi o toplumun sahip olduğu medeniyet seviyesini gösterir.
B) Tarihi ve medeni gelişme ve ilerlemenin temel dinamiklerinden en önemlisi toplumsal dayanışmadır.
C) İhtimai hayat zaten insanlar için bir zurettir ve dolayısıyla medeniyet de toplu yaşayışın bir ürünü ve gereğidir.
D) Medeniyet toplumun sırf maddi ve teknik yönden ilerlemesiyle kazanılır.
E) İnsan tab'ian medenidir ve bu nedenle medeniyet meydana gelmeye yatkındır.
5. İslamiyetin zuhurundan sonra Türklerle müslüman Araplar ilk defa hangi olaydan sonra karşı karşıya gelmişlerdir?
- A) Hz. Ömer zamanında müslüman Arapların Sasanileri yenip İrani' fethetmesi
B) İslamiyetin, tüm insanlara gönderilmiş bir din olduğu inancının ortaya çıkması
C) Müslüman Arapların Bizans'ı mağlup edip Suriye ve Filistin'i fethetmesi
D) Arapların Hz. Muhammed'in peygamberliğini kabul edip müslüman olması
E) Müslüman Arapların İnanıkları din ve inançta cihad anlayışının bulunması
6. Ahmed b. Tolun'un devletleşme ve bağımsızlığını pekiştirme yolunda attığı adımların ve gerçekleştirdiği faaliyetlerin en önemlisi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Güçlü bir donanma kurup Suriye'yi ele geçirmesi
B) Ülkeye hakim olabilmek ve çıkan isyanları bastırabilmek için güçlü bir hassa ordusu kurması
C) Kendine bağlı divanlar kurmak suretiyle idari, adli, askerî teşkilat birimlerini oluşturmaları
D) El-Katai şehni ve Ahmed b. Tolun Camii'nin inşaa etmesi
E) Ülkenin iktisadi yönden kalkınması için sulama amaçlı Nil Nehri üzerinden barajlar inşaa ederek tarımı geliştirmesi

A

1

İzleyen sayfaya geçiniz.

2334 00 büt A

7. Aşağıdakilerden hangisi, tarih kaynaklarında Karahanlı devleti için kullanılan adlar arasında yer almaz?
- A) Sultani-Hakaniye
 - B) Ilig Hanlar
 - C) Evladı'l-Haniye
 - D) Ali Efrasiyab
 - E) Türkistan Uygur Hanları

8. Selçuklu Devleti'nin ilk devirlerinde idare şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ulema yönetimi
- B) İlahi ya da Kütüphaneden
- C) Monarşik yönetim
- D) Naiplik
- E) Kolektif yönetim

9. Selçukluların Anadolu'ya yönelik ilk akını ne zaman ve kimin komutanlığında yapıldı bulmuştur?

- A) 1018'de Çağrı Bey
- B) 1071'de Alp Arslan
- C) 1055'de Tuğrul Bey
- D) 1040'da Çağrı Bey
- E) 1075'de Kutalmış oğlu Süleyman Şah

10. Göçlerle Anadolu'ya gelip yerleşerek Anadolu'nun Türkleşmesi-İslamlaşmasına hizmet eden Türkmenlere ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Horasan ve Maveratunehr'de müslüman olan Oğuz Türkleri İslam dinin cihad anlayışı ile Türk cihan hakimiyeti düşüncesini millî benliklerinde birleştirerek Anadolu'ya gelmişlerdir.
- B) Göçlerle Anadolu'ya gelip yerleşerek Anadolu'nun Türkleşmesi-İslamlaşmasına hizmet eden Türkmenler buradaki yerli halkla kurduğu ilişkilerde etkileşim ve kaynaşma sağlamışlardır.
- C) Türkler Anadolu'da yaşayan gayri-müslim halkla sadece silahlı cihad yapmamışlar, aynı zamanda örnek davranışlar sergileyerek onlarla iyi ilişkiler kurup Müslüman-Türk kimliğini tanıtmışlardır.
- D) Türkler İslam kültürünü benimseyip kendi millî kültürleriyle mezc ederek bunu Türk-İslam kültürü şeklinde Anadolu'da ortaya koymuşlardır.
- E) Anadolu'ya yerleşen Türkmenler yaşadıkları süreç ve kurdukları ilişkiler sonunda kendi millî kültür değerlerini tamamen unutup kaybetmişlerdir.

11. Aşağıda yer alan kelime ve kavramlardan hangisinin diğerleriyle hiçbir bağ bulunmaz?

- A) İbn Batuta
- B) Akı
- C) Mürüvvet
- D) Fütüvvet
- E) Ahi

12. Anadolu Türklerinin hayatında ve Türk kültür ve medeniyetinde çok büyük bir rol oynayan "ahilik", "ahi teşkilatı" ve "ahi zaviyeleri"nin gerçekleştirdikleri faaliyetler yüklenildikleri misyon ve hedeflerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Ahiler, kurdukları teşkilatlara yaşadıkları beldelerin asayiş ve güvenliğinin korunmasında rol oynamışlardır.
- B) Ahiliğin Anadolu'da gerçekleştirdiği örgütlenme sayesinde Türkler arasında göçebelikten yerleşik hayata geçiş hızlanmış ve böylece Türk şehirciliği gelişerek, Anadolu'nun Türkleşmesi-İslamlaşmasına hizmet etmiştir.
- C) Ahi ocakları, her yaş ve her sınıftaki insanların eğitilip çevresine ve insaniğe faydalı birer fert olarak yetiştirildiği kültür müesseseleri olmuştur.
- D) Ahilik, esnaf ve sanatkârları bir birlik altında toplayarak kurulan denetim ve uygulanan meslek ilke ve ahlak kurallarıyla, sanat ve ticaret hayatı ile üretici-tüketici haklarını güvence altına almıştır.
- E) Ahiler, Anadolu'daki gayri müslim halkla pek ilgilenme gereği duyularak onlarla hiç diyalog ve ilişki kurmamışlardır.

13. Aşağıdakilerden hangisi tarihimiz boyunca Türk aile müessesesinin özelliği olarak her zaman geçerliliğini koruyan hususlardan biri değildir?

- A) Bazı işisnalar dışında Türk toplumlarında çok kadınla evliliğin (poligami) görülmesi ve tek kadınıla evliliğin esas olması
- B) Türk toplumlarındaki evlenmelerde, dışarıdan evlenme (exogami) hiç görülmeyen bir uygulama olması
- C) Evlenilecek kadının asıl "soylu-soplu, soylu temiz olması"nın istenmesi
- D) Türk ailesinde nikahın zorunlu olduğu için müesseseleşmesi
- E) Türk ailesinde şefkat, sevgi ve saygının hakim olması

İzleyen sayfaya geçiniz.

2334 00 büt A

A

14. Türk kültüründe ve Türk toplumundaki "sep" kavramının karşılığı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Düğün sırasında verilen düğün yemeğinin adıdır.
- B) Evlenecek olan gelin kızın geyzine verilen isimdir.
- C) Gelin adayının kardeşlerine verilen hediyenin adıdır.
- D) Selçuklu döneminde evlenme ve kız isteme işinde aracılık eden kişidir.
- E) Düğün sahibi ve genellikle de oğlan tarafının düğünde dağıttığı paradır.

15. Aslen Türk olan ve İslâm kültür ve medeniyetinin yetiştirdiği çok önemli şahsiyetlerden biri kabul edilir ve kendisine "muallim- i sâni" adı verilen ilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmed Yesevî
- B) Farabî
- C) İbn Sina
- D) Biruni
- E) Harizmi

16. "Mahzenü'l-Esrâr" adlı eser kim tarafından yazılıp hangi beye takdim edilmiştir.

- A) Taşköprü-zade, Kastamonu Beyi
- B) Hüsameddin Çoban'a
- C) Hacı Paşa, Aydınoğlu İsa Bey'e
- D) Katip Çelebi, Selçuklu hükümdarı Rükneddin Süleyman Şah'a
- E) Genceîlî Nizâmî, Mengüceki Fahraddin Behram Şah'a
- F) İshak b. Murad, Danişmendî Yağî Basan'a

17. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı medreselerinde okutulan ulûm-ı âliye (Yüce ilimler) kapsamındaki derslerden biri değildir?

- A) Kelâm
- B) Hadis
- C) Akâid
- D) Fıkıh
- E) Kur'an ilimleri

18. Fatih tarafından inşa ettirilip yeniden düzenlenen Sahn-ı Semân veya Tetimme medreselerindeki hiyerarşik yapıya göre, 20-25 akçe yevmiye alan bir müderris'in görev yaptığı medreseye ne ad verilir?

- A) Miftâh
- B) Hâşîye-i tecrid
- C) Telvîh
- D) İbtidâ-i harîç
- E) İbtidâ-i dahil

19. Günümüzde ilköğretim okulu karşılığı olarak Osmanlı toplumunda hizmet görmüş, zengin ve farklı özellikleriyle de eğitim tarihimizde önemli bir yer işgal etmiş olan Sıbyan mekteplerinin faaliyetleri ne zaman sona ermiştir?

- A) 23 Nisan 1920
- B) 29 Ekim 1923
- C) 3 Mart 1924
- D) 22 Mart 1926
- E) 3 Mart 1926

20. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı döneminde ihtisas medreseleri olarak hizmet eden müesseselerden biri değildir?

- A) Daru'l-Kurrâ
- B) Daru't-tib
- C) Daru'l-huffâz
- D) Daru'l-hikme
- E) Daru'l-hadis

21. Fatih Sultan Mehmed'den Osmanlı Devletinin son dönemlerine kadar devam eden, özellikle ramazan aylarında padişahların, ileri gelen şahısların ve ilim adamlarının katılımı, ilmi tartışma ve sohbetlerin yapıldığı ilim meclislerine ne ad verilir?

- A) Mûnazara-ı Ulema
- B) Bed-i Besmele Cemiyeti
- C) Huzur dersleri
- D) Durûs-ı Ulemâ-ı Osmanîyye
- E) Telhisü'l-Beyân

2334 00 büt A

22. Aşağıdakilerden hangisi İslam dünyasında ve toplumlarında kütüphane karşılığı kullanılan adlardan biri olarak karşımıza çıkamaz?

- A) Dânu'l-Kütüb
- B) Beytü'l-Hikme
- C) Carniü'l-Kütüb
- D) Hizânetü'l-Kütüb
- E) Hazîne-i kütüb

23. Aşağıdakilerden hangisi Türk-İslam medeniyeti tarihinde pek çok örneğine rastladığımız sağlık ve sosyal yardım gayelerine yönelik vakıf müesseseleri arasında yer almaz?

- A) Darü'l-şifâ
- B) Çeşme-Samıç
- C) Darü'r-râha
- D) İmaret
- E) Cami

24. Vakıf kuran bir kişinin yani vâkıfın resmen bir yazı ile müracaatı üzerine, hakimlin de yüzleştirerek bu konudaki hükümünü verdiği gösteren ve vâkıfıara varlık kazandıran resmî belgelere ne ad verilir?

- A) Müttevejlir
- B) Mevkûfun ileyn
- C) Vakıf
- D) Mevkûf
- E) Vakfiye

25. Türk sivil mimari eserlerinden biri olan ve şehir içlerinde bulunan "han" yapılarının karşılığı olarak, şehirlerarası yollarda bulunanlarına ne ad verilir?

- A) Ribât
- B) Kışla
- C) Kervansaray
- D) Darü'l-hare
- E) Kümbet

26. Osmanlı dönemi Türk Sanatı ve mimarisinin gelişim ve özelliklerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Osmanlı devletinde sanatta ilgili üretim merkeziyetçi idi ve dolayısıyla çok çeşitli dallarda eserler veren saray sanatçılarına "ehl-i hıra" denirdi.
- B) Osmanlı yapılarının her cephesi eşit şekilde detaylarla işlenmiş, ama yine de giriş daha fazla vurgulanmıştır.
- C) Gelenğe bağlı kalan sanatın yenilikçi olması ve dış unsurlara da yer vererek gelişmesi, her dönemde Osmanlı sanatının, kendine özgü bir üslupla kendini sergilemesini önlemiştir.
- D) Osmanlı mimarisi büyük deha olan Mimar Sinan ile doruk noktasına ulaşmıştır.
- E) Osmanlı mimarisi Batı Anadolu ve Doğu Akdeniz üsluplarından etkilenmiştir. Bu nedenle form, plan ve süslemelerdeki özellikler Selçuklu ve Batı Asya İslam geleneklerinden ayrılır.

A

A

4

TFST RİTTİ.

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

2334 büt 2001 A

1. İslam medeniyeti hakkında aşağıda verilen hüküm ve tanımlamalardan hangisinin doğruluğu ileri sürülemez?
 - A) İslam medeniyetinin doğuşuna temel teşkil eden hakim unsurlar Kur'an ve Sünnettir.
 - B) İslam medeniyeti bünyesine dahil olan milletler daha önceki kültür ve medeniyetlerini tamamen kaybetmişlerdir.
 - C) İslam medeniyeti cihan şümü bir medeniyettir.
 - D) İslam medeniyetini oluşturan hakim unsur "şfahi kültür" dediğimiz hayat tarzı ve anlayışıdır.
 - E) İslam medeniyeti dairesine girmiş milletler bu daire içerisinde kendilerine özgü örf, adet, gelenek ve kültürüyle temayüz eder.
2. Türkler hakkında sahih hadis kaynaklarında yer alan hadisleri, Türk-Arap münasebetlerinin gelişimi ve mahiyeti bakımından ele aldığımızda, aşağıdaki yorum ve değerlendirmelerden hangisi doğru değildir?
 - A) Bu ifadeler Müslüman Arapların diğer milletle karşısındaki hakimiyetlerini kaybetme psikolojisini gösterebilir.
 - B) Söz konusu rivayetler Emeviler döneminde Türklerin İslam'ı kabul ettiklerini ve askeri kabiliyetlerini gösterir.
 - C) Bu rivayetler Müslüman Arapları, Türklerle karşı savaşta alıkoymaya yöneliktir ve sahih olabilirler.
 - D) Bu ifadeler Müslüman Arapların, münasebette buldukları milletlere bakışını ve özellikle Türkler hakkındaki kanaatlerini yansıtabilir.
 - E) Bu rivayetler vasıtasıyla devrin olaylarını yorumlamak mümkün olabılır.
3. Aşağıda adları verilen ilk Müslüman Türk devletlerinden hangisinin İhşidiler'e daha çok müşterek yönü bulunmaktadır?
 - A) Sâcoğulları
 - B) İdil (Volga) Bulgarlar Hanlığı
 - C) Tolunoğulları
 - D) Karahanlılar
 - E) Gazneliler
4. Gazneliler devletini, Horasan ve Mâverâünnehr'i terk edip Afganistan ve Hindistan bölgesine çekilmeye sevk eden en önemli sebep aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Gaznelilerin, Horasan ve Mâverâünnehr'e yerleşen ve gittikçe güçlenen Selçuklular karşısında Dandanakan'da yenilmesi.
 - B) Gazneliler devleti karşısında Büveyhî devletinin güç ve baskısının artması.
 - C) Abbasi halifesi el-Kâdir Billah'ın Sultan Mahmud'a "Yemihnu devle ve Eminu'l-Mille" ünvanını vererek onu Hindistan'ın fethine göndermesi ve burayı onlara bırakması.
 - D) Güçlü hükümdar Sultan Mahmud'un ölmesi ve Sultan Mesud'un tahta geçmesi.
 - E) Gaznelilerin Horasan ve Mâverâünnehr hakimiyeti hususunda Karahanlılarla anlaşması.
5. Mâverâünnehr bölgesinde Selçukluların günden güne güçlenip büyümesi karşısında tedbir almak üzere harekete geçip anlaşan taraflar ve kimselerin kim olduğu ve bu gelişmenin ne zaman meydana geldiği aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?
 - A) Samani İsmail Muntasır-Gazneli Sultan Mesud, 1007
 - B) Karahanlı Yusuf Kadir Han-Sultan Tuğrul bey, 1025
 - C) Karahanlı Harun-Gazneli Sultan Mahmud, 1020
 - D) Harzemşah Ali Tegin-Karahanlı İlek Nasr, 1006
 - E) Karahanlı Yusuf Kadir Han-Gazneli Sultan Mahmud, 1025
6. İlk Müslüman Türk devletlerinde saray teşkilatında birinci devlet teşkilatında hükümdar ve vezirden sonra üçüncü sırada aşağıdakilerden hangisi yer alır?
 - A) Tegin
 - B) Emir-i Dâd
 - C) Nâib
 - D) Subaşı
 - E) Hâcib
7. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'ya göç ederek buralara yerleşen Türkmen kabileler arasında yer almaz?
 - A) Yemîniler
 - B) Tüccar ve esnaf zümreleri
 - C) Bilim adamları
 - D) Çeşitli tarikat mensubu şeyh ve dervişler
 - E) Sanat erbabı

İzleyen sayfaya geçiniz.

A

8. Anadolu'nun sosyal ve iktisadi hayatının düzenlenmesinde XIII. Yüzyıldan itibaren büyük rol oynayarak sanattar ve esnaf zümreleri arasında yayılmış "âhlik" ve sosyo-ekonomik özelliği ağır basan "âhlik" teşkilatı ve Anadolu ahileri hakkında bilgi veren aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaşgarlı Mahmud
- B) İbn Batuta
- C) İbn Haldun
- D) Evliya Çelebi
- E) Bâciyânî Rum

9. Aşağıdakilerden hangisi, "Bozkır Türk Kültürü"nde Türk toplumsal ve siyasi yapısının en üst kademesini oluşturan Türk il (devle)inin dayandığı temel unsurlardan biri değildir?

- A) Arazi (uluş-ülke)
- B) Velâyeti-Âmmе
- C) Birleşmiş halk (Kün)
- D) Bodun
- E) Müşterek ve idarî ve hukukî nizam (Töre)

10. Eski Türklerde Kağan ya da Hakân'ın belli yerlerde Bodun'un işlerini konuşmak ve görüşmek maksadıyla yaptığı toplantıya ne ad verilir?

- A) Ok
- B) Tırmek
- C) Kuni
- D) Sep
- E) Urug

11. Dinî muhavası olan ve Türk gelenekleri arasında bulunan düğün yemegine ne ad verilir?

- A) Velâyet
- B) Tüngür
- C) Velime
- D) Saçi
- E) Tumbeg

12. Türklerin ilim ve kültüre büyük önem ve destek verdiğinin ispatı olarak bazı Türk hükümdarların bizzat eser yazmış olmaları aşağıdakilerden hangisine örnek olabilir?

- A) Sultan Sancar
- B) Mahmud Hanzmî
- C) Uluğ Bey
- D) Sultan Alp Arslan
- E) Gaznelî Mahmud

13. Yusuf Has Hâcib tarafından 1070 yılında kaleme alınmış olan "Kutadgu Bilig" hakkında aşağıdaki açıklamalardan hangisi doğru değildir?

- A) Bu eser, aruz vezni ile manzum olarak yazılmış olup 6500 beyittir.
- B) Bu eser, Karahanlı Hükümdarlarından Tamgaç Yusuf Kadir Han adına yazılmıştır.
- C) Siyâset-nâme tarzındaki bu eser, "devlet yönetme bilgisi" içeren bir kitaptır.
- D) Bu eser, Uygur harflerle Türkçe yazılmıştır.
- E) Bu eser, Türk dilinin kitap haline gelmiş en eski eseridir.

14. Genel kanate göre Osmanlı devletinin ilk medresesi olarak bilinen ve Orhan Bey tarafından İznik'te yaptırılan meşhur medresenin adı ve ilk müderrisi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Gök Medrese, Şeyh Edebali
- B) Saati Medrese, Zekerîyya el-Kazvîni
- C) Manastır Medresesi, Şerafeddin Mahmud el-Kayserî
- D) İznik Medresesi, Şerafeddin Mahmud el-Kayserî
- E) Manastır Medresesi, Molla Fenarî

15. 1824-1825 yıllarında çıkardığı bir fermân ile buluşa emreden para karşılığı çalıştırılmak için çocukların şırak verilmesini kim yasaklamıştır?

- A) II. Mahmud
- B) Orhan Bey
- C) Kaşgarlı Mahmud
- D) Cemal Karçi
- E) I. Bâyezid

16. Anadolu Selçuklular'ı ve Karamanoğulları'nda kırâat ilmi tahsil edilen müesseselere ne ad verilir?

- A) Dânu's-Sihha
- B) Dânu't-Tib
- C) Dânu'l-Merzâ
- D) Dânu'l-Atiye
- E) Dânu'l-Huflâz

17. Enderûn mektebinin kuruluş amacı aşağıdakilerden hangisidir?
 A) Devletin kudretini muhafaza edebilecek kabiliyette kapıkulu sınıfı yetiştirmek
 B) Mehteran takımına yeni elemanlar yetiştirmek
 C) Din bilgini şair yetiştirmek
 D) Müsiki eğitimi vermek
 E) Bir ıktisadi ve içtimali müessesese olarak ele alınabilecek olan ahilik sistemini yetiştirmek
18. Tanzimat sonrası dönemde Osmanlı toplumunda, eğitim-öğretimin ilk kademesini oluşturan "sıbyan mektepleri"nin hoca ihtiyacı hangi okul farafından karşılanmıştır?
 A) Muallimiye-i Süleymaniye-yi Sıbyan Medresesi
 B) Enderûn-ı Humâyûn
 C) Dânu'l-Hikme
 D) Dânu'l-Hadis-i Muallimîn
 E) Dânu'l-Muallimîn-i Sıbyan
19. Aşağıdakilerden hangisi kütüphanedeki görevlilerden biri değildir?
 A) Müdür
 B) Hâfız-ı kütüb
 C) Müstensihler
 D) Hademeler
 E) Hekim
20. Vakıf eserlerinden, kadın-erkek, zengin-fakir, büyük-küçük, ister Müslüman ister Hıristiyan ya da Yahudi olsun, herkesin ihtiyaç duyduğu anda rahatlıkla faydalanabildiği aşağıdaki vakıf eserlerinden hangisi farklı bir konumdadır?
 A) Dânu'l-Şifa
 B) Kervansaray
 C) Çeşme
 D) Cami
 E) İmarat
21. I. Uzun veya kısa bir başlangıç
 II. Duâ ve senâ
 III. Yazanın niyet ve düşünceleri
 IV. Tarih ve yazıldığı yer
 Yukarıdakilerden hangileri vakfiyelerdeki bölümleri oluşturur?
 A) Yalnız I
 B) I ve II
 C) I, II ve III
 D) II ve III
 E) II, III ve IV
22. Genellikle Arapça olarak yazılmasına rağmen, Arapça dışında da yazıldığı bilinen vakfiyelerin ilk Türkçe yazılan aşağıdakilerden hangisidir?
 A) Karaman'da İbrahim Bey vakfiyesi
 B) Amasya'da Beyazid II camii vakfiyesi
 C) Süleymaniye Camii vakfiyesi
 D) Kütahya'daki Gemiyanoğlu Yakup Çelebi İmaratı vakfiyesi
 E) Bezn-i Alem Valide Sultan Sebili vakfiyesi
23. Bir vakfiye metni içerik bakımından incelendiğinde, içinde aşağıdakilerden hangisinin pek fazla görüldüğü vakti değildir?
 A) Vakfın adı, babasının adı, mesleği ve şahsiyeti ile ilgili bilgiler
 B) Allah'a hamd u senâ ile Peygamber'e salât u selâm
 C) Bir veya birden fazla kâdının, vakfın hukukî durumunu tasdik ettiğini gösteren kayıt ve mühür
 D) Devrin hükümleri ve idarecilerin adı
 E) Vakfedilen malların niteliği, niceliği, kullanımı ve vakfın idaresi ile ilgili bilgiler
24. Aşağıdakilerden hangisi İslam öncesi dönemde Orta-Asya Türk sanatı ve mimarisinin mahsulüleri arasında yer almaz?
 A) Taş binalar
 B) Kurganlar
 C) Orkun Abideleri
 D) Balballar
 E) Dört sütünlü çadır
25. Daha çok bitki ve hayvan motiflerinin stilize edilmesiyle ezilmiş varak altın ve çeşitli renklerde yapılan süsleme sanatına ne ad verilir?
 A) Hat sanatı
 B) Çini sanatı
 C) Minyatür sanatı
 D) Tezhib sanatı
 E) Dokumacılık ve oymacılık sanatı
26. Batı Türkistan'da geliştirilen resimli kitap sanatına ne ad verilir?
 A) Varak
 B) Nebati
 C) Nakkaş
 D) Minyatür
 E) Reyhanî

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

2334 2002 Büt A

1. Aşağıdakilerden hangisinin "Kültür ve medeniyet" kavramlarıyla ilişkisi söz konusu değildir?
 - A) Hadarî
 - B) Civilisation
 - C) Mevâlî
 - D) Hars
 - E) Medenî
2. Kafkasya bölgesinde Müslümanlar ile Hazar Türkleri arasında ilk ciddi çarpışma hangi yılda olmuştur?
 - A) 32/652-653
 - B) 30/650-651
 - C) 31/641-642
 - D) 32/650-651
 - E) 30/640-643
3. Nüfusun yoğunluğunu Türklerin oluşturduğu Mâverâünnehr muthtinde bulunan Buhârâ ve Semerkant aşağıdaki Arap komutanlarından hangisi tarafından alınmıştır?
 - A) Ahnef Kays
 - B) Cerrah b. Abdullah
 - C) Abdurrahman b. Rebia
 - D) Kuteybe b. Müslim
 - E) Ubeydullah b. Ziyad
4. Aşağıdaki Arap şairlerden hangisi şiirlerinde Türkler hakkında bilgi vermiştir?
 - A) Ahnef b. Kays
 - B) Abdullah b. Amr b. As
 - C) Şemmah b. Zîrar
 - D) Muhammed b. Sul
 - E) Aliyü'l-Kâñ
5. Aşağıdakilerden hangisi, tarih kaynaklarında Karahanlı Devleti için kullanılan adlar arasında Yer almaz?
 - A) Türkistan Uygur Hanları
 - B) İlig Hanları
 - C) Sultanü'l-Hakaniye
 - D) Ali Efrâsiyab
 - E) Evladü'l-Haniye
6. Selçuklu Devleti hukukun ve resmen, ne zaman ve hangi olaydan sonra kurulmuştur?
 - A) 1040 Dandanakan Savaşı'ndan sonra
 - B) 1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra
 - C) 751 Talas Savaşı'ndan sonra
 - D) 1157'de Tuğrul Bey'in Bağdat'a gelip Biveyhîleri ortadan kaldırmasından sonra
 - E) 1157 Katvan Savaşı'ndan sonra
7. Selçuklu Devleti kurulduktan sonra hangi sultan ve devlet adamının gayretleri sayesinde en geniş sınırlarına ulaşmış, halkın emniyet ve refahı, ülkenin medeniyet, ilim ve kültür seviyesi bütün tarihçilerin kaydettikleri bir üstünüğe erişmiştir?
 - A) el-Basan ve Arslantaş
 - B) Horasan Meliki ve Ahmet Şah
 - C) Sultan Sancar ve Nizâmü'l-Mülk
 - D) Gümüştekin ve Ahmed Şah
 - E) Melikşah ve Nizâmü'l-Mülk
8. Orta Asya Türk kültürü ile Anadolu Türk kültürünün bağlantısını kurmada ve ortak yönlerini tespitte bize kaynak olabilecek en önemli eser aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Divânu Lügâti'l-Türk
 - B) Menâkıbu'l-Arifin
 - C) Tapulu - Etrak
 - D) Fezailü'l-Etrak
 - E) Menâkıbu'l-Etrak
9. Fütüvvetnâmelerde geçen; "güleriüz, tatlı söz, ahde vefa göstermek ve iyi söz söylemek, kerem ve cömertlik, inhvana bağlı ş, iyiliğe karşılıklı bulunmak ve teşekkür etmek" gibi hususlar ahlığın ve ahi teşkilatlarının hangi yönünü en iyi şekilde ifade eder?
 - A) Ahilik meslek eğitimi veren bir kurumdur.
 - B) Ahilik, kendi kardeşlerinin ve dindeşlerinin her türlü ihtiyaç ve durumunu göz önüne alıp karşılamaktır.
 - C) Ahilik bir kültür ocağıdır.
 - D) Ahilik ekonomik ve sosyal örgütlenmedir.
 - E) Ahilik, dini ve ahlaki bilgiler vererek, inanılı, ahlaklı, dürüst, çalışkan, olgun, yülsever, müstfik, insanlara hizmet eden diğergam fertlerin oluşturduğu bir toplum meydana getiren kurumdur.

İzleyen sayfaya geçiniz.

A

1

10. Anadolu'daki Türk Ahiliğinin kurucusu olarak aşağıdakilerden hangisi kabul edilir?

- A) Ahi Çelebi
- B) Ahi Evran
- C) Ahi Mesud
- D) Ahi Sinan
- E) Ahi Emir Ali

11. Tarihin akışı içinde Müslüman-Türk aile kurumunun oluşmasında geçeri, aranan ve vazgeçilmez olan en temel koşul aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Soy, sop-asalet
- B) Karşılıklı rıza kabul-anlaşma
- C) Sevgi, şeker-saygı
- D) Zenginlik-ey bark, mel mülk-nihr
- E) Nikah-evlilik

12. Aşağıdakiler den hangisi Türk toplumsal yapılmamasındaki unsurlardan biri değildir?

- A) Aki
- B) Urug
- C) Bod
- D) Ok
- E) İl

13. "Mahzenü'l-Esrâr" adlı eser, kim tarafından yazılıp hangi devlet adamına takdim edilmiştir?

- A) Hacı Paşa, Aydınoğlu İsa Bey'e
- B) Kalıp Çelebi, Selçuklu hükümdarı Rükneddin
- C) Taşköprü-zade, Kastamonu Bey'i Hüsameddin Çoban'a
- D) Genceî Nizâmî, Mengüceki Fahreddin Behram Şah'a
- E) İshak b. Murad, Danişmendi Yağı Basarı'a

14. Yusuf Has Hâcib tarafından 1070 yılında kaleme alınmış olan "Kutadgu Bilig" hakkında aşağıdaki açıklamalardan hangisi doğru değildir?

- A) Siyâset-nâme tarzındaki bu eser, "devlet yönetme bilgisi" içeren bir kitaptır.
- B) Bu eser, Uyğur harfleryle Türkçe yazılmıştır.
- C) Bu eser, Karahanlı Hükümdarlarından Tamgaç Yusuf Kadir Han adına yazılmıştır.
- D) Bu eser, aruz vezni ile manzum olarak yazılmış olup 6500 beyittir.
- E) Bu eser, Türk dilinin kitap haline gelmiş en eski eseridir.

15. Aşağıdakilerden hangisi medreselerin en önemli fiziki özelliklerinden biridir?

- A) Yemek salonu ve mutfağının olması
- B) Multaka kubbeî olması
- C) Derhanelerdeki camların geniş olması
- D) "Eyan" denilen derhanelerin bulunması
- E) Duvarlarında kitaplıkların olması

16. "Sıbyân Mektebi" ya da "Mahalle Mektebi" ile aşağıdakilerden hangisi arasında hiçbir ilişki kurulamaz?

- A) Kütüb
- B) Âmin alayı
- C) Tağ mektep
- D) Bed-i besmele cemiyeti
- E) Murâbit

17. 1824-1825 yıllarında çıkardığı bir fermanla buluşa ermeden para karşılığı geliştirilmek istenen çocukların çıkar verilmesini kim yasaklamıştır?

- A) Cernal Karğı
- B) İl. Mahmud
- C) Kaşgarlı Mahmud
- D) İ. Bâyezid
- E) Orhan Bey

18. Aşağıdakilerden hangisi İslam dünyasında ve toplumlalarında kütüphane karşılığı kullanılan adlardan biri değildir?

- A) Hizânetü'l-Kütüb
- B) Hazine-i kütüb
- C) Beytü'l-Hikme
- D) Camiü'l-Kütüb
- E) Dâru'l-Kütüb

19. Aşağıdaki vakıf eserlerinden hangisi diğerlerinden farklı bir konumdadır?

- A) Çeşme
- B) Cami
- C) İmaret
- D) Kervansaray
- E) Dâru'ş-Şifa

20. Mahalle esnaf ile mahalle sakinlerinin dayanışma içine girerek kurdukları vakıflara ne ad verilir?

- A) İhtisab
- B) Avânız
- C) Vakıf
- D) Tahbis
- E) Enderun

21. I. Hakimın, vakfın sıhhat ve lüzumuna dair hükmü
II. Sonunda tarih ile şahitlerin isimleri
III. Vakfıyenin yerleşim merkezi
IV. Vakfın adı, babasının adı ve mesleğinin anlatıldığı bilgiler

Yukarıdakilerden hangileri bir vakfiye metninde yer almaldır ?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I, II ve IV
- E) II, III ve IV

22. Bir vakfiye metninde içerik bakımından aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Devrin hükümdarı ve idarecinin adı
- B) Allah'a hamd u senâ ile Peygamber'e salât u selâm
- C) Vakfın adı, babasının adı, mesleği ve şahsiyeti ile ilgili bilgiler
- D) Vakfedilen malların niteliği, niceliği, kullanımını ve vakfın idaresi ile ilgili bilgiler
- E) Bir veya birden fazla kâdının, vakfın hukuki durumunu tasdik ettiğini gösteren kayıt ve mühür

23. Aşağıdakilerden hangisi, Orta Asya/Eski Türk sanatı ve kültürünü tanımlayan ve hatırlatan kelime, isim ve kavramlar arasında yer almaz?

- A) Bozkır kültür ve sanatı
- B) Hat sanatı
- C) Orhun âbide ve kitâbeleri
- D) Balbal-Kurgan
- E) Çadır sanatı

24. Şehir içlerinde bulunan "han" yapılarının karşılığı olarak, şehirlerarası yollarda bulunanlarına ne ad verilir?

- A) Kışla
- B) Kernansaray
- C) Ribât
- D) Darü'l-İmare
- E) Kümbet

25. Daha çok bitki ve hayvan motiflerinin stilize edilmesiyle ezilmiş varak altın ve çeşitli renklerde yapılan süsleme sanatına ne ad verilir?

- A) Dokumacılık ve oymacılık sanatı
- B) Hat sanatı
- C) Tezhib sanatı
- D) Çini sanatı
- E) Minyatür sanatı

26. Karahanlılar döneminde inşa edilmiş Buhara yakınında kerpiç ve tuğla karışımından yapılan ve tuğlaya geçiş dönemini temsil eden camii, aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Sâmarrâ Camii
- B) Muğak Atları Camii
- C) Arûsul-Felek Camii
- D) Kışlak Hazara Camii
- E) Mescid-i Cuma

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

2334 BÜT 2003 A

1. Medeniyet ve kültür hakkında aşağıdaki açıklamalar dan hangisinin doğruluğu kabul edilemez?
 - A) Millî kültürün belirgin özelliği, o millet tarafından vücûda getirilmiş, benimsenmiş ve geliştirilmiş olmasıdır.
 - B) İnsanlık tarihinin aktışı içerisinde ortaya çıkan medeniyetler arasında çeşitli yollarla etkileşim olmuştur.
 - C) İnsan ve insan topluluklarının bulunduğu her yerde mutlaka medenileşme izlerine rastlanmak olasıdır.
 - D) Her kültür ayrı bir topluluğu temsil eder.
 - E) Aynı medeniyete mensup milletlerin kendilerine özgü millî kültür unsurlarından söz edilemez.
2. Aşağıda verilen kelime ve kavram grupları arasında diğ erlerindeki gibi bir ilişki Yoktur?
 - A) Badiye-Bedevilik
 - B) Haderiyet-Medeniyet
 - C) Hikemiyet-İclimalyat
 - D) Kültür-Hars
 - E) Umran-Medeniyet
3. Türk-Arap münasebetlerinin geçmişini kapsamında; bazı Câhiliyye şifirlerinde ve hadislerde Türklerden bahsedilmiş olmasının aşağıdakilerden hangisi en doğru şekilde yorumlanmaktadır?
 - A) Türkler tarihin kaydettiği en eski kavimlerinden biridir.
 - B) İslam öncesi dönemde Türklerle Araplar arasında sınır komşusu olup birbirlerini gayet iyi tanıyorlardı.
 - C) İslam öncesinde Türkler ile Araplar arasında çok kuvvelli siyâsi, askerî ve ticarî ilişkiler bulunuyordu.
 - D) Tarih içerisinde Türkler, Orta Asya'dan vuku bulan göçler sonucunda Arap yarımadasına da gitmişlerdir.
 - E) Bu iki kavim uzak coğrafyalarda yaşamakla beraber, çeşitli yollarla birbirinin varlığından haberdar idiler.
4. Göktürk devletinin zayıflamasıyla ortaya çıkan bağımsız Türk beyliklerinin hakimiyetindeki Mâverâünnehir bölgesini önemli şehirleri olan Buhara ve Semerkand kesin olarak kim sayesinde ve ne zaman Müslüman Araplar'ın eline geçmiştir?
 - A) Kuteybe b. Müslim, 709, 712.
 - B) Abdullah b. Amir, 705, 715.
 - C) Cerrah b. Abdullah, 674, 709.
 - D) Ubeydullah b. Ziyâd, 664, 674.
 - E) Nasr b. Seyyar, 709, 712.
5. "Emeviler dönemi Türk-Arap ilişkileri, cereyan eden kanlı savaşlar sebebiyle genellikle mücadele ve düşmanlık çerçevesinde olmuş ve Türklerin kiteller halinde kabulü gecikmiştir."

Bu yarğının geçerli olmadığı uygulamalar hangi halife zamanında yapılmıştır?

 - A) Halife Hz. Ömer
 - B) Halife Mu'tasım
 - C) Halife Ömer b. Abdülaziz
 - D) Halife Harun Reşid
 - E) Abdullah b. Amir
6. I. el-Katâi şehri ni kurması
II. Mısır'daki isyanları bastırarak asayişini sağlaması
III. Suriye de Bizans'a karşı savaşması
IV. Türklerden ve Sudanlılardan oluşan güçlü bir hassa ordusu kurması
V. Divânü'l-İnşâ, Divânü'l-Harac, Divânü'l-Ceyş gibi devlet yönetim birimlerini oluşturarak, başlarına kendi yandaşlarını getirmesi.

Yukarıdaki Ahmed b. Tolun'un Mısır'da ortaya koyduğu faaliyetlerinden hangileri onun bağımsız devlet kurma niyetini en güçlü şekilde göstermektedir?
 - A) Yalnız V
 - B) I ve III
 - C) II ve V
 - D) III ve V
 - E) IV ve V
7. Aşağıdaki Türk-İslam devletlerinden hangisi açığığır, ortaya çıktığı coğrafya, statü ve halk yönünden diğ erlerinden farklıdır?
 - A) Gazneliler
 - B) İhsidiler
 - C) Tolunoğulları
 - D) Karahanlılar
 - E) Selçuklular
8. Türk tarihi, Türk kültürü ve medeniyeti tarihinin seyri, gelişimi bağlamında; Karahanlı devletine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
 - A) Karahanlılar, Türkistan'da kurulan ilk Müslüman Türk devleti hüviyetine sahiptir.
 - B) Karahanlılar zamanında İslamiyet, Türk toplulukları arasında hızla yayılmıştır.
 - C) Karahanlılar döneminde Türk kültür ve medeniyeti, İslâm kültür ve medeniyetine önemli katkıları sağlamıştır.
 - D) Karahanlılar zamanında İslâmî Türk kültürü adına hiçbir gelişme sağlanamamıştır.
 - E) Karahanlılar, Batı ve Doğu Karahanlılar diye ikiye ayrılmıştır.

İzleyen sayfaya geçiniz.

A

1

9. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklular için tarih kaynaklarında verilen isimler arasında yer almaz?
- A) Âli Selçuk
B) Selâçika
C) Selçukler
D) Selçukiyan
E) Âli Etrâk
10. Selçuklular, "İslamî dönemde kurulan ilk cihanşümüli Türk devletidir" denildiğinde, onun hangi özelliğine dikkat çekilmiştir?
- A) Selçukluların oldukça geniş bir coğrafya üzerindeki ülkelerde siyâsî ve askeri hâkimiyet kurdukları
B) Selçukluların Bizans'ı yenererek Anadolu'yu fethettileri
C) Selçukluların uzun ömürlü devlet oldukları
D) Selçukluların Sünnî olup Abbâsî hilâfetine bağlı kaldıkları
E) Selçukluların haçlı savaşlarına karşı İslam dünyasının kahramanca savdukları
11. Doğruduğu çok yaygın ve devamlı neticeleri ve tesirleri bakımından, Türk, İslam, Bizans ve hatta Dünya tarihinde önemli bir dönüm noktası teşkil eden olay, aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Malazgirt savaşı
B) Mekkelînin Fethi
C) Kadisiyye savaşı
D) Yermük savaşı
E) Talas savaşı
12. Aşağıdakilerden hangisi gerek göçleriyle, gerek ortaya koydukları faaliyetleriyle Anadolu'nun Türkleşmesine ve İslamlaşmasına hizmet edenler arasında yer almaz?
- A) Tüccar ve esnaf zümreleri
B) Şamanizm
C) Sanat sahipleri
D) Bilim adamları
E) Çeşitli tarikatlara mensup şeyh ve dervişler
13. XIV. Yüzyılın ilk yarısında Anadolu'yu dolaşarak, kaleme aldığı seyahatnamesinde, İbn Batûta, Anadolu için hangi ismi kullanmıştır?
- A) Biledî-Rûm
B) Bâciyân-i Rûm
C) Asyâ-i Sügrâ
D) Rûm
E) Gaziyân-i Rûm

14. Ahîlîğin temel ilke ve esaslarını içeren Fütûvvet-nâme'lerde geçen; "güler yüzü, tatlı sözlü olmak, ahde vefâ göstermek ve iyi söz söylemek, kerem, cömertlik, ihvâna bağlı, iyiliğe karılıklı bulunmak ve teşekkür etmek" gibi hususlar Ahîlîğin ve Ahî teşkilâtının daha çok hangi yönünü vurulamaktadır?

- A) Ahîlîğin, ekonomik ve sosyal örgütlenme olduğunu
B) Ahîlîğin, dîni ve ahlâkî bilgiler vererek, imanlı, ahlaklı, dürüst, çalışkan, olgun, müşfik insanlara hizmet eden kişiler yetiştirmeyi hedefleyen bir kurum olduğunu
C) Ahîlîğin, bir kültür ocağı olduğunu
D) Ahîlîğin, meslek eğitimi veren bir kurum olduğunu
E) Ahîlîğin, yardım ve hoşgörüyü esas aldığını
15. Anadolu'daki Ahîlik anlayışı ve kültürünün oluşmasına kaynaklık eden ve katkı yapan Fütûvvetnâme'lerden birisi "Tuhtetü'l-Vesâyâ" kimin eseridir?
- A) Alî b. Hasan b. Ca'devayh
B) Harputlu Nakkaş İlyas oğlu Ahmed
C) Ahî Evran
D) İbn Batûta
E) Kâtip Çelebi
16. Gerek Selçuklu gerekse Osmanlı devirlerinde Anadolu'da bir arada yaşama olgusunu kaçırmaz kılan en önemli gerekçe ya da sebep aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Selçuklu ve Osmanlı hükümdarlarının çok hoşgörülü olmaları
B) Anadolu'nun ekonomik ve ticari potansiyelinin yüksek olması
C) Eskiden beri Anadolu'da farklı ırk, dîn, inanç, mezhep ve kültürle mensup toplulukların varlığı
D) Anadolu'nun üç tarafının denizlerle çevrili olması
E) İslam dininin Ehli Zimme'ye bazı haklar tanıması
17. Aşağıdakilerden hangisi Hacı Bektaş Veli'ye ait eserlerden biri değildir?
- A) Makâlât
B) Besm'ele Şerhi
C) Risâletü'n-Nushiyye
D) Kitâbu'l-Fevâid
E) Hacı Bektaş'ın Nasihahleri
18. Aşağıdakilerden hangisi Hacı Bektaş'ın insanda aradığı özelliklerden biri değildir?
- A) Ümit
B) Gıybet
C) Sabır
D) Sevgi
E) Utanma

19. I. Gençleri evlendirmek
II. Aç halkı doyurup, gıplak halkı giydirmek
III. Tôreyi hakim kılmak
IV. Halkı yerleştip, iskan etmek

Yukarıdakilerden hangileri Türk milleti için gönderildiği belirtilen Kağan ve eşinin, Türk ailesini meydana getiren fertlere karşı taşıdığı sorumluluklardır?

- A) I ve II
B) I, III ve IV
C) II ve IV
D) II, III ve IV
E) III ve IV

20. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin ilim ve kültüre büyük önem ve destek verdiğinin ispatı olarak bizzat eser yazmış Türk hükümdarların dan biridir?

- A) Uluğ Bey
B) Gazneli Mahmud
C) Mahmud Harizmi
D) Sultan Alp Arslan
E) Sultan Sançar

21. Teîimme medreselerinin talebelerine ne ad verilir?

- A) Dânişmend
B) Bevvâb
C) Ferrâş
D) Sohta
E) Müderris

22. Kütâb veya değişik adlar altında, bütün islâm memleketlerinde büyük hizmetler gören eğitim öğretim müesseseleri ilk olarak kimin zamanında ortaya çıkmıştır?

- A) II. Mahmud
B) I. Murad
C) İbnü'n-Nedim
D) Hz. Ömer
E) Cemal Karçi

23. Aşağıdakilerden hangisi kütüphanedeki görevlilerden biri değildir?

- A) Müstensihler
B) Hâfız-ı kütüb
C) Müdür
D) Hekim
E) Hademeler

24. Aşağıdakilerden hangisi Türk-İslam medeniyeti tarihinde pek çok örneğine rastladığımız sağlık ve sosyal yardım gayelerine yönelik vakıf müesseseleri arasında Yer almaz?

- A) Darü's-şifa
B) Cami
C) İmarat
D) Darü'r-râha
E) Çeşme-Samıç

25. Vakfiyeler hem şekil hem de metin iğeriği bakımından incelendiği zaman aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Vakfiyeler, devrin örf, âdet ve folklorik değerlerini aktarır.
B) Bazı vakfiyeler, vakfın kurulduğu bölgenin inanç ve mezhep durumunu gösterir.
C) Vakfiye metinleri, devrin tarihine ışık tulan birer vesikadır.
D) Vakfiye metinleri, vakfın bulunduğu bölgenin sosyal yapısını ve ekonomik durumunu yansıtır.
E) Vakfiyeler, devrin sanat ve estetik özelliklerini yansıtmaz.

26. Aşağıdakilerden hangisi İslam öncesi dönemde Orta-Asya Türk sanatı ve mimarisinin mahsulleri arasında Yer almaz?

- A) Dört sütunlu çadır
B) Kurganlar
C) Orhun Abideleri
D) Bâlballar
E) Taş binalar

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

2334 Büt 2004 A

1. "Orhun Abideleri"nin ortaya çıktığı kültür ve medeniyet gevresi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Atlı Bozkır Kültürü
B) Bozkır medeniyeti
C) Ötüken
D) Göktürkler
E) Orta Asya Türk Kültür ve medeniyeti
2. Aşağıdakilerden hangisi Ziya Gökalp'e göre medeniyetle kültür arasındaki farklardan biri değildir?
- A) Bir milletin medeniyetini değiştirebilmesine karşın, kültürünü değiştirememesi
B) Kültürün iktisadi, dini, hukuki uygulamaların bütünü olmasına karşın, medeniyetin dini, ahlaki fikirlerin bütünü olması
C) Medeniyetin usul ve akıl vasıtaları ile yapılmasına karşın, kültürün ilham ve his vasıtalarıyla yapılması
D) Medeniyetin bir millettten başka bir millete geçebilmesine karşın, kültürün geçmemesi
E) Medeniyetin beynelmel olması karşın, kültürün milli olması
3. Ahmet Rifat'ın "Tasvir-i Ahlak" isimli eserinde medeniyetin manası nasıl ve ne ile ilişkilili olarak verilmiştir?
- A) Halk medeniyetini kendinde taşır.
B) Medeniyet güzel ahlaktan yoksun olmaz.
C) İnsanların eğitimini ve düzenin sağlanmasıdır.
D) Manevi ilerlemelerdir.
E) Düşünce ve sanatta ileriyedir.
4. Türkler hakkındaki hadislerin uydurma olabileceğine ilişkin hadis literatüründeki kayıtların kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Fiten ve Melahim
B) Hâcîp
C) Şirtoizm
D) Nâme ve ribatlar
E) Makâât
5. Emevîlerin yıkılışını ve Abbâsîlerin iktidara gelişini sağlayan Ebu Müslim hareketine katılan Türk komutan aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Alp Er Tunğa
B) Muhammed b. Tuğç
C) TARTHUN b. EZ ZÂİ
D) FETH b. HAKAN
E) YUSUF KADIR HAN
6. Abbâsî halifelerinin güçsüzlüğü, devlet otoritesinin zayıflığı gibi olgular bir araya geldiğinde vilayetlere giden güçlü Türk valilerinin kurduğu ilk devlet aşağıdakilerden hangisidir?
- A) İdil Bulgar Hanlığı
B) Karahanlılar
C) Sâcoğulları
D) İhsîdîler
E) Tolunoğulları
7. Aşağıdakilerden hangisi Sâcoğullarını tanımlar?
- A) Afganistan ve Hindistan'ın kuzey bölgesinde iki asrı geçen bir süre hüküm süren müslüman Türk devletidir.
B) Abbâsî hilafet ortusunun 905 yılında Mısır'a girip 30 yıl boyunca merkezde bağlı olarak yönettiği hanedandır.
C) Azerbaycan ve İran'ın bir kısmında, Abbâsî hilafetine bağlı valilik yapmış ve bölgede 40 yıl hakim olmuş bir Türk aile ve hanedanıdır.
D) Tolunoğulları ve İhsîdîlerin Türk komutan ve valileri tarafından Abbâsî coğrafyasında kurulmuş bir boydur.
E) Doğu ve Batı Türkistan'da kurulmuş ilk müslüman Türk devleti hüviyetine sahip bir sülâledir.
8. I. Sultan
II. Hakan
III. Han
IV. Kağan
- Yukarıdakilerden hangileri Karahanlı hükümdarları tarafından kullanılan ünvanlardır?
- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II, III ve IV
E) III ve IV
9. Tolunoğulları ve İhsîdîler'de adalet ve mahkeme işlerine kimler bakardı?
- A) Kâdiyul-Kudât
B) Emir-i Dâd
C) Kadılar
D) Vezir
E) Yargıçlar

İzleyen sayfaya geçiniz.

A

1

10. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklular zamanında Anadolu fethlerine Katılarak Anadolunun Türkleşmesinde ve İslamlaşmasında rol alan Türk sultan veya komutanlarından biri değildir?
- A) Danişmend Ahmed Gazi
B) Kutalmış oğlu Süleyman Şah
C) Afsin
D) Selçuk Bey
E) Mengücek Gazi

11. I. Anadolu'daki nüfus yapısının büyük ölçüde değişmesi
II. Türk nüfusun artması
III. Batı Anadolu'ya göçlerin başlaması
IV. Türk boylarının parçalanması

Yukarıdakilerden hangileri Moğol saldırılarına bağlı olarak Anadolu'ya gelen Türkmenlerin etkileridir?

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) I, II ve III
D) II ve III
E) II, III ve IV

12. Ahilik anlayışı ve kültürünün oluşumunda çok önemli yeri olan fütüvvetnâmelerden birisi durumundaki "Tuhtetü'l-Vesâyâ" aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Ali b. Hasan b. Ca'daveyh
B) Ahi Evran
C) Ahmed Yesevi
D) Harputlu Nakkaş İlyas oğlu Ahmed
E) Katip Çelebi

13. Ahiliğin gündelik hayata yönelik kültürel faaliyetlerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Ahilik kültüründe, dini-tasavvufi hayata, toplumun iktisadi yapısı arasında çok sıkı bir bağıllık olduğu görülmüştür.
B) Ahilikte zavıyelere dışardan yemek yapılarak getirilmesi gelenek olarak yerleşmiştir.
C) Kur'an öğretilerine önem verilmektedir.
D) Ahi zavıyelerinde günlük ibadetler müştereken yapılmaktadır.
E) Ahiler zavıyelerinde toplu olarak çeşitli faaliyetlerde buldukları gibi, günlük hayatın gereği olan iş hayatını bir arada yürütürler.

14. Selçuklu sultanlarının yabancı tüccarların Anadolu'ya gelişmesini; getirdikleri ürünlerini satarak ve Anadolu'dan aldıklarını başka yerlere götürerek ticari hayatın canlanmasını sağlamak için yaptıkları en önemli uygulama aşağıdakilerden hangisi dir?
- A) Ticareti kolaylaştırıcı yasalar uygulamışlardır.
B) Yabancı tüccarlara alım-satımında imtiyazlar sağlamışlardır.
C) Yabancı tüccarların dini görevlerini yerine getirebilmeleri için kiliseler inşa ettirmişlerdir.
D) Yabancı tüccarların güvenliklerini devlet sigortasıyla sağlamışlardır.
E) Müslümanlar ile gayr-i Müslimler arasında ticari birlikler kurmuşlardır.

15. Türkiye Selçukluları devrinde müslim-gayr-i müslim ilişkileri ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Vakıf olarak yaptırılan müesseselerden müslim, gayr-i müslim ayrımı yapılmadan herkesin yararlanması sağlanmıştır.
B) Tüccarların inancına bakılmaksızın güvenlikleri sağlanmış ve ticaret canlandırılmıştır.
C) Bir sultanın veya alımın vefatında birlikte kederlenmişlerdir.
D) Ortak ziyaret alanları teşekkül ettirmişlerdir.
E) Kazanılan zafetler ayrı ayrı kullanılmıştır.

16. Aşağıdakilerden hangisi Atabekü'l-Hakâyik'a göre insan olmanın özelliklerinden biri değildir?

- A) Dünya yaşamına eşyır derecede bağlı olmaması
B) Kadının ya da erkeğin bilgi sahibi olması
C) Edebin başı olarak dilin korunması
D) Mal ve mevkiilerinden dolayı kibirlenmenin ayıp olması
E) İyi huylarla bezenilmiş ve cömert olması

17. Hocası Yusuf Hemedânî'nin fikirlerinden etkilenen düşüncelerini dini ve ahlaki propaganda yaparak tasavvuf yolunun temsilciliğini üstlenen din alimi aşağıdakilerden hangisi dir?

- A) Resit Rahmeti Arat
B) Ahmet Yesevi
C) Hacı Bektaş Veli
D) Yusuf has Hâcib
E) Edib Ahmed Yükrneki

18. I. Kâdiler
II. Nâbler
III. Mahalle imamları
IV. Bey

Osmanlı hukukunda yukarıdakilerden hangileri nikah kıymaya yetkilidirler?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I, II ve III
E) II, III ve IV

19. Dinî muhtevası olan ve Türk gelenekleri arasında bulunan bugün yemegine ne ad verilir?

- A) Velime
B) Tumbeg
C) Saçı
D) Tüngür
E) Velâyet

20. Nakle dayanan İslami ilimlere yardımcı ilimler olarak kabul edilen ilimler âlet ilmi anlamında ne ad verilir?

- A) El-Ulumü'd-dâhile
B) El-Ulümü'l-Muktassa
C) El-Ulümü's-şer'iyye
D) El-Ulümü'l-Müştereke
E) El-Ulümü'l-Âliye

21. Tarihçilerin, ilk Osmanlı medreselerinin en şöhretlisi olduğu konusunda birleştikleri medrese aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çelebi Sultan Mehmed Medresesi
B) Muradiye Medresesi
C) Saati Medrese
D) Fatih Medresesi
E) İznik Medresesi

22. Aşağıdakilerden hangisi sıbyan mekteplerinde okutulan derslerden biri değildir?

- A) Tecvid
B) Tasavvuf
C) Kur'an-ı Kerim
D) Efl-bâ
E) Hat

23. Medreselere ait olan kütüphanelerin dışında hem medrese talebelerinin faydalanabileceği hem de araştırma ve inceleme ile meşgul olanların tetkikleri için tesis edilen kütüphanelere ne ad verilir?

- A) Umumi kütüphaneler
B) Medrese kütüphaneleri
C) Hükümdar kütüphaneleri
D) Şahıs kütüphaneleri
E) Külliye kütüphaneleri

24. Hasan Ağa kızı Aynî Hâtun'un 1796 tarihli vakfiyesinde; belirtildiği gibi yaz mevsiminin yakıcı sıcaklarında kendileri ve akrabalarının ruhları için kar satın alıp soğuk su yapılarak dağıtılması için kurulan vakıf tesislere ne ad verilir?

- A) Sebîl
B) Su bendi
C) İlica
D) Dâr'u-s-sihha
E) Aşevi

25. Vakıf kuran bir kişinin yani vâkıfın resmen bir yazı ile müracaatı üzerine, hakimin de yüzleştirerek bu konudaki hükmünü verdiği gösteren ve vakıflara varlık kazandıran resmî belgelere ne ad verilir?

- A) Mütevejil
B) Mevkûfun ileyh
C) Vâkıf
D) Mevkûf
E) Vakfiye

26. Eski Türklerin ölenin, toprağa gömülmesinden sonra başka bir dünyaya geçip orada sonsuz bir hayat yaşayacağına inandıkları için cenazeleri, atı, biricilik takımları, silah ve değerli eşyaları ile birlikte gömdükleri mezarlara ne ad verilir?

- A) Ribat-ı Melik
B) Ehl-i Hiref
C) Tümbeler
D) Kümbet
E) Kurganlar

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

2334 2005 Büt A

1. Aşağıdakilerden hangisinin İslâm medeniyetinin oluşumunda ve gelişiminde katkısı olmamıştır?
 - A) Kur'ân ve Sünnet
 - B) Arap Medeniyeti
 - C) Batı Medeniyeti
 - D) İran Sasani Medeniyeti
 - E) Bozkır Türk Medeniyeti
2. "Orhun Abıdaları"nın ortaya çıktığı kültür ve medeniyet çevresine ya da coğrafyası aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?
 - A) Bozkır medeniyeti
 - B) Göktürkler
 - C) Orta Asya Türk Kültür ve medeniyeti
 - D) Altı Bozkır Kültürü
 - E) Ötüken
3. İslam medeniyeti hakkında aşağıda verilen hüküm ve tanımlamalardan hangisinin doğruluğu ileri sürülemez?
 - A) İslam medeniyeti bünyesine dahil olan milletler daha önceki kültür ve medeniyetlerini tamamen kaybetmişlerdir.
 - B) İslam medeniyeti dairesine girmiş milletler bu daire içerisinde kendilerine özgü örf, adet, gelenek ve kültürüyle temayüz eder.
 - C) İslam medeniyetini oluşturan hakim unsur "şifahi kültür" olduğumuz hayat tarzı ve anlayışıdır.
 - D) İslam medeniyetinin doğuşuna temel teşkil eden hakim unsurlar Kur'an ve Sünnettir.
 - E) İslam medeniyeti cihan şümül bir medeniyettir.
4. "Emeviler dönemi Türk-Arap ilişkileri, cereyan eden kanlı savaşlar sebebiyle genellikle mücadele ve düşmanlık çerçevesinde olmuş ve Türklerin kiteller halinde kabulü gecikmiştir."

Bu yarğının geçerli olmadığı uygulamalar hangi Emevi halifesi zamanında yapılmıştır?

 - A) Halife Hz. Ömer
 - B) Halife Mu'tasım
 - C) Halife Ömer b. Abdilaziz
 - D) Halife Harun Reşid
 - E) Abdulllah b. Amir
5. Aşağıdakilerden hangisi Emeviler'in yıkılmasını ve Abbasiler'in İktidar a gelmesini sağlayan ihtilâli başlatan komutan Ebu Müslim el-Horasânî'nin yanında yer alan Türk komutanlardan biridir?
 - A) Feth b. Hakan
 - B) Ebu Süleym Ferec el-Hâdim et-Türkî
 - C) Muhammed b. Sul.
 - D) Kara Tegin
 - E) Muhammed b. Tuğç.
6. Türkler hakkındaki hadislerin uydurma olabileceğine ilişkin hadis literatüründeki kayıtların kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Fiten ve Melahim
 - B) Hâcib
 - C) Şinbozım
 - D) Nâme ve ribatlar
 - E) Makâlât
7. Aşağıdaki Türk İslam devletlerinden hangisi, ortaya çıkış tarihi, coğrafî mevki, tab'a ve ştatü bakımından diğerlerinden farklı bir özelliğe sahiptir?
 - A) Gazneliler
 - B) Tolunğular
 - C) İhsidiler
 - D) İdil - Volga Bulğarları
 - E) Karahanlılar
8. Ahmed b. Tolun'un bir devlet kurma ve bağımsızlığını pekiştirme yolunda attığı adımların ve gerçekleştirdiği faaliyetlerin en önemlisi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Kendine bağlı divanlar kurmak suretiyle, Abbasilerden bağımsız idari, adli, askeri teşkilat birimlerini oluşturmaları
 - B) Ülkenin iktisadi yönden kalkınması için sulama amaçlı Nil Nehri üzerinde barajlar inşa ederek tarımı geliştirmesi
 - C) Ülkeye hakim olabilmek ve çıkan isyanları bastırabilmek için güçlü bir hassa ordusu kurması
 - D) Güçlü bir donanma kurup Suriye'yi ele geçirmesi
 - E) El-Katar şehri ve Ahmed b. Tolun Camii'ni inşa ettirmesi

A

1

İzleyen sayfaya geçiniz.

2334 2005 But A

9. I. Yönetici aile ve askeri unsur Türk'dür.
II. Sünni hilafetin dini otoritesini kabul etmişlerdir.
III. Müslüman Arap coğrafyasında gelişmişlerdir.
IV. Bağdat merkezlidirler.

Yukarıdakilerden hangileri İlk müslüman Türk devletlerinin özellikleridir?

- A) Yalnız I
B) II ve III
C) I, II ve III
D) III ve IV
E) II, III ve IV

10. İslam Tarihini kaynaklarına Oğuzlar, gayri-müslim Oğuzlar'dan müslüman olanları ayırmak için gayri müslimlere ne ad vermişlerdir?

- A) Yabancı
B) Türkmen
C) Subaşı
D) Kü'erkın
E) İsrâfil

11. Tolunoğulları ve İnşidiler'de adalet ve mahkeme işlerine kimler bakardı?

- A) Kadılar
B) Yangıçlar
C) Kâdiyul-Kudât
D) Emir-i Dâd
E) Vezir

12. Bir rivayete göre beş yüz deve yükü kitabın yer aldığı bir kâfile ile seyahat ederek Anadolu'ya gelen ve bilgilerin sultanı olarak adlandırılan ülema kimdir?

- A) İbn Battuta
B) Ahmed Yesevî
C) Bahâüddin Velîed
D) Mevlânâ
E) Hacı Bektaş Veli

13. Sâsani hükümdarı II. Hüsrev'in m.612-626 arasında Anadolu'yu istila etmesinden sonra karşı bir hareketle Anadolu'yu yeniden Bizans egemenliği altına aşağıdakilerden hangisi almıştır?

- A) Diogenes
B) Marko Polo
C) Milhael
D) Herakleios
E) Gâzi Belek

14. Aşağıda yer alan kelime ve kavramlardan hangisinin diğerleriyle hiçbir bağı bulunmaz?

- A) Ahi
B) Akı
C) Mürüvet
D) Menkibe
E) Fütüvet

15. Ahîlik anlayışı ve kültürünün oluşumunda çok önemli yeri olan fütüvetnâmelerden birisi durumundaki "Tuhtetü'l-Vesâyâ" aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Harputlu Nakkaş İlyas oğlu Ahmed
B) Ahmed Yesevî
C) Ali b. Hasan b. Ca'daveyn
D) Katip Çelebi
E) Ahi Evran

16. Fütüvetnâmelerde geçen; "güteryüz, tatlı söz, ahde vefa göstermek ve iyi söz söylemek, kerem ve cömertlik, ihvana bağlı, iyiliğe karşılıklı bulunmak ve teşekkür etmek" gibi hususlar ahîliğin ve ahî teşkilatlarının hangi yönünü en iyi şekilde ifade eder?

- A) Ahîlik ekonomik ve sosyal örgütlenmedir.
B) Ahîlik dinî ve ahlaki bilgiler vererek, imanlı, ahlaklı, dürüst, çalışkan, olgun, yutsever, müşfik, insanlara hizmet eden diğergam fertlerin oluşturduğu bir toplumu meydana getiren kurumdur.
C) Ahîlik bir kültür öğesidir.
D) Ahîlik, kendi kardeşlerinin ve dindaşlarının her türlü ihtiyaç ve durumunu göz önüne alıp karşılamaktır.
E) Ahîlik meslek eğitimi veren bir kurumdur.

17. Aşağıdakilerden hangisi Türk Selçuklu Sultanlarının Hıristiyanlara gösterdikleri hoşgörüyü ve yakınlıklarına ilişkin ortaya çıkan yanlış anlamalardan biri değildir?

- A) Gıyâseddin Keyhüsrev'in vâfitz edilmesi
B) Müslüman erkeklerin müslüman olmayan hanımlarla evlenmesi
C) II. Keykâvus'un gizli hıristiyan olması
D) Alan'ya beyinin hıristiyan kızının dini inançlarının gerektirdiği hayatı yaşayamaması
E) II. Kılıç Arslan'ın gizli hıristiyan olması

İzleyen sayfaya geçiniz.

A

18. Hocası Yusuf Hemedâni'nin fikirlerinden etkilenen düşüncelerini dini ve ahlaki propaganda yaparak tasavuf yolunun temsilciliğini üstlenen din alimi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Edib Ahmed Yûkneki
B) Reşit Rahmeti Arat
C) Hacı Bektaşî Veli
D) Ahmet Yesevi
E) Yusuf has Hâcib

19. Tarih içerisinde Müslüman Türk ailesinin meydana gelmesinde aranan en temel koşulu hangisidir?

- A) Nikah-evilik
B) Mihir
C) Sevgi-saygı
D) İcab-kabul
E) Soy-asalet

20. Aslen Türk olan ve İslam kültür ve medeniyetinin yetiştirdiği çok önemli şahsiyetlerden biri kabul edilen ve kendisine "muallim- i sâni" adı verilen ilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İbn Sina
B) Harizmi
C) Ahmed Yesevi
D) Biruni
E) Farabî

21. Fatih Sultan Mehmed, kendisinin inşa ettirip yeniden hiyerarşik yapılamayla yenileyerek örgütlediği medreseye ne ad vermiştir?

- A) Hâşîye-i Tecrid
B) Tetimme
C) Mûsıla-yı Sahn
D) Fatih medreseleri
E) Sahn-ı Semân

22. Saray, devlet ve ordu hizmetlerinin görülmesinde ihtiyaç duyulan üst düzey bürokrat ve diğer personelin yetiştirilmesi için Osmanlılar döneminde kurulan mektep aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şehzâdegân mektebi
B) Dârü'l-Muallimîn
C) Acemioglanlar mektebi
D) Enderûn mektebi
E) Fatih medresesi

23. Aşağıdakilerden hangisi İslam dünyasında ve toplumlarında kütüphane karşılığı kullanılan adlardan biri değildir?

- A) Dârü'l-Kütüb
B) Camiü'l-Kütüb
C) Beytül-Hikme
D) Hazine-i Kütüb
E) Hizânetü'l-Kütüb

24. Aşağıdakilerden hangisinin İslâm medeniyeti ve Türk-İslâm medeniyeti tarihinde pek çok örneği görülen vakıf müesseselerinin ortaya çıkmasında etkisi yoktur?

- A) Kurucuların adlarını ödükten sonra da yaşatma isteği
B) Kurucuların manevî ve sosyal mevkini yükseltme gayesi
C) Kurucularının bu dünya ve âhirette mutluluğa ve refaha kavuşma arzusu
D) Zengin ve hâli vakti yerinde olan kimselerin, insanlara faydalı olarak Allah'ın rızasını kazanma arzuları
E) Kurucuların toplumun yönetimini ele geçirme düşünceleri

25. Bir vakfiyede metninde aşağıdakilerden hangisine pek fazla rastlanmaz?

- A) Kadının yani Hâkimin vakfın sıhhat ve hükmüne dair hükmü ve mühüne vakfın tasdikı
B) Allah'a hâmd ü senâ ile Peygamber'e salât u selâm
C) Tarih ve şahıfların ismi
D) Vakfın adı, babasının adı, mesleği ve şahsiyeti ile ilgili bilgiler
E) Devrin hükümdarının adı

26. Aşağıdakilerden hangisi, Orta Asya/Eski Türk sanatı ve kültürünü tanımlayan ve hatırlatan kelime, isim ve kavramlar arasında Yer almaz?

- A) Çadır sanatı
B) Balbal-Kurgan
C) Bozkır kültür ve sanatı
D) Hat sanatı
E) Orhun âbide ve kitâbeleri

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

2334 Büt 2006 A

1. "Bir millet tarafından çağlar boyunca vücuda getirilen ve günümüze aktarılan maddi ve manevi her şey o milletin milli kültürü kavramı içine girer" yarısının gereği aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?
- A) İnsanın bulunduğu her yerde bir tarih vardır ve yaşanmıştır.
B) Tarih beşeriyetin müşterek mahsulüdür, dolayısıyla onun kültür ve medeniyete ayrılmaz kişisi bulunmaktadır.
C) Milli kültürün belirgin özelliği, o millet tarafından ortaya konmuş, benimsenmiş ve geliştirilmiş olmasıdır.
D) Büyük imparatorluklar ki, birbiriye yabancı ırk, dil ve hatta din temaatleri aynı siyasi nizam altında toplanmaktadır.
E) İnsanın bulunduğu her yerde mutlaka milli kültür ve medeniyet unsurları bulunur.
2. Sosyal hayat ile medeniyet arasındaki ilişkiyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?
- A) Tarihi ve medeni gelişme ve ilerlemenin temel dinamiklerinden en önemlisi toplumsal dayanışmadır.
B) İnsan taban medenidir ve bu nedenle medeniyet meydana getirmeye yatkındır.
C) Medeniyet toplumun sırf maddi ve teknik yönden ilerlemesiyle kazanılır.
D) Bir toplumun mevcut yaşayış şekli ve biçimi o toplumun sahip olduğu medeniyet seviyesini gösterir.
E) İçtinalı hayat zaten insanlar için bir zarurettir ve dolayısıyla medeniyet de toplu yaşayışın bir ürünü ve gereğidir.
3. Filozofların kendi ifadelerinde bir arada toplanarak yaşanan yere verdikleri ad aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Medine
B) İhtiyacat-ı beşeriyeyi tahsil
C) Kemalat-ı insaniyeyi tekmil
D) Medeniyet
E) Kültür
4. Türkler hakkındaki hadislerin uydurma olabileceğine ilişkin hadis literatüründeki kayıtların kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Nâme ve ribaialar
B) Fiten ve Melahim
C) Hâcib
D) Makâlât
E) Şintoizm

5. Emevi halifeliğinin 661-750 yılları arasında kurucusu aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Muaviye
B) Kuteybe b. Müslim
C) Ebu Müslim
D) Mehdiye
E) Buğra Han

6. Orhun abidelerinin bulunduğu mevkide 711 yılında gerçekleşen meydana savası kimler arasında gerçekleşmiştir?
- A) Araplar-Karlıklar
B) Türğşler-Karlıklar
C) Emeviler-Türğşler
D) Müslümanlar-Türğşler
E) Müslümanlar-Araplar

7. Aşağıdakilerden hangisi Türkler'in buldukları coğrafyada karşı karşıya geldikleri din ve inanç sistemlerinden biri değildir?
- A) Yahudilik
B) Totemizm
C) Satanizm
D) Şamanizm
E) Animizm

8. I. Yönetici aile ve askeri unsur Türktür.
II. Sünni hılafetin dini otoritesini kabul etmişlerdir.
III. Müslüman Arap coğrafyasında gelişmişlerdir.
IV. Bağdat merkezlidir.
- Yukarıdakilerden hangileri ilk müslüman Türk devletlerinin özellikleridir?

- A) Yalnız I
B) II ve III
C) III ve IV
D) I, II ve III
E) II, III ve IV

2334 Büt 2006 A

9. I. Tolunoğulları
II. İnşidiler
III. Sacoğulları

Yukarıdakilerden hangileri yöneticileri Türk olmakla birlikte, ahali olarak Türk olmayan nüfusa dayalı ve Türk coğrafyasının dışındaki yerlerde kurulmuş İlk müslüman Türk devletleridir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

10. Aşağıdakilerden hangisi Ahmet b. Tolun'un kurduğu temel divanlardan biri değildir?

- A) Hacıbik
B) Divanü'l-Harac
C) Divanü'l İnşaa
D) Şurta teşkilatı
E) Ahilik

11. Selçukluların faaliyet ve icraatlarının ilki aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abbasi hilafeytini yıkmak maksadıyla hazırlık yapmak
B) Şii-Büveyhi devleti hakimiyetindeki Bağdad'ın doğusundaki toprakları ele geçirmek
C) İslam dünyasının siyasi ve askeri hakimiyetini ele geçirmek
D) Fatimiler'in elinde bulunan Suriye, Filistin'i feth etmek
E) İsmaili-Batını inanç ve ideolojisinin sahibi Fatimiler'in bu inançlarını yaymak

12. Alp Arslan ve zamanına (1063-1072) ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Alp Arslan kardeşi Süleyman'ı vezir tayin etmiştir.
B) Önce Çağrı Bey'in oğlu sultan ilan edilmiş ancak Alp Arslan kardeşinden saltanatı almıştır.
C) Alp Arslan Kutalmış üzerine yürüterek onu mağlup etmiştir.
D) Alp Arslan Kavurd'un isyanını bastırmıştır.
E) Alp Arslan 1067'de Gürcistan seferine çıkarak burayı Selçuklu hakimiyetine bağlamıştır.

13. Selçukluların Anadolu'ya yönelik ilk akını ne zaman ve kimin komutanlığında vukü bulmuştur?

- A) 1071'de Alp Arslan
B) 1075'de Kutalmış oğlu Süleyman Şah
C) 1055'de Tuğrul Bey
D) 1040'da Çağrı Bey
E) 1018'de Çağrı Bey

14. Sosyo-ekonomik özelliği ağır basan bir teşkilat olan ahilik daha çok hangi zümreler arasında yayılmıştır?

- A) Askerler
B) Boylar birliği
C) Din adamları
D) Sanatkâr ve esnaf
E) Devlet kademeleri

15. Anadolu'daki ziyaretine Alanya'dan başlayarak Ahilikle ilgili bilgiler aşağıdakilerden hangisi vermiştir?

- A) Seyyah İbn Batuta
B) Harputlu Nakkaş İlyasoğlu Ahmet
C) Ali İbnü'l-Hasan
D) Evliya Çelebi
E) Ahi Şemsüddin

16. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlılar devrinde Müslim-Gayr-i müslim ilişkilerinden biri değildir?

- A) Komşuluk
B) Ekonomik hayat
C) Yayla emaneti
D) İstimalet vermek
E) Müdara

17. Aşağıdakilerden hangisi Yunus Emre'nin öğretilerine ters düşer?

- A) İlim, hem insanlar hem de Tanrı katında değerlidir. Öyleyse, bilenle bilmeyen birdir.
B) Misafirperverlik, hasta ziyareti fakirlerin boş çevrilmemesi iyi insanların vasıflarındandır.
C) Gönlü kıran kişi, dünya ve ahiret mutluluğuna erişemez.
D) İnsan sevgisi
E) Bu dünyanın malı, mülkü, serveti tıpkı kendisi gibi gelip geçicidir.

A

2

İzleyen sayfaya geçiniz.

A

2334 Büt 2006 A

18. İnsan hayatında temel fiziksel ihtiyaçların sağlanması yanında eğitime, terbiye etme ve haklara sahip kılma gibi insani gereksinimleri karşılayan ilk kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okul
- B) Sosyal kurumlar
- C) Toplum
- D) Aile
- E) Devlet

19. İslâm aleminde ilmi faaliyetler ilk ne zaman başlamıştır?

- A) Tuğrul Beyden itibaren İslam dünyasının her tarafının camii, medreselerle donatılmasıyla
- B) 750-1258 yılları arasında Yüklü bulan Moğol istilasında
- C) Gazneliler döneminde (936-1187) arapçanın eğitim dili olarak kullanılmasıyla
- D) 840-1212 yılları arasında Türkistan ve Maverünnehirde hüküm süren Karahanlılar döneminde
- E) Irak, Suriye ve Mısır'ın fethedildiği ilk üç halife döneminde

20. Aşağıdakilerden hangisi medreselerin en önemli fiziki özelliğidir?

- A) Müderrislerin bulunmasıdır.
- B) Camilerin içinde yer almalarıdır.
- C) Mutfak ve yemek salonlarının bulunmasıdır.
- D) "Eyyan" denilen derşânelere sahip olmalarıdır.
- E) Talebelerin ikamet etmeleri için meskenlerin bulunmasıdır.

21. Tanzimat sonrası dönemde Osmanlı toplumunda, eğitim-öğretimin ilk kademesini oluşturan "sıbyan mektepleri"nin hoca ihtiyacı hangi okul tarafından karşılanmıştır?

- A) Dârü'l-Hikme
- B) Muallimîye-i Süleymaniye-yi Sıbyan Medresesi
- C) Dârü'l-Muallimîn-i Sıbyan
- D) Enderûn-ı Humâyûn
- E) Dârü'l-Hadis-i Muallimîn

22. İslâm dünyasında kurulan kütüphanelere temel oluşturan ilk özel kitap koleksiyonu kim tarafından meydana getirilmiştir?

- A) Yâkût el-Hamevî
- B) Hâlid b. Yezid b. Muâviye
- C) İkinci Bâyezid
- D) El-Me'mûn
- E) Fatih Sultan Mehmed

23. Aşağıdakilerden hangisi Dârü's-Şifa ile aynı mânada kullanılan isimlerden biri değildir?

- A) Dârü'l-Âfiye
- B) Dârü's-Sihha
- C) Ferrâş
- D) Tâbhâne
- E) Bimârstan

24. I. Hakimin, vakfın sıhhat ve lüzumuna dair hükmü
II. Sonunda tarih ile sahitlerin isimleri
III. Vakfıyenin yerleşim merkezi
IV. Vakfın adı, babasının adı ve mesleğinin anlatıldığı bilgiler
Yukarıdakilerden hangileri bir vakfiye metninde yer almaldır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I, II ve IV
- E) II, III ve IV

25. Batı Türkistan'da geliştirilen resimli kitap sanatına ne ad verilir?

- A) Nakkaş
- B) Minyatür
- C) Nebati
- D) Vârak
- E) Reyhant

26. Karahanlılar döneminde inşa edilmiş Buhara yakınında kerpiç ve tuğla karışımından yapılan ve tuğlaya geçiş dönemini temsil eden camii, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Muğak Attari Camii
- B) Kışlak Hazara Camii
- C) Sâmarrâ Camii
- D) Arûsu'l-Falek Camii
- E) Mescid-i Cuma

A

1. Aşağıdakilerden hangisi Ziya Gökalp'e göre medeniyette kültür arasındaki farklardan biri değildir?
- A) Bir milletin medeniyetini değiştirebilmesine karşın, kültürünü değiştirememesi
B) Kültürün iktisadi, dini, hukuki duyguların bütünü olmasına karşın, medeniyetin dini, ahlaki fikirlerin bütünü olması
C) Medeniyetin bir millettten başka bir millete geçebilmesine karşın, kültürün geçmemesi
D) Medeniyetin usul ve akıl vasıtaları ile yapılmasına karşın, kültürün ilham ve his vasıtalarıyla yapılması
E) Medeniyetin beynelmül olmasına karşın, kültürün milli olması
2. "el-Hadâra" sözcüğü Araplara göre aşağıdakilerden hangisini ifade eder?
- A) Göğebelikten vazgeçip yenesik hayata geçiştir.
B) İlim, teknik mahsullerinden yararlanılarak refah içinde yaşamaktır.
C) İnsan tab'ânı medenidir.
D) Bir yerden başka bir yere göçtür.
E) Öf, adet ve iman ve teşkiltattan meydana gelmiş bir sistemdir.
3. Aşağıdakilerden hangisi, Horasan valisi Kuteybe b. Müslim'in faaliyetlerinin sonucu meydana gelen olaylardan biri değildir?
- A) Mâverünnehr'in feth edilmesi
B) 712'de Semerkand'ın feth edilmesi
C) Müslümanlar ile Hazarlar arasında ilk ciddi çarpışmaların başlaması
D) 709'da Buhara'nın feth edilmesi
E) Türklerle Müslüman Araplar arasında şiddetli çarpışmalar olması
4. Aşağıdaki Türk-İslam devletlerinden hangisi ağırlığı güç, ortaya çıktığı coğrafya, statü ve halkı yönünden diğerlerinden farklıdır?
- A) Gazneliler
B) İhsidiler
C) Tolunoğulları
D) Karahanlılar
E) Selçuklular
5. Gazneliler devleti bölgedeki hangi Müslüman hanedan ve devletin bünyesinden doğmuş ve onun maddi ve manevi mirasından yararlanmıştı?
- A) Sâmânîler
B) Abbasiler
C) Karahanlılar
D) Safariler
E) Selçuklular
6. Aşağıdakilerden hangisi Ahmet b. Tolun'un kurduğu temel divanlardan biri değildir?
- A) Hacıblik
B) Ahilik
C) Divanü'l İnşa
D) Divanü'l-Harac
E) Şurta teşkilatı
7. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklular için tarih kaynaklarında verilen isimler arasında yer almaz?
- A) Âli Selçuk
B) Selçukiler
C) Selçuk
D) Âli Etrak
E) Selçukiyan
8. I. Malazgirt'ten önceki göçler II. Doğudan Batıya geçerek Tireye kadar varan göçler III. Malazgirt'ten sonraki göçler IV. Moğol istilâsı önünde vukû bulan göçler Yukarıdakilerden hangileri Anadolu'ya gelen göçmen kitlelerinin göç safhalarıdır?
- A) I ve II
B) II ve III
C) I, II ve III
D) I, III ve IV
E) II, III ve IV

9. Bir rivayete göre üç yüz deve yükü kitabın yer aldığı bir kafite ile seyahat ederek Anadoluya gelen ve bilgilerin sultanı olarak adlandırılan "alim" kimdir?
- A) Mevlânâ
B) Ahmed Yesevî
C) İbn Batuta
D) Bahâüddin Veled
E) Hacı Bektaş Veli
10. Ahilik kültürü ve adabıyla ilgili kitaplardan biri durumundaki "Tuhtetü'l-Vasaya" adlı eser aşağıdakilerden hangisine aittir?
- A) Nakkaş İlyasoğlu Ahmet
B) Kaşgarî Mahmut
C) Cadeveyh
D) İbn Batuta
E) Ahi Mesud
11. Ertuğrul devrinden beri Osman'ın aşiretinin peynir, halı, kilim vs. karşılığında bir süreliğine eşyalarını Bilecik Tekfuruna ve halkına bırakmaları müslim-gayr-ı müslim ilişkilerinden hangisidir?
- A) Yayla emaneti
B) Komşuluk ilişkileri
C) Muâdâre
D) İsmâlet vermek
E) Hediyeleşmek
12. Gerek Selçuklu gerekse Osmanlı devirlerinde Anadolu'da bir arada yaşama olgusunu kaçınlmaz kılan en önemli gerek ya da sebep aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Eskiden beri Anadolu'da farklı ırk, din, inanç, mezhep ve kültüre mensup toplulukların varlığı
B) Selçuklu ve Osmanlı hükümdarlarının çok hoşgörülü olmaları
C) İslam dininin Ehl-i Zimme'ye bazı haklar tanınması
D) Anadolu'nun üç tarafının denizlerle çevrili olması
E) Anadolu'nun ekonomik ve ticari potansiyelinin yüksek olması

13. Yeseviliğin benimsediği inanç sisteminde insanın aslını en iyi aşağıdaki ifadelerden hangisi anlatır?

- A) "Baha biçilmez ceyherini cahile satm ayır"
B) "Aslın bilsen, su vekil, yine kile gider ya"
C) "Hüda bizârdır, katı yür ekli gönül inci tenden"
D) "Toprak gibi alem halkı basıp geçse"
E) "Allah'ın has kulları, kendi canları çekmesine rağmen yemeği yoksula, yetme ve esire yedirirler"

14. Aşağıdakilerden hangisi Atabetü'l-Hakâyika göre insan olmanın özelliklerinden biri değildir?

- A) Edebin başı olarak dilin korunması
B) Dünya yaşamına aşırı derecede bağlı olunması
C) Mal ve mevkiilerinden dolayı kibirenmenin ayıp olması
D) Kadının ya da erkeğin bilgi sahibi olması
E) İyi huylarla bezenilmiş ve cömert olunması

15. Aşağıdakilerden hangisi eski Türk toplumsal yapısındaki unsurlardan biri değildir?

- A) İl
B) Urug
C) Akı
D) Bod
E) Ok

16. Tarihin akışı içinde Müslüman-Türk aile kurumunun oluşmasında geçerli, aranan ve vazgeçilmez olan en temel koşul aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sevgi, şevkat-saygı
B) Soy, sop-asalet
C) Zenginlik-ev bark, mal mülk-mihir
D) Nilkah-evlilik
E) Karşılıklı rıza, kabul-anlaşma

17. 1420'de Sermerkand'da bir rasathâne kurup, 1018 yıldızı içeren kataloğunu meydana getiren bilgin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Genceîlî Nizâmî
B) Ulug Bey
C) Kâsım-ı Enver
D) Hoca İsmet Buhârî
E) Ali Şîr Nevâî

18. Aslen Türk olan ve İslam kültür ve medeniyetinin yetiştirildiği gök önemli şahsiyetlerden biri kabul edilen ve kendisine "muallim- i sâni" adı verilen ilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İbn Sina
- B) Harizmi
- C) Ahmed Yesevi
- D) Biruni
- E) Farabi

19. Aşağıdakilerden hangisi medreselerin en önemli fiziki özelliklerinden biridir?

- A) Mutlaka kubbeli olması
- B) Duvarlarında kizgınlıkların olması
- C) Yemek salonu ve mutfağlarının olması
- D) Derhanelerdeki çamilerin geniş olması
- E) "Eryan" denilen dershanelerinin bulunması

20. Fatih tarafından inşa ettirilip Yeniden düzenlenen Sahn-ı Semân veya Tahmîme medreselerindeki hiyerarşik yapıya göre, 20-25 akçe yevmiye alan bir müderrisin görev yaptığı medreseye ne ad verilir?

- A) İbtidâ-i harîç
- B) İbtidâ-i dahil
- C) Hâşîye-i tecri'd
- D) Telvîh
- E) Miftâh

21. Saray, devlet ve ordu hizmetlerinin görülmesinde ihtiyaç duyulan üst düzey bürokrat ve diğer personelin yetiştirilmesi için Osmanlılar döneminde kurulan mektep aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şehzâdegân mektebi
- B) Dârü'l-Muallimîn
- C) Acemioglanlar mektebi
- D) Enderûn mektebi
- E) Fath medresesi

22. Tanzimat sonrası dönemde Osmanlı toplumunda, eğitim-öğretimin ilk kademesini oluşturan "sıbyan mektepleri"nin hoca ihtiyacı hangi okul tarafından karşılanmıştır?

- A) Muallimiye-i Süleymaniye-yi Sıbyan Medresesi
- B) Dârü'l-Hadis-i Muallimîn
- C) Enderûn-ı Humâyûn
- D) Dârü'l-Muallimîn-ı Sıbyan
- E) Dârü'l-Hikme

23. Aşağıdakilerden hangisi İslam dünyasında ve toplumlarında kütüphaneye karşılığı kullanılan adlardan biri değildir?

- A) Hizânetü'l-Kütüb
- B) Dârü'l-Kütüb
- C) Hazîne-i Kütüb
- D) Beytül-Hikme
- E) Camiül-Kütüb

24. Mahalle esnafı ile mahalle sakinlerinin dayanışma içine girerek kurdukları vakıflara ne ad verilir?

- A) Tahbis
- B) Vakıf
- C) İhtisab
- D) Enderun
- E) Avârız

25. I. Uzun veya kısa bir başlangıç
II. Duâ ve senâ
III. Yazının niyet ve düşünceleri
IV. Tarih ve şâhîlerin isimleri

Yukarıdakilerden hangileri vakfiyelerdeki bölümleri oluşturur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I, II ve IV
- D) II ve III
- E) II, III ve IV

26. Aşağıdakilerden hangisi Orta Asya/Eski Türk sanatı ve kültürünü tanımlayan ve hatırlatan kelime, isim ve kavramlar arasında yer almaz?

- A) Bozkır kültür ve sanatı
- B) Çadır sanatı
- C) Balbal-Kurgan
- D) Ohun âbide ve kitâbeleri
- E) Hat sanatı

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

2008 BS 3251-A

1. I. Buda-Brahma Medeniyeti
II. Batı Medeniyeti
III. İslam Medeniyeti
Yukarıdakilerden hangileri günümüz dünyasında hakim medeniyetlerdir?
A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III
2. Filozofların kendi istislahatınca bir arada toplanarak yaşadıkları yerlere verdikleri ad aşağıdakilerden hangisidir?
A) Kültür
B) Medeniyet
C) Medine
D) İhtiyacat-ı beşeriyeyi tahsil
E) Kemalât-ı insaniyeyi tekmi
3. Mâverâünnehr'in Müslüman Arapları tarafından fethi büyük ölçüde aşağıdakilerden hangisi zamanında gerçekleşmiştir?
A) Ahmed b. Tolun
B) Kuteybe b. Müslim
C) Ahmed b. Ebî Hâlid
D) Mu'tasim
E) Muhammed b. Toğa
4. Emevi halifeliğinin 661-750 yılları arasında kurucusu aşağıdakilerden hangisidir?
A) Buğra Han
B) Mehdiye
C) Ebu Müslim
D) Muaviye
E) Kuteybe b. Müslim
5. Azerbaycan ve İran'ın bir kısmında, Abbasi hilafetine bağlı olarak vailik yapmış ve bölgeye yaklaşık 40 yıl hakim olma başarısını göstermiş Türk aile ve hanedanı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Tolunoğulları
B) Araplar
C) Karahanlılar
D) Saccıulları
E) İhsidiler
6. Mâverâünnehr bölgesinde Selçukluların gündün güne güçlenip büyümesi karşısında tedbir almak üzere harekete geçip anlaşılan taraflar ve bu gelişimin tarihi aşağıdakilerden hangisinde birlikte ve doğru olarak verilmiştir?
A) Harzemşah Ali Tegin-Karahanlı İlek Nasr, 1005
B) Karahanlı Yusuf Kadir Han-Gazneli Sultan Mahmud, 1025
C) Karahanlı Harun-Gazneli Sultan Mahmud, 1020
D) Samani İsmail Murtasır-Gazneli Sultan Mesud, 1007
E) Karahanlı Yusuf Kadir Han-Sultan Tuğrul bey, 1025
7. Oğuz devleti, oğuz geleneğine göre kaç ana kol şekliinde teşkilatlanmıştır?
A) 2
B) 4
C) 6
D) 12
E) 24
8. Aşağıdakilerden hangisi gerek göçleriyle, gerek otaya koydukları faaliyetleriyle Anadolu'nun Türkleşmesine ve İslamlaşmasına hizmet edenler arasında Yer almaz?
A) Bilim adamları
B) Sanat sahipleri
C) Tüccar ve esnaf zümreleri
D) Çeşitli tarikatlara mensup şeyh ve dervişler
E) Şamanizm
9. Selçuklu Sultanı Alp Arslan'ın vefatından sonra tahta aşağıdakilerden hangisi oturmuştur?
A) I. Hüseyin
B) Çağrı Bey
C) Süleyman
D) Tuğrul Bey
E) Melikşah

10. Aşağıdakilerden hangisi, Ahilik teşkilâtında; "İşinde hile yapan, sağlıklı mal üreten, mesleğini kötüye kullanarak kalteyi gözlemeyen" esnafın için uygulanan cezalar dan biri değildir?
- A) Meslekten çıkarılması
B) Yolsuz İlan edilmesi
C) Hapse atılması
D) Sürüne gönderilmesi
E) Şehir meydanında dayak atılması

11. Ahiliğe mensup olanlara aynı zamanda bunların reislerine "ahi" dendiği gibi fütüvvet sahibi anlamında aşağıdakilerden hangisi kullanılmaktadır?

- A) Kadi
B) Fela
C) Hâcip
D) Kehüda
E) Seyh

12. Türkiye Selçukularının aşağıdakilerden hangisi dir ?

- A) İl. Kaykavus
B) I. Kılıç Arslan
C) II. Kılıç Arslan
D) Melikşah
E) Kutalmışoğlu Süleyman Şah

13. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlılar devrinde Müslim-Gayri-i müslim ilişkilerinden biri değildir?

- A) İstimalet vermek
B) Miras hayati
C) Yayla emaneti
D) Komsuluk
E) Müdara

14. Edib Ahmed Yükröki tarafından XI.yy'da toplumu aydınlatmak, ahlakı açıdan insanlara bir takım uyarılarda bulunmak amacıyla kaleme alınan eser aşağıdakiler den hangisi dir ?

- A) Atebetü'l-Hakayik
B) Makalat
C) Divan-ı Lugatü'l-Türk
D) Kutadgu Bilig
E) Risale'tü'n-Nushıye

15. Yesevilikte; insanların manevi olgunluğa erişmelerini ve ahlaken yücelmelerini hedefleyen ideal insan tipi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Yetim ve garip insan modeli
B) Eğitilmiş insan modeli
C) Zengin insan modeli
D) Dini inançları olan bir insan modeli
E) Şerefli insan modeli

16. Kur'ân-ı Kerim'de "dünya hayatının süsü" olarak aşağıdakilerden hangisi tanımlanmıştır ?

- A) Çocuk
B) Akrabalar
C) Baba
D) Anne
E) Türk kadını

17. Türkler de ülke tanımını aşağıdakilerden hangisi dir ?

- A) Sülele yasfını kazanan Bey'in ailesi ve askeri gücünün bulunduğu arazidir.
B) İstiklâl ve hürriyetin hakim olduğu belli sınırlara sahip devlet arazisidir.
C) 10'lu sisteme dayalı ordu nizamı yolu ile merkezden idarenin mümkün olduğu arazidir.
D) Kan bağı olan ya da olmayan topluluğun barınma, beslenme, koruma ve sağlıklı yaşama gibi temel ihtiyaçlarını karşıladıkları her yerdir.
E) Müşterek idari ve hukuki nizamı ile yurdu korunan ve milletinin huzur ve barış içinde yaşadığı arazidir.

18. İslâm âleminde ilmi faaliyetler ilk ne zaman başlamıştır?

- A) Irak, Suriye ve Mısır'ın fethedildiği ilk üç halife döneminde
B) 750.-1258 yılları arasında vukû bulan Moğol istilasında
C) 840-1212 yılları arasında Türkistan ve Maverânnehirdede hüküm süren Karahanlılar döneminde
D) Tuğrul Beyden itibaren İslam dünyasının her tarafının camii, medreselerle donatılmasıyla
E) Gazneliler döneminde (936-1187) arapçanın eğitim dili olarak kullanılmasıyla

İzleyen sayfaya geçiniz.

2008 BS 3251-A

19. Yusuf Has Hâcib tarafından 1070 yılında kaleme alınmış olan "Kutadgu Bilig" ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bu eser, Uygur harflerine Türkçe yazılmıştır.
- B) Bu eser, anuz vezni ile manzum olarak yazılmış olup 6500 beyittir.
- C) Siyâset-nâme tarzındaki bu eser, "devlet yönetme bilgisi" içeren bir kitaptır.
- D) Bu eser, Karahanlı Hükümdarlarından Tamgaç Yusuf Kadir Han adına yazılmıştır.
- E) Bu eser, Türk dilinin kitap halinde gelmiş en eski eseridir.

20. Aşağıdakilerden hangisi medreselerin en önemli fiziki özelliğidir?

- A) Müderrislerin bulunmasıdır.
- B) Mutfak ve yemek salonlarının bulunmasıdır.
- C) Camilerin içinde yer almalarıdır.
- D) Talebelerin ikamet emeleri için meskenlerin bulunmasıdır.
- E) "Eyyan" denilen dershanelere sahip olmalarıdır.

21. Osmanlı toplumunda eğitim-öğretim için ilk kademesini oluşturan sıbyan mekteplerine başlama törenine yüksek tabakada ne ad verilir di ?

- A) Kâside-i Lâmiye
- B) Amin Alayı
- C) Bed-i Besmele Cemiyeti
- D) Şeyhü'l-Kurrâ
- E) İlm-i hal

22. Aşağıdakilerden hangisi kütüphanedeki görevlilerden biri değildir?

- A) Müstensihler
- B) Häftz-i kütüb
- C) Müdür
- D) Hakim
- E) Hademeler

23. Aşağıdakilerden hangisi geniş anlamda İmarat kapsamına giren meşruta binalardan biri değildir?

- A) Aşevi
- B) Arasta
- C) Kervansaray
- D) Tabhâne
- E) Dergah

24. İslâm tarihinde ilk vakfiye kim tarafından yazdırılmıştır ?

- A) İbrü'l-Erkâm
- B) Ali b. Ebi Talib
- C) Hz. Ömer
- D) Germiyanoglu Yakup Bey
- E) Ömer b. El/Hattâb

25. Vakıf kuran bir kişinin bir yazı ile müracaatı üzerine, hakimin murafâ'a yoluyla hükmünü verdiğini gösteren resmî belgeye ne ad verilir?

- A) Akar
- B) Mevkuf
- C) Vakıfnâme
- D) Mütavevili
- E) Muhlesib

26. Daha çok bitki ve hayvan motiflerinin stilize edilmesiyle ezilmiş varak altın ve çeşitli renklerde yapılan süsleme sanatına ne ad verilir?

- A) Dokunacılık ve oymacılık sanatı
- B) Hat sanatı
- C) Tezhib sanatı
- D) Çini sanatı
- E) Minyatür sanatı

A

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ

A

2009 BS 3251-A

1. Aşağıdakilerden hangisi Ziya Gökalp'e göre medeniyette kültür arasındaki farklardan biri değildir?
 - A) Bir milletin medeniyetini değiştirebilmesine karşın, kültürünü değiştirememesi
 - B) Medeniyetin bir millettten başka bir millete geçebilmesine karşın, kültürün geçmemesi
 - C) Medeniyetin beynelmülî olmasına karşın, kültürün millî olması
 - D) Medeniyetin usul ve akıl vasıtaları ile yapılmasına karşın, kültürün ilham ve his vasıtalarıyla yapılması
 - E) Kültürün iktisadî, dinî, hukukî duyguların bütünü olmasına karşın, medeniyetin dinî, ahlakî fikirlerin bütünü olması
2. Türkler hakkında sahlî hadis kaynaklarında yer alan hadisi, Türk-Arap münasebetlerinin gelişimi ve mahiyet bakımından ele alındığında, aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?
 - A) Bu ifadeler Müslüman Arapların, münasebette buldukları milletlere bakışını ve özellikle Türkler hakkındaki kanaatlerini yansıtabilir.
 - B) Bu rivayetler vasıtasıyla devrin olaylarını yorumlamak mümkün olabilir.
 - C) Söz konusu rivayetler Emevîler döneminde Türklerin İslam'ı kabul ettiklerini ve askerî kabiliyetlerini gösterir.
 - D) Bu rivayetler Müslüman Arapları, Türklerle karşı savaştan alıkoymaya yöneliktir ve sahlî olabilir.
 - E) Bu ifadeler Müslüman Arapların diğer milletler karşısındaki hakimiyetlerini kaybetme psikolojisini gösterebilir.
3. Azerbaycan ve İran'ın bir kısmında, Abbasi hilafetine bağlı olarak valilik yapan ve bölgeye yaklaşık 40 yıl boyunca hakim olan Türk aile ve hanedanı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Abbasiler
 - B) Akşitler
 - C) Karahanlılar
 - D) Gazneliler
 - E) Sâcoğulları
4. Karahanlılar sülalesinin ve devletin ilk hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Baytaş Arslan Han
 - B) Satuk Buğra Kara Han b.Bazir Han
 - C) Nasr Ali
 - D) Ebû Nasr
 - E) Bilge Küli Kadir Han
5. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklular için tarih kaynaklarında verilen isimler arasında yer almaz?
 - A) Âli Selçuk
 - B) Selâçika
 - C) Selçukiler
 - D) Selçukiyan
 - E) Âli Etrâk
6. Selçuklular, "İslamî dönemde kurulan ilk cihanşümüli Türk devletidir" denildiğinde, onun hangi özelliğine dikkat çekilmiştir?
 - A) Selçukluların haçlı savaşlarına karşı İslam dünyasının kahramanca savundukları
 - B) Selçukluların Sünnî olup, Abbasi hilafetine bağlı kaldıkları
 - C) Selçukluların, Bizans'ı yenerek Anadolu'yu fethettilerini
 - D) Selçukluların oldukça geniş bir coğrafya üzerindeki ilkelerinde siyâsî ve askerî hakimiyet kurdukları
 - E) Selçukluların uzun ömürlü devlet oldukları
7. Malazgirt zaferi öncesi ve sonrasında, Anadolu'ya yönelik Selçuklu akınları ve fetihlerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
 - A) Malazgirt'te Bizans ordusu imha edildiği için daha sonra Türk akıncıları ciddi bir direnişle karşılaşmadılar.
 - B) Elde edilen Malazgirt zaferinin avartajı nedeniyle Anadolu Türk fetihleri durmuştur.
 - C) Malazgirt öncesinde Selçuklu akıncıları Anadolu'ya girerler ve sonra da elde ettikleri ganimetlerle Ahlat ve Halep'teki üslerine geri dönerlerdi.
 - D) Malazgirt sonrasında, özellikle Doğu Anadolu'da bazı Türk beylikleri kuruldu.
 - E) Malazgirt zaferinden sonra Türk akıncıları Anadolu'yu ebedî yurt kabul edip yerleşmeye başladılar.

İzleyen sayfaya geçiniz.

8. 612-626 yılları arasında Anadolu'yu istila ederek Boğaziçi'ne kadar ilerleyen Sasani hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Tuğrul Bey
B) İmparator Romenos Diogenes
C) II. Hüseyin
D) Alp Arslan
E) İmparator Herakleios
9. Ahilik kültürü ve adabıyla ilgili kitaplardan biri durumundaki "Tuhtefü'l-Vasaya" adlı eser aşağıdakilerden hangisine aittir?
- A) İbn Batuta
B) Ahi Mesud
C) Nakkaş İlyasoğlu Ahmet
D) Kasgarî Mahmut
E) Cadeveyh
10. İşinde hile yapan, mesleğini kötüye kullanan esnafın, ahi teşkilatlarının Osmanlı'daki devamı loncadan çıkarılması aşağıdakilerden hangisinin kararıyla olur?
- A) Tekkenin
B) Hükûm darın
C) Kethuda ve ihtiyar heyeti
D) Zaviyenin seyhi
E) Sanatlar ve esnaf zümrelerinin
11. Anadolu'da, gayri Müslimlere gösterdiği sevgi ve hoşgörüsüyle, bir arada yaşama konusunda örnek olduğu bilinen ve öldüğünde de Ermeni ve Süryanîlerin arkasından ağladığı Artuklu Beyi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Alaeddin Keykubat
B) Gazi Belek
C) Kutalmışoğlu Süleyman
D) Gıyâseddin Keyhüsrev
E) I. Kılıç Arslan
12. Aşağıdakilerden hangisi Yunus Emre'nin öğretilerine ters düşer?
- A) İnsan sevgisi herşeyin üstündedir.
B) Bilenle bilmeyen biridir.
C) Gönlü kıran kişi, dünya ve ahiret mutluluğuna erişmez.
D) Bu dünyanın malı, mülkü, serveti tıpkı kendisi gibi gelip geçicidir.
E) Misafirperverlik, hasta ziyareti, fakirlerin boş geçvirmemesi iyi insanların vasıflarındandır.
13. I. Gençler evlendirmek
II. Aç halkı doyurup, çıplak halkı giydirmek
III. Töre'yi hakim kılmak
IV. Halkı yerleştip, iskan etmek
- Yukarıdakilerden hangileri Türk milleti için gönderildiği belirtilen Kağan ve eşinin, Türk altesini meydana getiren fertlere karşı taşıdığı sorumluluklardır?
- A) I ve II
B) II ve IV
C) III ve IV
D) I, III ve IV
E) II, III ve IV
14. Aşağıdakilerden hangisi, "Bozkır Türk Kültürü"nde Türk toplumsal ve siyasi yapısının en üst kademesini oluşturan Türk il (devletinin dayandığı temel unsurlardan biri değildir?
- A) Velâyet-i Âmmne
B) Arazi (uluş-ülke)
C) Birleşmiş halk (k'un)
D) Müşterek, idarî ve hukukî nizam (Töre)
E) Bodun
15. Karahanlılar'dan günümüze intikal eden Yusuf Has Hâcib'in 1070'de yazdığı eser aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Atebetü'l-Hakâyik
B) Divânü Lügati'l-Türk
C) Tarih-i Kasgar
D) Divan-ı Hikmet
E) Kutadgu Bilig
16. Aşağıdakilerden hangisi Nizamü'l-Mülk zamanında medrese kurulan şehirlerden biri değildir?
- A) Amul
B) Musul
C) Medine
D) Merv
E) Herat
17. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı döneminde ihtisas medreseleri olarak hizmet eden müesseselerden biri değildir?
- A) Dâru'l-Tib
B) Dâru'l-Hadis
C) Dâru'l-Hikme
D) Dâru'l-Hüffâz
E) Dâru'l-Kurrâ

2009 BS 3251-A

18. Fatih Sultan Mehmed'den Osmanlı Devletinin son dönemlerine kadar devam eden, özellikle ramazan aylarında padişahların, ileri gelen şahısların ve ilim adamlarının katılım, ilmi tartışma ve sohbetlerin yapıldığı ilim meclislerine ne ad verildi?

- A) Durûs-i Ulemâ-i Osmaniyye
- B) Münazara-i Ulema
- C) Telhüsül-Beyân
- D) Huzur dersleri
- E) Bed-i Besmele Cemiyeti

19. Aşağıdakilerden hangisi kütüphanedeki görevlilerden biri değildir?

- A) Müstensihler
- B) Hekim
- C) Müdür
- D) Hademeler
- E) Hâfız-ı kütüb

20. Medreselere ait olan kütüphanelerin dışında hem medrese talebelerinin faydalanabileceği hem de araştırma ve inceleme ile meşgul olanların tetkikleri için tesis edilen kütüphanelere ne ad verilir?

- A) Umumi kütüphaneler
- B) Medrese kütüphaneleri
- C) Hükümdar kütüphaneleri
- D) Şahıs kütüphaneleri
- E) Külliye kütüphaneleri

21. Aşağıdakilerden hangisi Dârü's-Şifa ile aynı mânada kullanılan isimlerden biri değildir?

- A) Dârül-Âfiye
- B) Tabhâne
- C) Bimâristan
- D) Ferrâş
- E) Dârü's-Sihha

22. Aşağıdaki vakıf eserlerinden hangisi diğerlerinden farklı bir konumdadır?

- A) Çeşme
- B) Cami
- C) İmarat
- D) Kervansaray
- E) Dârü's-Şifa

23. I. Hakîmî'nin, vakfın sıhhat ve üzumuna dair hükmi
II. Sonunda tarih ile şahitlerin isimleri
III. Vakfiyenin yerleşim merkezi
IV. Vakfın adı, babasının adı ve mesleğinin anlatıldığı bilgiler

Yukarıdakilerden hangileri bir vâkiye metninde yer almaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I, II ve IV
- E) II, III ve IV

24. Genellikle Arapça olarak yazılmasına rağmen, Arapça dışında da yazıldığı bilinen vakfiyelerin ilk Türkçe yazılanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kütahya'daki Germiyanoğlu Yakup Çelebi İmareti vakfiyesi
- B) Karaman'da İbrahim Bey vakfiyesi
- C) Amasya'da Beyazid II camii vakfiyesi
- D) Bezm-i Alem Valide Sultan Seb'ili vakfiyesi
- E) Süleymaniye Camii vakfiyesi

25. Karahanlılar döneminde inşa edilmiş Buhara yakınında kerpiç ve tuğla karışımından yapılan ve tuğlaya geçiş döneminin temsil eden camii, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kışlak Hazare Camii
- B) Muğak Attarı Camii
- C) Mescid-i Cuma
- D) Sâmarrâ Camii
- E) Ardsu'l-Felek Camii

26. Aşağıdakilerden hangisi İslam öncesi dönemde Orta-Asya Türk sanatı ve mimarisinin mahsulleri arasında yer almaz?

- A) Taş binalar
- B) Kurganlar
- C) Othun Abideleri
- D) Balballar
- E) Dört sütünlü çadır

1. Kültür; "İlim, iman, sanat, ahlak, öf ve adeller, -ferdin mensup olduğu cemiyetin, bir uzvu olması itibarıyla- kazanılan iyvatlar, alışkanlıklar davranışlar ve bütün diğer maharetleri ihtiva eden gayet girift bir bütündür." Başka bir ifade ile kültür halkın yaşama tarzı; nesilden nesile intikal eden mefâhirdir, denilebilir.
- Buna göre; kültür hakkında aşağıdaki açıklama ve tanımlamalardan hangisi çıkarılamaz?
- A) Kültür, milletlerin ortak mirasıdır.
 B) Kültür, tarih içinde oluşmuş bir netice ve mahsulüdür.
 C) Kültür, bir toplumun hayat tarzı ve tavrıdır.
 D) Kültür, bir toplumda bir arada tutan birliğine bağlayan manevi değerler ve kıymet hükümleridir.
 E) Kültürün, milletleri birbirinden farklılaştıran ve tanımlayan özelliği budur.
2. İbn Haldun'a göre, göçebelilerin tanım ve önemi aşağıdakilerden hangisinde vurgulanmıştır?
- A) Şehirlerin ve medeni hayatın aslı ve temelidir.
 B) Şehir ahalisi sınır komşularından gelen ahaldir.
 C) Daha önceki istilalarda kaçıp şehre yerleşen ahaldir.
 D) Bedevilerin başlattığı sosyal bir olaydır.
 E) Toplum içinde yaşamak tabii bir ihtiyaktır.
3. Ahmet Rifat'ın "Tasvir-i Ahlak" isimli eserinde medeniyetin manası nasıl açıklanmıştır?
- A) İnsanların eğitiminin ve düzeninin sağlanmasıdır.
 B) Medeniyet güzel ahlâktan yoksun olamaz.
 C) Düşünce ve sanatta ileriyi gıtmektir.
 D) Manevi ilerlemedir.
 E) Halk medeniyetini kendinde taşır.
4. Filozofların kendi istihlamlarınca bir arada toplanarak yaşanan yere verdikleri ad aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Kültür
 B) Medeniyet
 C) Medine
 D) İhtiyacat-ı beşeriyeyi tahsil
 E) Kemalat-ı insanıyeyi tekmiil
5. Türkler hakkındaki hadislerin uydurma olabileceğine ilişkin hadis literatüründeki kayıtların kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Nâme ve ribatlar
 B) Fiten ve Melahim
 C) Hâcîp
 D) Makâlât
 E) Şincoizm
6. Müslüman Araplar ile Türkler arasındaki ilk karşılaşma ne zaman gerçekleşmiştir?
- A) Göktürk Devletinin zayıflaması ve güçlü askeri birliğin sağlanamaması sonucu
 B) On yıl süren Kuteybe b.Müslim'in faaliyetleri sonucu
 C) M:642 Müslümanların Sasaneler'e karşı Nihavend Savaşı'nı kazanmalarından sonra
 D) Müslüman kuvvetlerin kumandanı Ahnef b.Kays Herat'ı zaptettikten sonra
 E) Hz. Ömer zamanında gerçekleştirilen fetihler sonucunda
7. 661-750 yılları arasında hüküm süren Emevi halifeliğinin kurucusu aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Kuteybe b. Müslim
 B) Mehdiye
 C) Ebu Müslim
 D) Buğra Han
 E) Muaviye
8. Orhun abidelerinin bulunduğu mevki de 711 yılında gerçekleşen meydana savaşı kimler arasında gerçekleşmiştir?
- A) Türğişler-Karluklar
 B) Müslümanlar-Araplar
 C) Emeviler-Türkgişler
 D) Araplar-Karluklar
 E) Müslümanlar-Türğişler

9. Türk-Arap ilişkilerinde dolayısıyla Türk ve İslam tarihinde yeni bir sürecin başlangıcı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abbasi devletinin yıkılıp, Emevi devletinin kurulmasıdır.
- B) Tolunoğullarının yıkılıp, Abbasi devletinin kurulmasıdır.
- C) Abbasi devletinin yıkılıp, Saccuğullarının yönetimi ele geçirmesidir.
- D) İnşidilerin yönetimi ele geçirmesidir.
- E) Emevi devletinin yıkılıp, Abbasi devletinin kurulmasıdır.

10. Mısır'daki otuz yedi yıllık Tolunoğulları hanedanına ve devletine aşağıdakilerden hangisi son vermiştir?

- A) Humâreveyin'in oğulları Cays ve Harun
- B) Ebül-Kasım Yusuf komutasındaki hilafet ordusu
- C) Afşin el-Türkiye
- D) Muhammed b. Süleyman el-Kâfîbi komutasındaki Abbasi hilafet ordusu
- E) İnşidiler

11. 900'lü yıllardan itibaren herhangi bir İslam devletiyle doğrudan doğruya siyasi ve askeri ilişkisi olmadığı ve sınırı da bulunmadığı halde kendiliğinden İslamiyeti kabul ederek ilk Müslüman Türk devleti hüviyetini aşağıdakilerden hangisi kazanmıştır?

- A) İnşidiler
- B) Karahanlılar
- C) İdil Volga Bulgarları
- D) Saccuğulları
- E) Abbasiler

12. Alp Arslan ve zamanı ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Arran, Gürcistan, Kars ve Ani'yi Selçuklu itaati altına almıştır.
- B) Mangışlak civarında 1073'de öldürülmüştür.
- C) Kutalmış isyanını bastırmıştır.
- D) Nizâmü'l-Mülk'ü vezir tayin etmiştir.
- E) Kavur'da isyanını bastırmıştır.

13. Oğuz devleti, oğuz geleneğine göre kaç ana kol şeklinde teşkilatlanmıştır?

- A) 2
- B) 4
- C) 6
- D) 12
- E) 24

14. Aşağıdakilerden hangisi Selçukluların tarih sahnesine çıktığı dönem İslam dünyasındaki mevcut devletler arasında yer almaz?

- A) Abbasi devleti
- B) Büveyhi devleti
- C) Fatımi devleti
- D) Kutluk devleti
- E) Gazneliler

15. Bir rivayete göre bir kaç yüz deve yükü kitabın yer aldığı bir kafile ile seyahat ederek Anadolu'ya gelen ve bilgilerin sultanı olarak adlandırılan "alim" kimdir?

- A) Hacı Bektaş Veli
- B) Bahâüddin Veled
- C) Ahmed Yesevi
- D) Mevlânâ
- E) İbn Batuta

16. Anadolu'daki Ahilik anlayışı ve kültürünün oluşmasına kaynaklık eden ve katkı yapan Fütüvâhâmelerden birisi olan "Tuhtetu'l-Yesâ'a" kimin eseridir?

- A) İbn Batuta
- B) Ahi Evran
- C) Kâtip Çelebi
- D) Harputlu Nakkaş İlyas oğlu Ahmed
- E) Ali b. Hasan b. Ca'deveyh

17. Anadolu'da, gayr-i Müslimlere gösterdiği sevgi ve hoşgörüsüyle, bir arada yaşama konusunda örnek olduğu bilinen ve öldüğünde de Ermeni ve Süryanîlerin arkasından ağladığı Artuklu Beyi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutalmışoğlu Süleyman
- B) Alaeddin Keykûbat
- C) Gazi Belek
- D) Gıyâseddin Keyhüsrev
- E) I. Kılıç Arslan

2010 BS 3251-A

18. Aşağıdakilerden hangisi Yunus Emre'nin öğretisine ters düşer?

- A) İnsan sevgisi herşeyin üstündedir.
- B) Gönlü kıran kişi, dünya ve ahiret mutluluğuna erişemez.
- C) Bu dünyanın malı, mülkü, serveti tipki kendisi gibi gelip geçicidir.
- D) Bilenle bilmeyen biridir.
- E) Misafirperverlik, hasta ziyareti, fakirlerin boş gevrimemesi iyi insanların vasıflarındandır.

19. Aşağıdakilerden hangisi eski Türk toplumsal yapısındaki unsurlardan biri değildir?

- A) Ok
- B) Aki
- C) İl
- D) Bod
- E) Urug

20. I. Kıraat ve Teşvir

- II. Mantık ilmi
- III. Tabii ilimler
- IV. Riyazi ilimler
- V. Hadis ilmi

Yukarıdakilerden hangileri akla dayanan ve bir bölümü itibarıyla dışarıdan geldiği kabul edilen ilimlerdir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) II, III ve IV
- E) III, IV ve V

21. Tarihçilerin, ilk Osmanlı medreselerinin en şöhretlisi olduğu konusunda birleştikleri medrese aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fatih Medresesi
- B) Muradiye Medresesi
- C) İznik Medresesi
- D) Saati Medrese
- E) Çelebi Sultan Mehmed Medresesi

22. Özel olarak Kur'an ilmlerinin öğretimine ayrılan medreselere ne ad verilir?

- A) Dâru'l-Tib
- B) Dâru'l-Hadis
- C) Mescit
- D) Meşkhâne
- E) Darul-Kurrâ

23. İslâm dünyasında kurulan kütüphanelere temel oluşturan ilk özel kitap koleksiyonu kim tarafından meydana getirilmiştir?

- A) E-Me'mûn
- B) Yâkut el-Hamevî
- C) İkinci Bâyezid
- D) Hâlid b. Yezid b. Muâvive
- E) Fatih Sultan Mehmed

24. 1021/1612 tarihli Mehmed Efendi kızı Fâtıma'ya ait bir vakfiyede; Hacı Hüseyin Mekteb'inde okuyan 15 yetim çocuğa ramazan-ı şerif geldiğinde kıyafet alınmasına ilişkin vakif belgesi hangi amaca yönelik vaktâ örnektir?

- A) Şahıs ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik vakıflar
- B) Sağlık ve sosyal yardım gayelerine yönelik vakıflar
- C) Dâru's-Şifâlar
- D) İmarat
- E) Dini ve ilmi gayelere yönelik vakıflar

25. İslâm tarihinde ilk vakfiye kim tarafından yazdırılmıştır?

- A) Ali b. Ebi Tâlib
- B) Hz. Osman
- C) Gerniyanoglu Yakup Bey
- D) İbnü'l-Erkâm
- E) Hz. Ömer

26. "Kuvvetü'l-İslam Camii" kim tarafından ve kaç yılında yaptırılmıştır?

- A) 1193 Kubebedin Aybey
- B) 1337 Ebu Sa'd el-Astrabâdi
- C) 1410 I. Murad
- D) 1424 I. Mehmed
- E) 1500 II. Murad

A

A

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ - ARA SINAV SORULARI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
2000	C	C	E	B	E	E	E	A	B	C	D	E	E	C	D	D	C	B	A	A	A	A	D	D	B	C
2001	C	A	B	B	E	C	A	B	A	B	D	E	D	A	D	B	E	A	C	C	D	E	E	B	D	D
2002	D	B	E	A	E	D	D	D	B	D	A	A	C	C	E	E	C	C	B	A	B	A	B	E	C	D
2003	E	B	E	B	D	B	E	B	E	D	A	C	E	B	D	B	C	A	D	D	A	C	A	C	A	C
2004	B	C	E	E	C	E	D	C	D	A	D	D	C	E	A	C	E	B	E	B	A	A	A	B	B	B
2005	B	A	E	D	D	B	D	D	E	C	E	E	D	A	B	D	B	C	C	A	E	C	B	C	A	A
2006	D	C	B	E	E	A	D	A	A	D	D	D	D	A	C	E	C	B	A	C	C	E	A	E	B	B
2007	C	D	A	E	A	D	A	E	D	E	C	C	A	B	D	A	B	C	A	D	E	B	E	C	B	B
2008	B	C	D	B	E	A	D	E	B	D	E	A	B	E	A	A	D	D	C	C	E	B	C	C	A	A
2009	C	E	A	A	A	C	C	E	C	B	C	E	A	B	D	B	A	B	D	D	B	D	B	E	E	D
2010	A	C	C	C	A	E	B	A	D	E	E	B	C	D	C	D	B	D	E	E	B	B	A	A	E	D

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ - FİNAL SORULARI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
2000	D	E	E	C	A	B	A	D	D	E	E	A	A	C	C	D	D	C	A	B	E	C	B	D	B	B
2001	C	A	C	D	A	E	C	D	B	E	C	B	A	D	B	C	B	D	B	E	E	E	D	E	A	A
2002	D	B	C	D	B	B	C	B	D	A	D	A	A	A	D	A	C	B	E	B	A	C	E	C	E	E
2003	B	E	A	A	A	D	A	C	C	A	E	D	D	D	C	C	B	B	C	D	E	B	B	E	E	A
2004	A	B	B	E	E	E	B	C	C	A	A	A	E	B	E	D	E	E	C	D	B	D	C	D	C	D
2005	B	D	B	B	A	B	B	A	C	D	D	A	D	A	D	A	C	C	E	E	C	C	E	E	D	E
2006	A	A	E	E	D	B	D	C	A	B	D	C	B	E	A	B	B	D	E	B	A	E	E	C	D	C
2007	D	B	A	B	E	E	B	A	A	B	C	B	C	E	E	C	A	A	C	E	C	D	B	D	E	D
2008	C	C	C	E	A	C	D	D	B	D	A	A	D	D	E	E	B	B	A	B	A	E	E	B	C	E
2009	D	A	E	D	B	C	D	A	A	A	B	E	E	E	D	B	D	C	C	C	C	E	A	D	B	B
2010	B	C	D	D	A	C	B	B	D	D	C	D	B	B	E	A	C	D	E	E	E	A	E	A	C	A

TÜRK MEDENİYETİ TARİHİ - BÜTÜNLEME SORULARI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
2000	E	B	D	D	A	C	A	E	A	E	A	E	B	B	B	D	A	B	D	D	C	C	E	E	C	C
2001	B	B	C	A	E	E	A	B	B	B	C	C	B	C	A	E	A	E	E	D	C	D	D	A	D	D
2002	C	A	D	C	C	A	E	A	E	B	E	A	D	C	D	E	B	D	B	B	D	A	B	B	C	D
2003	E	C	E	A	C	E	C	D	E	A	A	B	A	B	B	C	C	B	D	A	D	D	D	B	E	E
2004	C	B	B	A	C	E	C	D	C	D	C	D	B	D	E	A	B	D	A	E	E	B	A	A	E	E
2005	C	E	A	C	C	A	B	A	C	B	A	C	D	D	A	B	B	D	A	E	E	D	B	E	E	D
2006	C	C	A	B	A	B	C	D	E	E	B	A	E	D	A	B	A	D	E	D	C	B	C	D	B	B
2007	B	A	C	C	A	B	D	D	D	A	A	A	B	B	C	D	B	E	E	C	D	D	E	E	C	E
2008	E	C	B	D	D	B	A	E	E	D	B	E	B	A	A	A	B	A	D	E	C	D	E	C	C	C
2009	E	C	E	E	E	D	B	C	C	C	B	B	E	A	E	C	C	D	B	A	D	B	D	A	A	A
2010	A	A	B	C	B	C	E	A	E	D	C	B	A	D	B	D	C	D	B	D	C	E	D	E	E	A